

FOTO: ANTTI AIMO-KOIVISTO/LEHTIKUVA

Åklagaren vill att Päivi Räsänen döms till 120 dagsböter

14

Nummer 23
Årgång 157
3,50 €

TISDAG 25 JANUARI 2022

Sämsta börsdagen sedan coronakraschen 2020

Helsingforsbörsen föll klart på måndagen

Världens aktiemarknader har inlett året klart på minussidan. Förra veckan rasade det tekniktunga amerikanska Nasdaq-indexet, och i går följde Helsingforsbörsen i släptåg.

Måndagens tapp på drygt fyra procent var det största på en dag sedan coronakraschen våren 2020. Då föll börsindex som mest med över 10 procent på en dag.

Globalt sett är det framför allt teknik- och tillväxtaktier som vacklar. Deras kursökning så här långt har i många fall byggt på löften om framtida tillväxtförhoppningar, som kan grusas i och med förväntningarna på höjda räntor och fortsatt inflation.

USA:s centralbank möts den här veckan, och det finns en förväntan på att penning-

politiken kommer att stramas åt.

Samtidigt är den pågående veckan starten för rapportsäsongen. I år väntas många bolag föreslå större utdelning till aktieägarna igen, efter ett svagare utdelningsår i fjol.

Nyheter
16

FOTO: NIKLAS TALLQVIST

Centern lyckades i vårdvalet som inte lockade folk

När finländarna senast gick till val ansåg de att vården är den viktigaste politiska frågan. Men när de nu fick rösta om den var det fler än någonsin som inte gjorde sig besväret. Det usla valdeltagandet är välfärdsområdesvalets största paradox.

Centrens väntade framgång torde underlätta för regeringen att samarbeta vidare även om De Gröna kan finna behov av att lyfta sin profil. Det bedömer statsvetaren Åsa von Schoultz.

6

Många experter på vård valdes in

Inte bara etablerade politiker utan också många personer som har en bakgrund inom hälso- och sjukvården valdes in i de nya välfärdsområdesfullmäktige. Kommunforskaren Siv Sandberg ser en risk för problem – enligt henne behöver de nya välfärdsområdena främst generalister med insikter i ekonomi och förvaltning

4

”Vi fortsätter som förut tills de bestämmer hur det egentligen ska se ut.”

Sjukskötarna Annika Hokkanen och Johanna Mutka tror inte att välfärdsområdesvalet påverkar livet på Nickby hälsostation, inte ännu i alla fall. På brandstationen i Borgå konstaterar brandförman Ralf Brygger och räddningsdirektör Peter Johansson att räddningsväsendet har erfarenhet av den här sortens reform som nu väntar vården.

– Först kommer alla att strida hårt för sitt eget område innan det blir tydligt att man måste jobba för hela välfärdsområdet. Så var det också när vi organiserade om, alla körde först sin egen sak i Lovisa, Strömfors, Lappträsk ...

Nyheter
8

” Vi kan inte vara nöjda med en situation där mindre än hälften av alla finländare röstar. Det är också problematiskt ur demokratisk synvinkel att samma människor sitter på många olika stolar samtidigt

Chefredaktör Erja Yläjärvi i dagens ledare

20

HUFVUDSTADSBLADET
grundades av August
Schauman år 1864.
HBL är i dag Finlands
största dagstidning på
svenska. Tidningens linje är
obundet liberalt borgerlig.

25.1.2022

● **Vecka:** 4

● **Namnsdag i dag:** Svenska: Paul. Finska: Paavali, Paavo, Paul, Pauli, Paulus. Ortodoxa: Reijo, Riiko, Riku.

● **Namnsdag i morgon:** Svenska: Jonatan. Finska: Joonatan. Ortodoxa: Arjo, Johannes, Juha, Juhani, Mari, Maria, Marja, Paula.

Solen	upp	ner
Borgå	8.50	16.10
Hangö	8.57	16.25
Helsingfors	8.51	16.15
Lovisa	8.48	16.08
Uleåborg	9.28	15.33
Utsjoki	10.36	14.13
Vasa	9.26	16.07

RÄTTELSE

Hbl 23.1 sidan 32: Personpronomet för den amerikanska poeten Eileen Myles är på svenska "hen", och den engelska motsvarigheten för personer som inte vill identifieras som "he" eller "she" är "they", vilket Myles uttryckligen önskar att bli omtalad som. Robin Valtialas recension av antologin med Myles' dikter, Ingen omskrivning (dikter 1975-2014), i översättning av Helena Eriksson, var delvis otydlig på den här punkten.

HBL
HUFVUDSTADSBLADET

Grundad 5 december 1864.
Medlem av
Nyhetsmediernas förbund.
ISSN 0356-0724.

Anna Hellerstedt Verkställande direktör
Erja Yläjärvi Chefredaktör och ansvarig utgivare
Andreas Rundlöf Försäljningsdirektör
Antti Haarala Digital direktör
Peter Valkama HR- och ekonomidirektör

KSF Media Ab är Hufvudstadsbladets utgivare. KSF Media Ab ägs av Konstsamfundet. Bolaget förbehåller sig rätten att förutom i papperstidningen publicera insänt eller beställt material utan särskild ersättning också i digitala produkter.

REDAKTIONEN

Växel: 09 12531

Redaktionens e-post: nyheter@hbl.fi

Personliga e-postadresser:

fornamn.efternamn@hbl.fi

Erja Yläjärvi

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Lena Skogberg

Biträdande chefredaktör och redaktionschef (kultur och samhälle)

Gunilla Celvin

Redaktionschef (nyheter och sport)

Steffen Ørsted

Redaktionschef (visuellt och utveckling)

För mer kontaktuppgifter gå till hbl.fi/kontakt

BLEV DU UTAN TIDNING?

Gör din reklamation smidigt via **Mitt Konto** konto.ksfmedia.fi

Storhelsingfors & Övriga Nyland - Postis morgonsdistribution

0200 127 127, mån-fre kl. 06.30-16.00, lör kl. 07.00-12.00, sön kl. 07.30-12.00

Postis dagsdistribution

0100 5445, mån-fre kl. 08.00-16.00

Raseborg, Ingå, Hangö och Vasa (PPP)

06 784 89930, mån-fre kl. 06.00-8.00, lör-sön kl. 06.00-10.00

Kyrkslätt, Sjundeå, Lojo, Högfors, Mäntsälä, Nummi-Pusula, Vichtis, Kervo, Träskända, Hyvinge, Hyrylä, Jokela, Mariefors, Borgnäs (Earlybird)

konto.ksfmedia.fi

Lahtis (Jakelusepäät)

03 7575 285, mån-fre kl. 06.30-10, lör-sön kl. 07.00-11.00

Tammerfors (Posti)

0100 3355, mån-fre kl. 06.00-16.00, lör-sön kl. 06.00-12.00

Tavastehus, Riihimäki (Ilves Jakelu)

03 6151 344, mån-sön kl. 06.30-10.30

Åbo med omnejd (LSTJ)

02 269 3434, mån-fre kl. 06.00-16.30, lör-sön kl. 07.00-11.00

Åland

018 636 700, mån-fre 08.00-14.00

HBL 365

Som prenumerant har du tillgång till e-tidningen på HBL365 samt nyheter & premiumartiklar på HBL Nyheter appen.

Du hittar båda apparna i App Store och Google Play Butik.

Sköt alla dina prenumerationsärenden via **Mitt Konto** konto.ksfmedia.fi

Ta kontakt

Kundservice: pren@ksfmedia.fi
09-1253 500, mån-fre kl. 08.00-12.00 och 13.00-16.00. På onsdagar stänger kundservice kl. 15.00.

Annonsservice

Annonsbokning: annons@hbl.fi
09-1253 558, mån-fre kl. 08.00-12.00 och 13.00-16.00

Privatperson eller förening? Skapa er egna annons på hbl.fi/annonskiosken På hbl.fi/media hittar du vårt mediekort samt information om hur vi kan hjälpa dig att nå ut till nya kunder.

HBL trycks i Sanomala i Vanda.
Tryck & distributionschef Niklas Palm.

Köp av guld och smycken!

Vi betalar mer än bera materialvärdet. Låt oss göra en kostnadsfri bedömning av värdet på smycken, briljanter, guldmynt och tackor.

OBS!
Erhåll 10% över
dagskursen för
skrotguld

Köp av antikviteter och möbler!

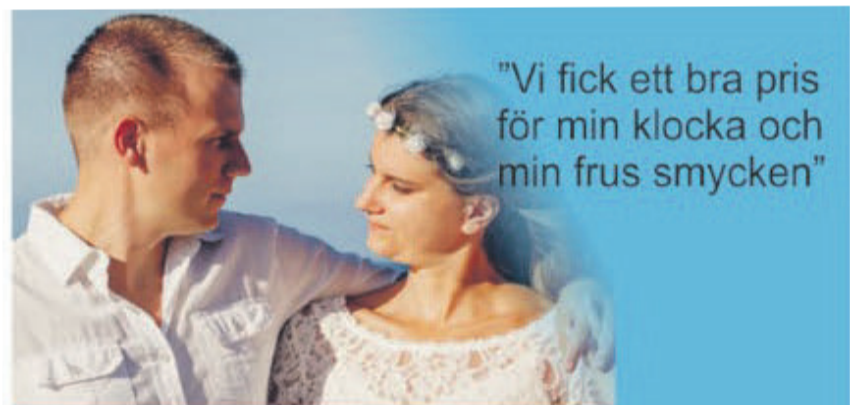
Vi köper, konst, mattor, porslin, pianon, väggur, symaskiner, skrivmaskiner m.m.

Pälsköp endast i samband med guld

Pälsköp!

Vi har ett stort behov av pälsar av alla slag för den ryska marknaden, Vi köper för den dubbla priset och betalar kontant direkt. Värdet beror på kvaliteten och utförandet

SNABB BETALNING!

Kostnadsfria hembesök inom en radie på 100 km

+ 46 70 - 474 57 42

Kontakt person Alex

Pärlor, Koraller och Bärnsten!

Vi köper smycken av bärnsten och betalar bra.

1928

999

312

482

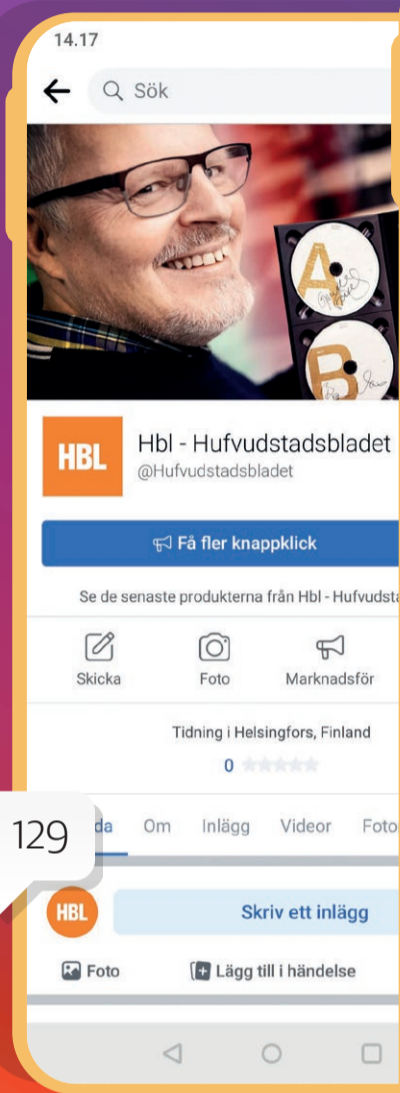
45

129

98

67

891

FÖLJ OSS

FÖLJER

 hufvudstadsbladet

 facebook.com/hufvudstadsbladet

Utöver etablerade politiker som knep merparten av platserna i de nya välfärdsområdesfullmäktige, valdes många personer med yrkesbakgrund inom hälso- och sjukvården.

– Det här kan bädda för problem då de nyinvalda ska börja fatta beslut i fullmäktige. Då välfärdsområdena kommer i gång, behövs det framför allt generalister med insikter i ekonomi och förvaltning, inte renodlade vårdexperter, säger kommunforskaren Siv Sandberg vid Åbo Akademi.

■ De finskspråkiga blev klart underrepresenterade i Österbotten där SFP blev förkrossande starkt och fick majoritet i nya välfärdsområdesfullmäktige. "Det var märkligt tyst kring etablerade finskspråkiga politiker i regionen. Uppenbarligen nådde de inte tillräckligt bra ut till väljarna", analyserar kommunforskaren Siv Sandberg. FOTO: CATA PORTIN

”Många läkare i vårdfullmäktige – det kan bädda för problem”

Kommunforskaren Siv Sandberg från Åbo Akademi har med stort intresse följt välfärdsområdesvalet och analyserat valutgången.

Valresultatet visar klart och tydligt att de gamla stora partierna kunde mobilisera sina egna väljarstyrkor samtidigt som de lyckades i sin kandidatnominering.

Dagen efter valet noterar Sandberg ett fenomen som märks tydligt i alla regioner: Bland de invalda finns framför allt etablerade riks- och lokalpolitiker. Men utöver dessa tar personer med en yrkesbakgrund inom hälso- och sjukvården plats i de nya fullmäktige. Till exempel Samlingspartiet

lyckades inför valet värva många vårdexperter och läkare som kandidater.

– Och titta till exempel på SFP:s lista över invalda i Västra Nyland. Utöver dem som redan är politiker på riks- eller lokalplanet, är samtliga nya namn läkare, påpekar Sandberg.

En intressant fråga blir vilken inverkan de här politiskt oerfarna medicinska experterna kommer att ha då de nya fullmäktige kommer i gång.

Det behövs generalister

– Jag tror att det kan uppstå problem då de nya fullmäktige ska bör-

ja fatta beslut. Det kommer att behövas generalister för att sy ihop det uppdrag som fullmäktige har. Det handlar mycket om ekonomi, politik, och förvaltning, och ganska lite om vård, säger Sandberg.

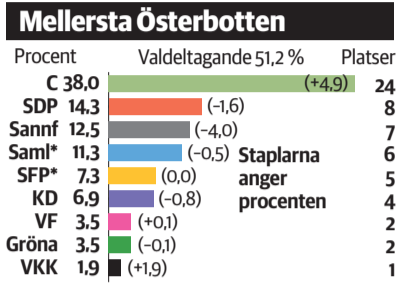
För de invalda läkare och sjukvårdare som redan har en bakgrund som aktivpolitiker kommer arbetet

NYHETER
E-post: nyheter@hbl.fi

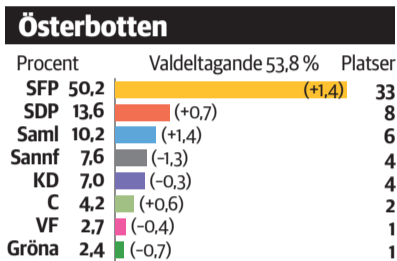
Facebook: HBL – Hufvudstadsbladet
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

Partiernas väljarstöd i Svenskfinland

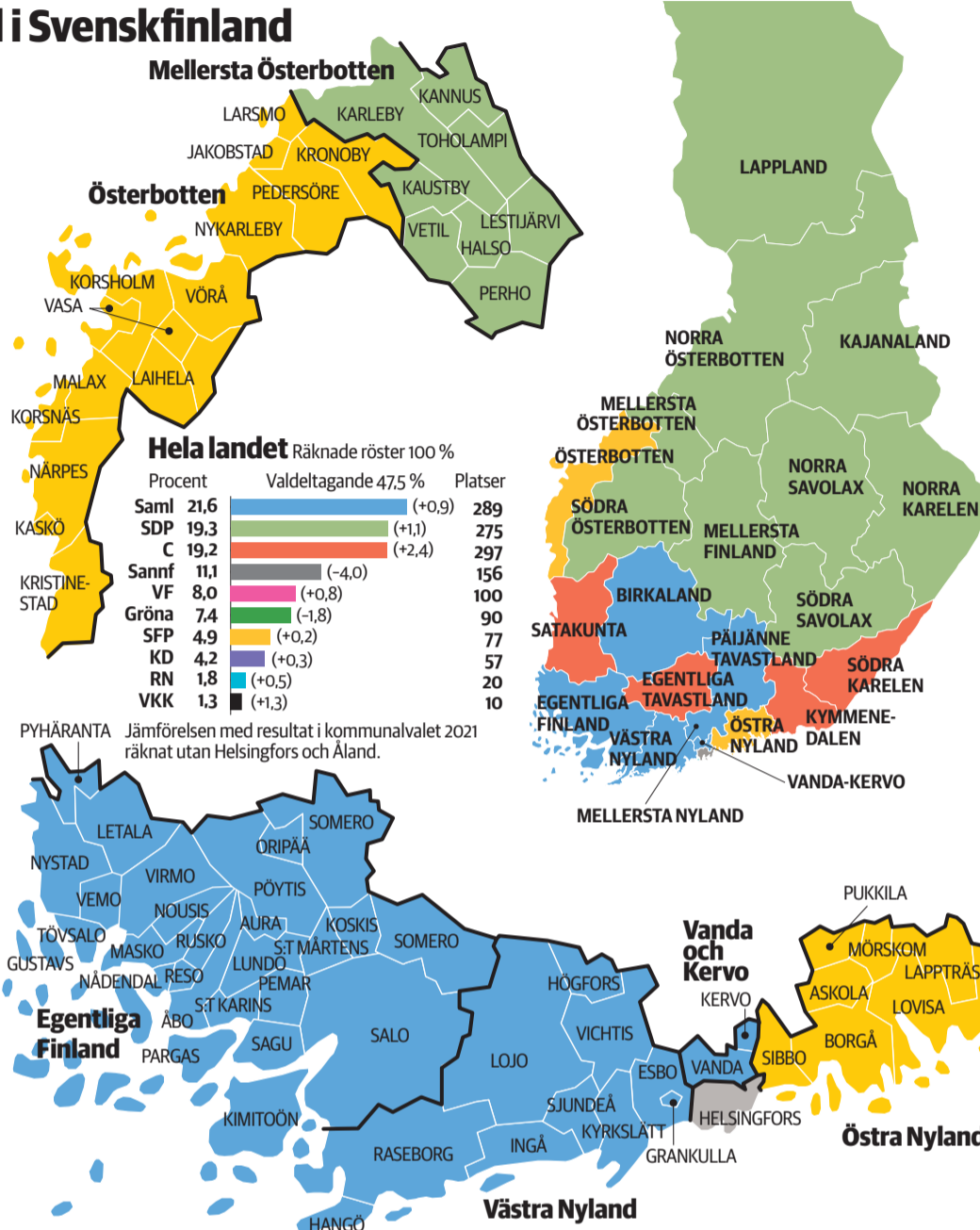
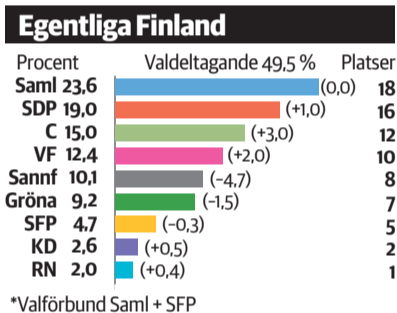
Räknade röster 100 %

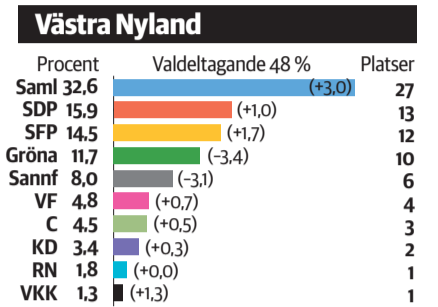
Räknade röster 100 %

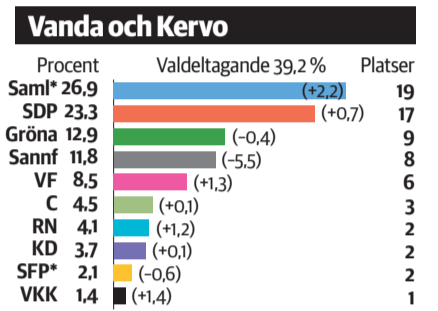
Räknade röster 100 %

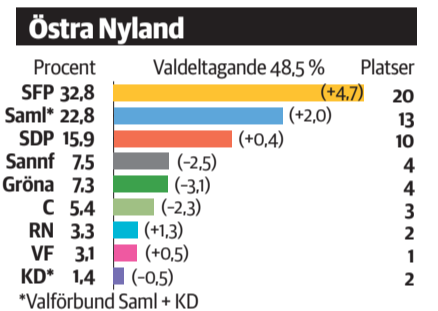
Räknade röster 100 %

Räknade röster 100 %

Räknade röster 100 %

i de nya fullmäktige inte att kännas främmande.

– Men för invalda med bakgrund i en profession kan det komma som en chock att plötsligt tvingas ta fram en förvaltningsstadga för ett nytt fullmäktige, säger Sandberg.

De gröna underpresterade

Siv Sandberg blev förvånad över att De gröna som fick 7,4 procent av rösterna i landet, klarade sig så dåligt i valet.

– Det var en stor överraskning. De gröna har vid sidan om Centern konsekvent talat för att det behövs en ytterligare demokratiskt vald beslutsnivå. Men De gröna lyckades inte väcka debatt om den här saken i valrörelsen. Det är en underpresentation från De gröna. Det förvånar mig att partiet inte gjorde ett större nummer av demokratiaspekten inför valet, säger Sandberg.

Sannfinländarnas 11,1 procent i välfärdsområdesvalet, vilket är klart sämre än vad partiet presterade i förra kommunalvalet där partiet fick 14,5 procent av rösterna, överraskade också kommunforskaren.

– Jag tänkte i förväg att de hade kunnat åstadkomma en skräll. Sannfinländarna hade många kandidater som gjort väl ifrån sig i tidigare val. Men det gick inte vägen, vilket beror på att deras anhängare inte är lika stabila som Samlingspartiets.

Att Centern klarade sig så bra be-

ror delvis på valkampanjen som fokuserade på att partiet krävde en hälsovårdscentral i varje kommun.

– Centern tvingade de andra partierna att svara på just den frågan i precis varenda valdebatt.

Finskspråkiga gravt under-representerade i Österbotten

SFP blev nästan förkrossande starkt i Österbotten där partiet fick enkel majoritet.

– Med tanke att språkfördelningen i Österbotten är ungefär 50-50, så att de finskspråkiga är ett par procentenheter färre än de svenskspråkiga, blev de finsktalande gravt under-representerade. Jag förundrades nog lite under valrörelsen över att det var så pass tyst kring många tongivande finskspråkiga politiker. Det var konstigt. Uppenbarligen nådde de inte tillräckligt bra ut till väljarna, säger Sandberg.

I politisk teori finns något som heter bandwagon-effekt där människor antar åsikter som de tror att majoriteten av omgivningen har.

– Väljare brukar vilja vara med i vinnarlaget. Antagligen gynnas Samlingspartiet nationellt av det här. Sannolikt fick SFP i Österbotten och Östra Nyland draghjälp av fenomenet.

Wickströms resultat uppseendeväckande

SFP:s vice ordförande **Henrik Wickström** tog hem en jättepott och knep

”Titta till exempel på SFP:s lista över invalda i Västra Nyland. Utöver dem som redan är politiker på riks- eller lokalplanet, är samtliga nya namn läkare.

”Väljare brukar vilja vara med i vinnarlaget. Antagligen gynnas Samlingspartiet nationellt av det här. Sannolikt fick SFP i Österbotten och Östra Nyland draghjälp av fenomenet.

Siv Sandberg
Kommunforskare från Åbo Akademi

flest röster i Västnyland och tredje mest personliga röster i hela landet, 5 865 stycken.

– Jag hade räknat med att han skulle göra ett gott val, men med tanke på att han inte är sittande riksdagsledamot är resultatet uppseendeväckande. Han är ett exempel på en lyskraftig kandidat som har ett mycket starkt väljarstöd i sin egen kommun, men har också gjort kampanj i Nyland. Det bäddar för ett starkt riksdagsval nästa gång, säger Sandberg.

I mindre kommuner rådde inför valet en farhåga att de stora städerna helt skulle dominera sammansättningen i de nya välfärdsområdena.

– I Västra Nylands välfärdsområde blev fördelningen ganska skev. Grankulla fick bara en ledamot och Sjundeå blev helt utan, säger Sandberg.

Men överallt blev inte städernas dominans så stark som det förutspåddes. I Egentliga Finlands välfärdsområde fick Åbo bara 29 av 79 platser, vilket är en mindre andel än vad befolkningen i Åbo utgör. Inte heller i Österbotten fick Vasa så stor dominans som matematiskt hade varit möjligt.

Avgörande blir nu hur de olika välfärdsområdena byggs upp och vems tänkande som blir normerande.

– I Västnyland till exempel, kommer Esbos organisation att vara väl-

digt central för den nya förvaltningen, bedömer Sandberg.

Borgådominans i Östra Nyland

I Östra Nylands välfärdsområde fick Borgå i flest ledamöter, medan Sibbo fick 15 och Lovisa 7.

Lovisa fick något färre platser än vad befolkningsunderlaget hade möjliggjort. Medan Askola fick fler platser i förhållande till invånarantalet. **Mia Heijnsbroek-Wirén** från Lovisa kom inte in på Samlingspartiets lista.

– Det verkar som om de svenskspråkiga i regionen koncentrerade sina röster till SFP till och med mer än vad de brukar göra i kommunalvalet, resonerar Sandberg.

De finlandssvenska regionerna hade ett högre valdeltagande än hela landet där valdeltagandet låg på rekordlåga 47,5 procent. Nästa gång det ordnas välfärdsområdesval, är i samband med kommunalvalet 2025.

Också om deltagandet i kommunalvalet inte brukar ligga på en lika hög nivå som i riksdags- eller presidentval, har valdeltagandet i kommunalval ändå varit klart högre än i det första välfärdsområdesvalet. Därmed pekar allt på att SFP, som brukar få största delen av de svenskspråkiga rösterna, kommer att backa nästa gång det ordnas välfärdsområdesval.

MARIA GESTRIN-HAGNER
maria.gestrin-hagner@hbl.fi

Centerns ordförande finansminister Annika Saarikko var salig efter valet där hennes parti blev tredje störst med 19,2 procent av rösterna. Statsminister Sanna Marin lotsade Socialdemokraterna till andra plats med 19,3 procent. FOTO: ANTTI AIMO-KOIVISTO/LEHTIKUVA

Valresultatet kan hjälpa regeringen, men säger inte mycket om riksdagsvalet

Finländarna säger att vården är den viktigaste samhällsfrågan, men när de får rösta om den är intresset det lägsta någonsin. Det är den största paradoxen i tidernas första välfärdsområdesval. Statsvetarprofessorn Åsa von Schoultz varnar för att övertolka återgången till "tre stora" partier.

När finländarna fick prioritera de viktigaste samhällsfrågorna inför kommunalvalet förra året kryssade flest, 93 procent, för att hälsovårdstjänsterna var en mycket eller ganska viktig valfråga. På god andraplats (89 procent) kom äldreomsorgen, enligt en studie som Kantar TNS gjorde på uppdrag av Stiftelsen för kommunal utveckling (Kaks).

Valdeltagandet i kommunalvalet stannade på blygsamma 55 procent. Det har bortförklarats med att valet flyttades fram på grund av pandemin, att val en solig sommarsöndag inte är någon publikmagnet. Valforskarna har påtalat att valdeltagandet, som länge hade sjunkit, faktiskt ökade både till kommunalvalet 2017 och till riksdagsvalet 2019 för

att dyka under pandemiåret 2021.

Pandemin har föranlett samhällsrestriktioner som utarmat vardagen i två år, för att vården inte ska kollapsa. Vårdens samhällsbärande roll kan inte ha gått någon förbi. När ansvaret för vård och omsorg flyttas över till framtida välfärdsområden och väljarna får påverka hur det ska ske – då borde det väl bli rusning till valurnorna?

Nej, för fastän valet hålls hälsosäkert, på utsatt tid och en jämngrå vintersöndag då snart sagt alla konkurrerande aktiviteter pausats, kraschar valdeltagandet till 47,5 procent. Siffran är tidernas lägsta i Finlands historia, exklusive EU-val. Pandemin är en otillräcklig förklaring.

Att de samhällsfrågor som väljar-

ANALYS

PETER BUCHERT
Reporter
peter.buchert@hbl.fi

na säger vara viktigast ger lägst valdeltagande är en sann paradox, som också påverkar resultatet. Det är en lagbundenhet att lågt valdeltagande gynnar borgerliga partier. I söndags räknade sig alla borgerliga partier till segrarna. Då SDP och Vänsterförbundet dessutom gick framåt titulerar sig sju av riksdagens nio partier som segrare.

Förlorarna går inte att ta miste på. Sannfinländarna försökte väcka allmänt missnöjda väljare att proteströsta, om så mot stigande ben-

sinpris, men tappade 113 000 röster jämfört med kommunalvalet.

De Gröna led av att Helsingfors exkluderades, men 56 000 röster färre än i kommunalvalet utanför Helsingfors är ändå riktigt svagt. En teori är att vård och omsorg inte aktiverar partiets relativt unga väljarskara.

Kvinnorna segrade

Åsa von Schoultz, professor i statslära vid Helsingfors universitet, bedömer att ett valresultat där "de tre stora" återintar sina forna maktpositioner medan Sannfinländarna och De Gröna går dåligt visar att valet fördes kring höger-vänster och stad-landsbygd, två klassiska dimensioner i finländsk politik. Sannfinländarna och De Gröna behöver få diskutera andra slags frågor för att göra väl ifrån sig.

– De frågor som de mobiliserar sina väljare med var inte på tapeten, säger hon.

I och med att Centern gör sitt första hyggliga valresultat på länge antar von Schoultz att det blir lite lättare för regeringen att fortsätta samarbeta. Hon påpekar att Centern skavt mest i regeringen, men att man kan känna sig starkare nu.

I gengäld är De Grönas satsning jobbigare än förut. Åsa von Schoultz bedö-

mer ändå att det är ett mindre problem för regeringsdynamiken än det problem regeringen blir kvitt i och med Centerns framgång.

Även om valresultatet kan tolkas som att vi är tillbaka i en tid med tre stora partier varnar von Schoultz för att dra för stora växlar med tanke på riksdagsvalet om ett drygt år.

– Resultatet i välfärdsområdesvalet säger inte nödvändigtvis mycket om riksdagsvalet. Finländsk politik är för oförutsägbart för det, säger hon.

Valresultatet är mer än röstfördelning mellan partier. Hittills har kvinnorna varit underrepresenterade i finländsk politik, men när ett val handlar om vården som är en kvinnodominerad bransch vände det. Kvinnorna utgjorde 45 procent av kandidaterna men hela 53 procent av de invalda.

Den som hade hoppats på en jämnare åldersfördelning blev däremot besviken. Majoriteten av alla invalda har fyllt 50 medan mindre än 11 procent av dem är under 35.

Två slags röstmagneter

Även om fler än tre fjärdedelar av de invalda redan sitter i kommunfullmäktige och även om hälften av riksdagsledamöterna blev invalda i välfärdsområdenas fullmäktige har en stor del av de som valdes in yrkeserfarenhet av vården. Också flera röstmagneter har en vårdprofil.

Rikskändis är läkaren, riksdagsledamoten och tidigare hälsovårdsdirektören Aki Lindén (SDP) som fick näst flest personliga röster av alla. Han bedömer att SDP-väljarna i Egentliga Finland koncentrerade sina röster till honom för att han har den bakgrunden.

Andra, mer oväntade exempel är Panu Peitsaro (obunden/Rörelse Nu). Han är läkare och skrällde med 3 400 röster av vilka han fick 95 procent i hemstaden Nyslott. I de elva övriga kommunerna i Södra Savolax valkrets fick han bara strörröster. Av hans kommentar till Yle framgår att han har profilerat sig i en konkret fråga som präglade valdebatten i området och rivit upp väljarnas känslor i årtal, nämligen en långvarig kamp mellan sjukhusen i Nyslott och S:t Michel.

Otippat var likaså att Marja Estola (Gröna) skulle bli röstdrottning i Södra Karelen. Hon sade till Yle att hon tror att väljarna litar på henne efter 30 år som läkare som behandlat sina patienter respektfullt. I en intervju för Mediutiset har hon sagt att hon ville lyfta fram brister i vården, men hennes arbetsgivare tystade ned henne. Först när hon gick med i politiken kunde hon föra fram kritiken.

Åsa von Schoultz ser två strategier bakom valets röstmagneter. Dels har partistrateger letat kandidater med förankring i vården som väljarna kunde tänkas uppfatta som trovärdiga, dels finns det bland kandidaterna förmågor för vilka välfärdsområdesvalet kan utgöra en plattform inför en rikspolitisk karriär.

Henrik Wickström (SFP) med tredje flest röster i hela landet är ett utmärkt exempel på den senare kategorin, resonerar von Schoultz. Han är en politiker som steg för steg närmar sig en karriär i rikspolitiken.

– För honom kan det här valet fungera som en språngbräda inför nästa års riksdagsval, säger hon.

Sibbovårdare hade önskat mer debatt om löner och arbetsvillkor

Patienten är huvudperson i vården, men mer debatt kring personalens lön och välmående inför valet skulle ha varit på sin plats, konstaterar undersjukskötaren Johanna Mutka. I övrigt är det en helt vanlig måndag på Nickbys hälsostation i Sibbo.

Det är tidig morgon i Sibbo, hälsostationen i Nickby har precis slagit upp sina dörrar. Under ett par tiotal minuter väcks det sakta men säkert liv i den morgontrötta vårdcentralen.

En tilltagande ström av patienter anländer, kaféet drar upp rullgallret och efternamn ropas ut i korridoren. Det är en måndagsmorgon som precis alla andra.

Att ett avgörande val precis har hållits märker man inte av ännu, konstaterar undersjukskötaren **Annika Hokkanen**.

– Vi fortsätter som förut tills de bestämmer hur det egentligen ska se ut, säger hon.

I personalens kafferum förbereder sig hon och kollegan **Johanna Mutka** inför dagens arbetspass. Valförbudsområdesvalets resultat är naturligtvis temat för morgonens småprat.

Valet viktigt för Sibboborna

– När allt kommer omkring är jag, både som boende och anställd, nöjd med att Sibbo fick så många platser i välfärdsområdet, inleder Mutka.

Sibbo fick näst flest invalda ledamöter i Östra Nylands välfärdsområde, 15 av 59 ledamöter är från kommunen. Att boende på orten har engagerat sig har märkts, och det glädjer Hokkanen.

– Man märkte att det här valet var viktigt för Sibboborna, fast valdeltagandet inte var så stort överlag. Det är viktigt att det skulle få hållas som det har varit och att vården inte flyttas till några andra ställen, det verkar som att gänget har förstått det.

Rädsla för eventuell fusion

Både Mutka och Hokkanen håller fast vid att det är patienten som är huvudperson i vården och så måste det förbli.

– De ska få ha sin service nära, samma i skolorna och på socialsidan. De flesta var nog av den åsikten så att vi får hoppas att det hålls så, säger Hokkanen.

Inför valet hann också hon fundera på, och oroa sig för, en eventuell sammanslagning eller omprioriteringar i vården.

– Det är lite rädsla i det hela: Kommer vi att slås ihop med något annat? Vi har ett superteam här och inte skulle man orka utan dem. De flesta av oss har hållit ihop länge, nya har kommit och man hoppas att de trivs. Vi har en bra anda här som man hoppas att inte rubbas.

Har vårdpersonalens röst blivit hörd i debatten inför valet?

– Det har verkligen varit färre diskussioner om vårdpersonalens välbefinnande och framtid, tycker jag, säger Mutka.

■ Frågor som rör vårdpersonalens anställningsförhållanden är värda att ta upp, säger Johanna Mutka som diskuterar valet med Annika Hokkanen. – Det får inte bli speljäser av oss, säger Mutka. FOTO: NIKLAS TALLQVIST

■ Dagens arbetspass ska precis börja och patienterna har börjat strömma igen. En helt vanlig måndag, konstaterar sjukskötarna Johanna Mutka och Annika Hokkanen. FOTO: NIKLAS TALLQVIST

Enligt henne är de hårda lönetävlingarna och temporära omplaceringar på grund av pandemin saker som påverkar vårdpersonalen och därför borde ha diskuterats inför valet.

– Vi har valt Sibbo som vår ar-

betsplats och därför borde vi få ha arbetsfrid här. Viktigt är också att Sibbo växer och då gör efterfrågan på vårdtjänsterna också det. De här tjänsterna borde utökas i samma takt som efterfrågan, säger Mutka.

Man märkte att det här valet var viktigt för Sibboborna, fast valdeltagandet inte var så stort överlag. Det är viktigt att det skulle få hållas som det har varit och att vården inte flyttas till några andra ställen, det verkar som att gänget har förstått det.

Annika Hokkanen

Lönen är ju det som vi alltid saknar, man måste fundera på vad som kan få personalen att stanna. Ur sjuksköternas synvinkel kanske man själva skulle kunna välja hur man gör sitt jobb. De som vill arbeta mer skulle få göra det, medan andra kunde välja att jobba fyra dagar eller kortare dagar. Att det inte ska vara så inrutat helt enkelt.

Johanna Mutka

– Lönen är ju det som vi alltid saknar, man måste fundera på vad som kan få personalen att stanna. Ur sjuksköternas synvinkel kanske man själva skulle kunna välja hur man gör sitt jobb. De som vill arbeta mer skulle få göra det, medan an-

dra kunde välja att jobba fyra dagar eller kortare dagar. Att det inte ska vara så inrutat helt enkelt.

ADAM STEFÁNSSON HÖGNÄS
nyheter@hbl.fi

EIRA ÖGONKLINIK
KVALITET SEDAN 1996

Förundersökning för ögonoperation

0€

ÖVERVÄGER DU EN ÖGONOPERATION?

VI GÖR LASER-, LINS- OCH STARROPERATIONER

Boka tid till sjukhusoptikers förundersökning för ögonoperation.

Förundersökningen (60 min) omfattar:

- kartläggning av synen
- utredning av brytningsfel
- mätning av ögontrycket
- undersökning av hornhinnan
- bedömning av ögonens hälsa
- vid behov en optisk tomografi (OCT).
- Efter undersökningen rekommenderar vår ögonkirurg den **för dig lämpligaste operationsmetoden.**
- Ifall undersökningen ger en antydning på en ögonsjukdom, t.ex. starr, rekommenderas du besöka ögonläkarens mottagning.
- Den kostnadsfria förundersökningen **förpliktar inte till operation.**

Toppteam och de nyaste metoderna

Kampanjerbjudande

SMILE-LASER 1320 €/öga.

Priset gäller operationer som görs senast den 28.2.2022.

eirasjukhus.fi 09 1620 570
Skepparegatan 29, Helsingfors

STÄLLET DÄR MAN BRYR SIG OM DIG. PÅ RIKTIGT.

■ Vad medför det här valet egentligen för oss? Den frågan har man dryftat på räddningsverket i Östra Nyland sedan reformen blev verklighet. – Det blir en ny namnteckning på arbetsavtalet, konstaterar Ralf Brygger och Peter Johansson. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

Livet på brandstationen fortsätter som förut

Brandförman Ralf Brygger i Borgå gick av sitt skift klockan 8 på måndagsmorgonen och hade under natten hunnit uppdatera sig om hur det gick i valet. – Det ser bra ut. Det behövs kunniga förtroendevalda för att kunna bygga upp den modell vi gått in för.

Det är ännu mörkt ute då brandförman **Ralf Brygger** och räddningsdirektören **Peter Johansson** träffas på Räddningsverket i Östra Nyland.

Den ena ska strax gå av sitt skift efter 24 timmar, den andra har en mötestung dag framför sig.

Johansson ska träffa direktörerna för de andra nyländska räddningsverken.

Kommer ni att diskutera valet?

– Helt säkert. Här vid räddningsverket har vi hela tiden diskuterat vad reformen medför för oss, både internt och med andra.

– På gräsrotsnivå ändrar egentligen ingenting större, säger Brygger.

– Förutom att det snart inte längre står "Borgå stad" som arbetsgivare i våra avtal, utan det nya området, säger Johansson.

Räddningsverken visar vägen

Både Brygger och Johansson har lång erfarenhet inom branschen. Den absolut största förändringen för räddningsväsendet infördes 2004 då arbetet organiserades om. Det var då, som Ralf Brygger uttrycker det, "räddningsverken fick bredare axlar".

– Vi gick från Borgå brandverk till att ansvara för hela området.

Johansson nickar.

– Vi jobbar i princip redan enligt de nya områdena och fungerar som en bra modell för hur det snart ser ut också inom vården.

Med fog kan de därför säga att

räddningsväsendet har erfarenhet av den här sortens reform som nu väntar vården.

– Först kommer alla att strida hårt för sitt eget område innan det bli tydligt att man måste jobba för hela välfärdsområdet. Så var det också när vi organiserade om, alla körde först sin egen sak i Lovisa, Strömfors, Lapträsk ...

Hur länge tog det innan man började se på området som en helhet?

– Det tog väl en period innan alla insåg att man måste jobba för hela området.

"För snäv tidtabell"

Dagens reform handlar för räddningsverken till största delen om finansieringen. Där har Johansson länge uttryckt en oro över nedbantade resurser, vilket han också gör i dag.

Det är också det han lyft fram i möten med väljare och invånare som hört av sig för att fråga om reformen.

– Många har undrat hur vi egentligen jobbar och hur arbetet förändras i det nya välfärdsområdet. Inget större ändras, förutom hur vi finansieras. Vi måste fortfarande hinna fram inom en viss tid när olyckan är framme. Det här är skillnaden till vården, här finns ingen lag som säger att en vårdcentral måste finnas inom så och så långt avstånd.

Här är Johansson mest kritisk över tidtabellen.

– Den var helt klart för snäv. Man märker helt tydligt att man inte hunnit få fram informationen till väljarna vad det egentligen handlar om, säger Johansson.

Brygger och Johansson är ändå nöjda med valkampanjen och att räddningsverkens situation också lyftes upp.

– Vi var kanske lite borglömda i början, men kom med på slutet i den allmänna diskussionen.

Så till vilken vardag vaknar ni då upp, så här dagen efter valet?

– Jag är väldigt nöjd med utgången. I ett sådant här val behövs en bra mix av nya och garvade politiker med tanke på det arbete som väntar dem, säger Peter Johansson.

Så du är nöjd?

– Jo, det kommer nog att bli bra. Nu är de flesta invalda rätt garvade politiker, och så finns några nya.

Ralf Brygger kastar en blick på klockan, skiftet håller på att ta slut.

Orkade du följa rösträkningen hela natten?

– Nja, jag kollade på morgonen vem som blev invald och hur det gick.

Peter Johansson satt uppe till över midnatt.

– Jag måste ju vänta tills de kommit till 100 procent, medger han.

JOHANNA HÄGGBLOM

johanna.haggblom@hbl.fi

I sitt nya politiska uppdrag för välfärdsområdet vill Karin Cederlöf bland annat jobba för bättre service för äldre och för kortare värdköer till hälsocentraler. FOTO: NIKLAS TALLQVIST

Esbokartan är blå med tre röda fläckar – SFP är starkt längs med kusten

Samlingspartiet dominerar stort i Esbo, bland de tio invalda som fick mest röster finns sju samlingspartister, en socialdemokrat, en grön och en SFP:are. Karin Cederlöf fick mest röster i SFP, 1 764, vilket placerar henne på plats tio.

Esbo är den överlägset största staden i Västra Nylands välfärdsområde, ungefär 60 procent av valområdets invånare bor där. Att Esbo skulle dominera i områdesvalet var klart redan i förväg, och nu efter valet är det klart att Esbo tar 47 av de 79 platserna i fullmäktige.

Men hur röstade Esboborna då? Här tittar vi närmare på hur rösterna fördelade sig i Esbo.

Samlingspartiet fick det överlägset största stödet, drygt 43 490 röster vilket utgör 40,7 procent. Därefter är det ganska jämnt mellan tvåan och trean – SDP fick 14,9 och De Gröna 14,2 procent.

SFP blev det fjärde största partiet i Esbo med drygt 9 000 röster, vilket motsvarar 8,5 procent. Det betyder att SFP nu gick förbi Sannfinländarna i popularitet i Esbo. Sannfinländarna fick bara 7,2 procent av rösterna i områdesvalet och det är över tre procentenheter mindre än vad partiet fick i senaste kommunalval.

Blått med röda prickar

Kartan över de olika röstningsområdena i Esbo är blå, Samlingspartiet fick mest röster i alla områden utom sex. Det finns tre röda fläckar på kartan i stadsdelar där Socialdemokraterna har det starkaste väljarstödet, de finns i Esbo centrum (tre röstningsområden), Esboviken (två röstningsområden) och Nedre Sökö.

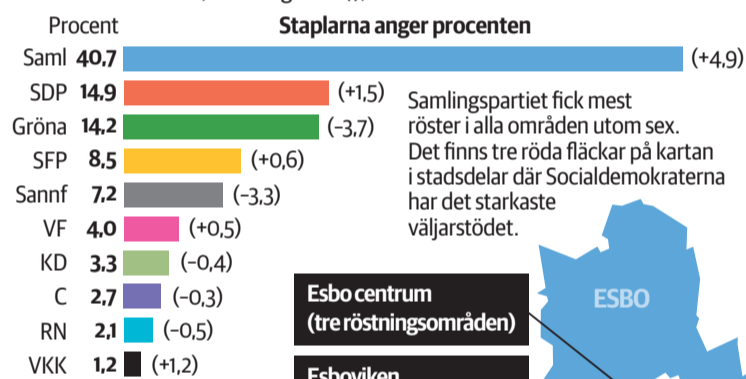
Exempelvis i Nedre Stensvik fick SDP 27,4 procent av rösterna, medan Samlingspartiet där är något mindre, 24,5 procent. Störst är SDP:s dominans i Kirstibranten, där SDP fick över 30 procent av rösterna, medan Samlingspartiet inte ens fick hälften av det, drygt 14 procent.

Om man bortser från valvinnaren Samlingspartiet och tittar på vilka som är de näst största partierna i Esbo ser man ett klart geografiskt mönster: De Gröna dominerar i östra Esbo, nära gränsen till Helsingfors, i områden som Otnäs (32,7 procent), Björnviken (23,9), Norra Hagalund (15,7), Bergans (23,5) och Storåkern (16,5).

Socialdemokraterna regerar i västra Esbo, nära gränsen till Kyrkslätt, i röstningsområden runt om i Esboviken, som Hannusträsket, Övre Sökö, Stensvik, Skepparbacken och Bastvik.

Partiernas väljarstöd i Esbo

Räknade röster 100 %, valdeltagande 47,1 %.

Jämförelse i diagrammet med resultat i kommunalvalet 2021 räknat utan Helsingfors och Åland.

SFP är det andra stora partiet i fem röstningsområden i södra Esbo: Mattviken söder om Mattby (18,1 procent), Sommaröarna (18), Gäddvik (15,9), Mårtensbro (13,4) och Westend (13,1 procent).

Sannfinländarna är inte näst största parti i någon del av Esbo, men klättrar upp till tredje platsen i några områden, som Kalajärvi, Morby, Nöykis och Noux, där de har ett väljarstöd på drygt 10 procent.

Stora skillnader i valaktivitet

Valdeltagandet i Esbo förblev lågt, 47,1 procent av de röstberättigade röstade. Men tittar man på de olika röstningsområdena ser man jättestora lokala skillnader. I Kirstibranten och Kirstibrinken i Esbo centrum röstade bara 23 respektive 26 procent och i Storåkern-Hemtans drygt 32 procent. Också i Otnäs förblev valdeltagandet lågt, runt 39 procent.

Samtidigt finns det nästan ett tiotal röstningsområden där över 60 procent av invånarna har velat säga sitt i värdvalet: Jupper, Björk-Mankans, Olarsparken, Björnviken, Hagalund, Norra Hagalund, Gamla Mankans och Westend. Också i områdena Solhöjden-Hagalid, Sommaröarna, Larsvik, Nöykis och Övre Sökö var valdeltagandet jämförelsevis högt, där röstade strax under 59 procent av Esboborna.

Samlingspartister i topp

Tio-i-topp-listan i Esbo domineras

följaktligen av kandidater som presenterar Samlingspartiet, de tar sju platser på listan. Där ingår de tre som fick mest röster i staden: Mia Laiho, Kai Mykkänen och Jarno Linnell. På fjärde plats ligger den första socialdemokraten Maria Guzenina.

Därefter kommer igen fyra samlingspartister före De Grönas bästa kandidat Saara Hyrkkö på nionde plats och SFP:s etta i Esbo, Karin Cederlöf på tionde plats.

SFP får in fyra kandidater från Esbo, förutom Karin Cederlöf (1 764 röster) är de Nina af Hällström (1 055 röster), Eva-Lena Gästrin (586 röster) och Johan Lassus (523 röster).

Socialdemokraterna och De Gröna är jämnstarka i Esbo och får in åtta kandidater var, medan Sannfinländarna representeras av tre och Vänsterförbundet av två kandidater från Esbo i det nya välfärdsområdesfullmäktige. De små partierna Kristdemokraterna, Centern, Rörelse nu och Valta kuuluu kansalle (Makten tillkommer folket) får alla in en kandidat var.

Det nya "folkpartiet" Valta kuuluu kansalle representeras i Esbo av sjuksköterskan Cia Grönberg, som har svenska som modersmål. Hon blev invald med 393 röster.

PETRA MIETTINEN
petra.miettinen@hbl.fi

SFP:s 27-åriga stjärnskott kämpar för äldres rättigheter

Karin Cederlöf har på kort tid blivit den klarast lysande stjärnan på SFP:s himmel ovanför Esbo. Hon blev invald i stadsfullmäktige i kommunalvalet i somras och nu är hon klar etta bland partiets kandidater i Esbo.

Svenska folkpartiets mest framgångsrika kandidat områdesvalet i Esbo heter Karin Cederlöf. Hon har fått 1 764 röster vilket placerar henne på en tionde plats över invalda kandidater från Esbo. Cederlöf är en ung jurist som till vardags jobbar med miljöfrågor på Miljöministeriet och på sin fritid är hon aktiv i politiken driver bland annat de äldres rättigheter i samhället. Nu är hon glad och tacksam för det politiska förtroendet.

– Jag smälter fortfarande nyheten om valframgången! Inte kunde jag i förväg ana att det skulle gå så här bra för mig, säger Karin Cederlöf glatt när HBL ringer upp henne på måndagsförmiddagen och frågar hur framgången känns.

– Visst har jag och hela kampanjteamet jobbat hårt inför valet. Vi har fört kampanj runtom i västra Nyland och budskapet från väljarna har varit lovande, många har uppskattat mina valtema. Jag vill jobba för att de äldre ska erbjudas en trygg äldreomsorg och att alla ska ha tillgång till offentlig sjukvård utan långa köer på en hälsocentral, säger hon.

Kämpar för mormors färdtjänst

Cederlöf är ganska ny i politiska sammanhang, hon blev i somras invald i fullmäktige i Esbo och har därefter bland annat engagerat sig i frågan om Esbos färdtjänst. Den förnyades för ungefär ett år sedan med katastrofala följder, klienterna har varit mycket missnöjda över uteblivna skjutsar och långa väntetider.

– Frågor som berör service för äldre står mig nära. Under måndagskvällens fullmäktigemöte kommer

jag att presentera en motion med förslag på hur man kunde åtgärda problemen inom färdtjänsten i Esbo, säger Cederlöf hoppfullt.

Hon har tidigare blivit känd i Raseborg för att ha drivit sin 90-åriga mormor Ethels kamp för rätten till färdtjänst i Raseborg. Där har Karin Cederlöf fungerat som juridiskt ombud i kampen som nu har pågått i två år. I november trodde de redan att tvisten äntligen var löst, då förvaltningsdomstolen gav mormodern rätt till färdtjänst. Men så gick det inte.

– Vi hann redan dra en suck av lättnad. Mormor har rätt till den lagstadgade färdtjänsten och hon behöver den, för hon kan inte ensam ta sig ut på stan. Hon använder färdtjänsten för sköta ärenden eller åka till veteranernas träffar. Men Raseborgs stad ville ta ärendet vidare och har överklagat till Högsta förvaltningsdomstolen. Nu väntar vi på det beskedet, men jag tror inte att staden beviljas besvärstillstånd, det finns enligt min uppfattning inget i fallet som gör det till ett prejudikat, förklarar Cederlöf.

Sambon också invald

I framtiden, i sitt nya förtroendeuppdrag i välfärdsområdet, ska Karin Cederlöf representera inte bara mormor utan alla seniorer i västra Nyland. Hon ser fram emot jobbet och anser att bland annat att man måste satsa mera på psykvårdstjänster.

– Det är svårt i det här skedet att säga hur arbetet i den nya fullmäktige kommer att bli, men till en börja måste vi dra upp riktlinjerna för verksamheten. Det finns många viktiga beslut att fatta, allt från hur lönerna ska harmoniseras inom området till hur hälsocentralerna ska fungera. Jag tror att jag kommer att ha en hel del nytta av min juridiska bakgrund när vi skissar på den nya förvaltningsstadgan.

Det finns en risk för att de politis-

Nöjt SFP lyckades knipa två platser i Vanda-Kervo

Det låga valdeltagandet hjälpte Svenska folkpartiet att få två mandat i välfärdsområdesfullmäktige i Vanda-Kervo. Men också färre SFP:are än vanligt röstade, tror en av de invalda, Patrik Karlsson.

Vanda-Kervo var det enda välfärdsområde där valdeltagandet i söndagens val stannade under 40 procent. De 39,2 procenten är främst lata vandabors fel, i Kervo gick 46,8 procent av de röstberättigade till urnorna, medan motsvarande siffra i Vanda var 38 procent.

Men det låga valdeltagandet spelade Svenska folkpartiet (SFP) i händerna. SFP fick nu totalt 2,1 procent av de givna rösterna. I kommunalvalet förra sommaren fick partiet 2,9 procent av rösterna i Vanda och 1,3 procent av rösterna i Kervo.

– Vår målsättning var att få in två personer och det målet nådde vi, säger **Patrik Karlsson**.

Karlsson är också fullmäktigledamot i Vanda och han fick i söndagens val flest röster på SFP:s lista, 570 stycken. Partiets tvåa och andra ledamot i det nya välfärdsområdesfullmäktige är **Hanna Holmberg-Soto** som fick 347 röster. Totalt har fullmäktige 69 platser och Samlingspartiet är största parti med 19 platser, följt av Socialdemokrater-

na med 17 platser.

SFP hade slutit valförbund med Samlingspartiet och det var enligt Karlsson viktigt för valframgången. På en egen lista hade Holmberg-Sotos jämförelsetal inte räckt till för ett inval.

– Det är viktigt att vi är två i det nya fullmäktige. Då finns det alltid någon som kan understöda en i frågor man vill driva. Det är förstås alltid samarbete med de andra grupperna som gäller, men det är bra att ha stöd också i den egna gruppen, säger Karlsson.

Samarbete viktigt

Karlsson säger att han vet att samarbetet i svenska frågor fungerar åtminstone med Samlingspartiet, men också andra partier har lovat beakta svenskan. Han hoppas även på stöd från Samlingspartiet då det blir aktuellt att fördela förtroendeposter inom välfärdsområdet.

Men det blir en senare fråga eftersom det ännu inte är klart vilka organ som kommer att finnas i det

■ Patrik Karlsson byter ut social- och hälsovårdsnämnden mot fullmäktige i det nya välfärdsområdet Vanda-Kervo. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

nya välfärdsområdet.

Patrik Karlsson jobbar i det civila som vice rektor i Västersundom skola. Förutom sitt uppdrag som fullmäktigledamot sitter han i den nuvarande social- och hälsovårdsnämnden och är ordförande för svenska kommittén i Vanda. Tiden kommer mycket väl att räcka till för välfärdsområdet, anser Karlsson.

– Nu faller social- och hälsovårdsnämnden bort så jag byter i

princip ut den mot välfärdsområdet, säger han.

Hanna Holmberg-Soto jobbar som ledande socialarbetare inom barnskyddet i Vanda. I fjolårets kommunalval blev hon suppleant i SFP:s fullmäktiggrupp. Holmberg-Soto är också medlem i nämnden för stadskultur.

KATARINA KOIVISTO
katarina.koivisto@hbl.fi

PROFIL

Karin Cederlöf

● **Ålder:** 27 år.

● **Parti:** SFP, blev invald i Esbos stadsfullmäktige i juni 2021. Hon är ersättare i stadsstyrelsen och tar över Christina Gestrins plats för det fjärde året i mandatperioden.

● **Aktuell som:** Invald i Västra Nylands välfärdsområdesfullmäktige med 1764 röster, vilket är det tredje bästa resultatet på SFP:s lista i områdesvalet.

● **Utbildning:** Juris magister från Helsingfors universitet 2020.

● **Bor:** I Gäddvik i Esbo, är upp vuxen i Mattby och Olars.

● **Familj:** sambon Ville Laakso (Saml), även han blev invald i områdesvalet.

ka förtroendeuppdragen kommer att uppta en stor del av Karin Cederlöfs fritid under de kommande fyra åren, men det stör henne inte alls, tvärtom. Man kan säga att politik är hennes viktigaste hobby och hon drar sig inte för att prata politik hemma vid frukostbordet.

– Min sambo **Ville (Laakso)** blev också invald i områdesvalet, så vi har en hel del gemensamma ämnen att prata om, även om han representerar ett annat parti, Samlingspartiet.

Hur går det med husfriden när ni diskuterar politik hemma i köket? Kan ni hålla sams i olika frågor?

– Ja, i miljöfrågor har vi väldigt likadana åsikter, där är vi på samma linje. Men inför vårdvalet profilerade vi oss nog lite olika. Men vi kan ha olika åsikter, det går bra. Vi har redan en del erfarenhet av det, för vi är också kolleger i Esbo fullmäktige, säger Cederlöf.

Ville Laakso fick 1076 röster i valet och placerar sig därmed på plats 15 av 47 över invalda ledamöter från Esbo.

PETRA MIETTINEN
petra.miettinen@hbl.fi

”Viktigt att komma ihåg socialvården”

Hanna Holmberg-Soto (SFP) svarar i telefon hemma. Hon är förkyld och har inte valvakat som hon kanske annars skulle ha gjort. Nöjd med valresultatet är hon.

– **Det här är jätteviktigt för mig, säger Holmberg-Soto.**

Hanna Holmberg-Soto är ledande socialarbetare i Vanda och den ena av Svenska folkpartiets representanter i det nyvalda fullmäktige för välfärdsområdet Vanda-Kervo. Hon är också suppleant i Vanda stadsfullmäktige.

Välfärdsområdet är inte bara hälsofrågor, påminner Holmberg-Soto. Inom socialvården är många oroliga för att hälsovården fått så mycket uppmärksamhet i valet. Hälsovårdare och läkare har också fått betydligt fler röster än personer som jobbar inom socialvården, påpekar hon. Det innebär att personer inom hälsovården kommer att inneha närmare en tredjedel av platserna i fullmäktige.

– Välfärdsområdet är ett jättestort paket. Funderar man bara på var närmaste vårdcentral ska ligga så glömmar man bort en betydande del av det paketet, hela socialvår-

den, säger Hanna Holmberg-Soto.

Hon understryker att en fungerande socialvård i förlängningen minskar behovet av hälsotjänster. Hon vill också se välfärdsreformen som en helhet där de svenska tjänsterna utgör en viktig del av helheten. Som ledande socialarbetare i Vanda har Holmberg-Soto sett att behovet av tjänster på svenska finns till exempel inom familjeservicen.

– Den svenska servicen i Vanda är bedrövlig nu, inom familjevården kan vi inte garantera att barnen får tala sitt modersmål, säger hon.

Program inte nog

Den svenska servicen är ett av skälen till att det är viktigt att SFP har fått två platser i det nya fullmäktige, understryker Hanna Holmberg-Soto. Även om partiet samarbetar med andra politiska partier är det ingen som bryr sig om den svenska servicen på samma sätt som SFP. Och det är inte bara inom socialvården det inte går att få service på svenska, samma sak gäller till exempel för tandvården och för hälsovården på många håll i staden, påpekar hon.

– Visst är den svenska servicen lagstadgad, men för den som sett hur det ser ut på gräsrotsnivå är det

■ Det är viktigt att komma ihåg också socialvården inom de nya välfärdsområdena, betonar Hanna Holmberg-Soto. FOTO: VALFOTO

klart att det inte fungerar i praktiken. Program för svenskan finns, men det är inte tillräckligt.

För Vandas del tycker den ledande socialarbetaren att man kunde införa något slags belöningar som sporrar de vårdare som vill lära sig svenska att gå kurser så att de kan ge service på svenska. Sådana sporrar saknas nu, påpekar hon.

Representera alla

En annan fråga som bekymrar Hanna Holmberg-Soto är att så många av dem som nu valts in i fullmäktige för de olika välfärdsområdena är högt utbildade personer. Personer med högskoleexamen har valts av andra med hög utbildning. Det har gått så att de som röstat i mindre grad använder sig av den offentliga servicen än de som låtit bli att rösta.

– Det låga valdeltagandet är sorg-

PROFIL

Hanna Holmberg-Soto

● **Född** 1981.

● **Ledande socialarbetare** i Vanda.

● **Till familjen** hör man och två barn i lågstadiet samt hundar.

● **I den närmaste familjen** umgås man på fem språk.

● **Fotboll** är en viktig gemensam hobby inom familjen.

ligt, jag kan inte tycka något annat. Nu återstår det att se hur bra vi klarar av att representera Vandaborna, inte bara dem som röstat. I det här läget är det extra viktigt att minnas att vi faktiskt representerar alla, säger hon.

På sin valsida skriver Hanna Holmberg-Soto att hon jobbat med barnskydd i 15 år och i praktiken har sett vilka följderna och kostnaderna är då barn saknar rätt till trygghet och skydd. Hon tror på nytan med digitala lösningar, men påpekar att sociala medier inte får bli en ny våld- och mobbningsplattform.

KATARINA KOIVISTO

■ Anette Karlsson.
FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

■ Finlandssvenska transpersonen Panda Eriksson ser sig i första hand som en aktivist, inte som politiker. Hen kom in på det allra sista mandatet i Egentliga Finland, och väntar ännu på kontrollräkningen. FOTO: PRIVAT/SPT

Svenskspråkiga gjorde ett gott val också utanför SFP

Svenskspråkiga kandidater gjorde ett gott valresultat, också i andra partier än i SFP. HBL har talat med tre invalda, bland dem transpersonen Panda Eriksson, som knep det absolut sista mandatet i Egentliga Finland.

– Det är spännande. Jag har ännu inte vågat fira, säger Panda Eriksson om sitt valresultat. Som obunden på De Gröna lista knep hen sista platsen i Egentliga Finland med 551 röster.

– Den hänger på 2–3 röster, så jag vill ännu vänta på kontrollräkningen, säger Eriksson. Trots det kallar vi det en valframgång, att som icke-politiker lyckas ta sig så här långt.

– Jag kallar mig först och främst aktivist. Jag har länge jobbat med den lilla människans grundrättigheter, säger Eriksson, som svar på frågan om hur hen nådde ut till väljarna.

– Jag hör till två minoriteter, finlandssvensk och transperson, säger hen. Eriksson har gjort sig känd bland annat som tidigare ordförande för föreningen Trans, som har fört en omfattande kampanj för en ny translag. Identitetsfrågorna fick däremot väldigt liten plats i valdebatterna. I analyserna har det sagts att det var en orsak till att De Gröna klarade sig dåligt i det här valet.

Hur stort är behovet att arbeta med likabehandling av till exempel sexuella minoriteter i ditt välfärdsområde?

– Stora universitetsstäder har vanligen bättre rykte än andra områden. Men det är nog ett stort arbete som måste göras.

Panda Eriksson är på slutrakan av sina sjukskötarstudier, är utbildad sexualrådgivare och arbetar för tillfället för Blodtjänst i Åbo. Den nuvarande hemorten är Åbo, men hen växte upp på Kimitoön, som är en kommun som inte fick in en enda representant i fullmäktige i välfärdsområdet.

– Jag har gått i en skola där skolkompisarna kom med svävare till skolan, eller till och med helikopter, om det inte var bra före. Det är helt andra förhållanden än att bo en kilometer från universitetssjukhuset, som jag gör nu. Man måste lyssna på dem som har långa avstånd till vården och föra deras talan, säger Eriksson.

Panda Eriksson är egentligen medlem i Feministiska partiet, som inte ställde upp med en egen lista i det här valet.

Vänstern fick in tre svensktalande i Egentliga Finland

Flera svenskspråkiga från andra partier än SFP sitter på mandat i fullmäktige i Egentliga Finland. Förut-

” Jag kallar mig först och främst aktivist. Jag har länge jobbat med den lilla människans grundrättigheter.

Panda Eriksson (De Gröna, obunden)

” Vi hade sett tidigare spekulationer om att vi skulle bli mindre, så vi siktade på att få åtminstone nio invalda och det gick ju bättre än det.

Anette Karlsson (SDP)

om Panda Eriksson blev **Janina Andersson** invald från De Gröna lista. Vänsterförbundet fick stor synlighet tack vare att **Li Andersson** blev hela landets röstdrottning. Av de invalda från Pargas kommer två av fyra från Vänsterförbundet: svenskspråkiga **Nina Söderlund** och svensktalande **Lotta Laaksonen**.

– Jag har varit med i politiken i 30 år nu, så jag har en ganska trogen krets, säger Nina Söderlund (VF), som är bosatt på Ramsö, norr om Nagu. För henne är det viktigt att hälsovården finns nära, och att man i ett stort område kan få hjälp att utveckla digitala tjänster, som skulle kosta alldeles för mycket att utveckla för en liten kommun.

– Man ska ha rätt att åldras nära, i stället för att alla äldre ska skickas till Åbo, säger hon.

Trots Li Anderssons första plats gjorde Vänsterförbundet bara ett medelmåttigt val i hela landet. Söderlund uttrycker en viss besvikelse.

– Det var kanske väntat, men det är tråkigt eftersom vården är en stor hjärtefråga för oss. Många lät bli att rösta, säger hon.

Röstmagneten Anette Karlsson vill samarbeta med de stora i Östra Nyland

En annan röstmagnet i Svenskfinland är Borgåbon **Anette Karlsson** (SDP) som fick 1232 röster, vilket placerar henne på en fjärde plats i Östra Nyland.

– Jag var positivt överraskad, säger Karlsson, som har gjort sig känd som lokalpolitiker och tidigare ord-

förande för Finlands svenska socialdemokrater. Statsministerpartiet SDP blev bara tredje största parti i Östra Nyland, där SFP dominerar med hela 20 platser. Samlingspartiet knep andra platsen med 13 mandat.

– Vi hade sett tidigare spekulationer om att vi skulle bli mindre, så vi siktade på att få åtminstone nio invalda och det gick ju bättre än det, säger Karlsson. På frågan om hur SDP ska få sin röst hörd bland SFP och Samlingspartiet svarar hon att hon hoppas på samarbete.

Språkfrågan är viktig för henne och i Östra Nyland har det på sina håll varit svårt att hitta svenskkunnig personal.

– Det är viktigt att få vård på eget språk i rätt tid, konstaterar Karlsson. Anette Karlsson studerar till socialarbetare och det syns också i hennes politik.

– Efter coronan vill vi förverkliga vår tanke om att man ska få vård på sju dagar. Det behövs stora satsningar på grundnivån. Det ska vara förebyggande arbete. Man ska främja välbefinnandet och få hjälp och stöd i tid, säger hon.

INGEMO LINDROOS
ingemo.lindroos@hbl.fi

Invalda

Östra Nyland

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Anette Karlsson, Borgå, 1232, Jenna Perokorpi, Borgå, 466, Marianne Korpi, Borgå, 386, Tapani Eskola, Borgå, 329, Markus Pietikäinen, Sibbo, 232, Arja Isotalo, Lovisa, 230, Janne Turunen, Borgå, 218, Hannu Vihreäluoto, Askola, 180, Jaakko Jalonen, Borgå, 171, Anna-Mari Eloranta, Askola, 136

■ SANNFINLÄNDARNA

Kevin Servin, Borgå, 271, Jenni Lastuvuori, Sibbo, 259, Ilkka Luusua, Borgå, 190, Juho Jäppilä, Askola, 185

■ SAMLINGSPARTIET

Heikki Vestman, Sibbo, 1770, Jorma Wiitakorpi, Borgå, 705, Pia Nurme, Borgå, 508, Satu Lindgren, Mörskom, 407, Marja Manninen-Ollberg, Sibbo, 369, Janne Lepola, Lovisa, 363, Arto Kujala, Lappträsk, 285, Nina Uski, Borgå, 242, Irmeli Hoffren, Borgå, 224, Nea Hjelt, Borgå, 222, Tero Suominen, Askola, 186, Silja Metso-la, Borgå, 161, Riku Honkasalo, Askola, 146

■ CENTERN I FINLAND

Sanna Kurki, Askola, 221, Kristian Forsman, Mörskom, 140, Matti Pirhonen, Pukkila, 132

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Marketta Mattila, Sibbo, 284, Sanna Kivineva, Borgå, 242, Lilli Kahri, Sibbo, 218, Pasi Siltakorpi, Borgå, 178

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Leo Kylätasku, Borgå, 191

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Mikaela Nylander, Borgå, 1990, Otto Andersson, Lovisa, 1539, Bernhard Edgren, Borgå, 554, Elin Blomqvist-Valtonen, Borgå, 523, Kaj Lindqvist, Sibbo, 494, Tove Munkberg, Borgå, 409, Patrik Björkman, Borgå, 396, Marika Railila, Sibbo, 347, Micaela Röman, Sibbo, 346, Bodil Lund, Borgå, 342, Lotte-Marie Stenman, Lovisa, 292, Frida Sigfrids, Borgå, 249, Tom Liljestränd, Lovisa, 241, Charlotta Engblom, Sibbo, 240, Mikael Karlsson, Lovisa, 222, Pamela Stenberg, Lovisa, 218, Pehr Sveholm, Borgå, 194, Hanna Lönnfors, Borgå, 172, Tom Sundbäck, Sibbo, 171, Christoffer Hällfors, Sibbo, 165

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND

Jere Riikonen, Borgå, 180, Tiina Sinkkonen, Sibbo, 146

■ RÖRELSE.NU

Roy Harkimo, Sibbo, 234, Maria von Flittner, Sibbo, 130

Västra Nyland

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Maria Guzenina, Esbo, 3649, Johanna Värmälä, Esbo, 1243, Joonas Räsänen, Lojo, 1204, Maaret Laine, Lojo, 1088, Aino Laine, Esbo, 1077, Eeva Hiila, Vichtis, 941, Liisa Kivekäs, Esbo, 761, Elina Lehtonen, Esbo, 732, Helena Marttila, Esbo, 659, Markku Sistonen, Esbo, 651, Petra Baarman, Raseborg, 643, Taru Salovaara, Esbo, 606, Sini Felipe, Kyrkslätt, 592

■ SANNFINLÄNDARNA

Riikka Purra, Kyrkslätt, 3040, Arja Juvonen, Esbo, 1050, Riikka Slunga-Poutsalo, Lojo, 858, Simo Grönroos, Esbo, 801, Veli-Matti Laitinen, Vichtis, 659, Henna Kajava, Esbo, 430

■ SAMLINGSPARTIET

Mia Laiho, Esbo, 5056, Kai Mykkä-

nen, Esbo, 4325, Jarno Limnell, Esbo, 4046, Pia Kauma, Esbo, 2603, Tere Sammallahti, Esbo, 2319, Mervi Katainen, Esbo, 2212, Henrik Vuornos, Esbo, 2043, Anna Pelkonen, Esbo, 1203, Ville Laakso, Esbo, 1076, Otto Wejberg, Lojo, 951, Kaisa Alavii-ri, Esbo, 936, Tapio Karjalainen, Vichtis, 869, Tiina Thure-Toivanen, Esbo, 837, Emma-Stina Vehmanen, Esbo, 837, Ira Hietanen-Tanskanen, Esbo, 815, Anna Sahiluoma, Kyrkslätt, 800, Tiina Noro, Vichtis, 798, Timo Haapaniemi, Kyrkslätt, 719, Arja Uusitalo, Vichtis, 719, Mikko Piirtola, Lojo, 716, Isto Havu, Esbo, 687, Emilia Knaapi, Esbo, 679, Tomi Leivo, Esbo, 648, Marika Räf, Esbo, 597, Anna Rukko, Esbo, 596, Heidi Castrén, Kyrkslätt, 578, Satu Mollgren, Grankulla, 571

■ CENTERN I FINLAND

Eerikki Viljanen, Vichtis, 1150, Riikka Pakarinen, Esbo, 778, Marjut Frantsi-Lankia, Kyrkslätt, 768

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Saara Hyrkkö, Esbo, 1768, Markus Myllyniemi, Kyrkslätt, 1703, Hanna Hukari, Esbo, 1126, Henna Partanen, Esbo, 1015, Noora Koponen, Esbo, 993, Johanna Karimäki, Esbo, 839, Peppi Seppälä, Esbo, 828, Anu Rasin-salo, Esbo, 811, Laura Skaffari, Lojo, 793, Henna Hiilamo, Esbo, 370,

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Tiina Ahlfors, Esbo, 921, Heli Ahjoniemi, Högfors, 735, Kari Uotila, Esbo, 608, Birgit Aittakumpu, Lojo, 346

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Henrik Wickström, Ingå, 5865, Veronica Rehn-Kivi, Grankulla, 3026, Karin Cederlöf, Esbo, 1764, Anita Westerholm, Raseborg, 1450, Nina af Hällström, Esbo, 1055, Eva-Lena Gästrin, Esbo, 586, Torbjörn Ekholm, Hangö, 540, Johan Lassus, Esbo, 523, Anna Aintila, Kyrkslätt, 519, Karl von Smitten, Raseborg, 514, Ralf Backman, Raseborg, 503, Peter Braskén, Raseborg, 404

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND (KD)

Ari Mönttinen, Lojo, 1545, Kaarina Järvenpää, Esbo, 944

■ RÖRELSE.NU

Nora Stenvall, Esbo, 509

■ VALTA KUULUU KANSALLE

Cia Grönberg, Esbo, 582

Vanda-Kervo

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Sirkka-Liisa Kähärä, Vanda, 1994, Kimmo Kiljunen, Vanda, 1556, Anne Karjalainen, Kervo, 1282, Pirkko Letto, Vanda, 766, Ulla Kaukola, Vanda, 734, Riitta Särkelä, Vanda, 705, Säde Tahvanainen, Vanda, 551, Ida Tamminen, Vanda, 477, Tarja Eklund, Vanda, 448, Ulla-MaijaKopra, Vanda, 422, Tuija Haapalainen, Vanda, 406, Soile Eriksson, Vanda, 385, Sari Viinikainen, Vanda, 368, Matilda Stirkinen, Vanda, 357, Jouko Lindtman, Vanda, 330, Jari Sainio, Vanda, 308, Ranbir Sodhi, Vanda, 305

■ SANNFINLÄNDARNA

Mika Niikko, Vanda, 693, Erika Veltheim, Vanda, 606, Kai-Ari Lundell, Vanda, 570, Tuukka Saimen, Vanda, 502, Tanja Aidanjuuri-Niemi, Vanda, 415, Suvi Karhu, Vanda, 395, Janne Hartikainen, Vanda, 334, Teemu Purjorävi, Vanda, 272

■ SAMLINGSPARTIET

Sari Multala, Vanda, 1848, Maarit Raja-Aho, Vanda, 1627, Jüri Linros, Kervo, 1233, Sakari Rokkanen, Vanda,

1077, Marja Ahava, Vanda, 954, Mika Kasonen, Vanda, 921, Paula Lehmuskallio, Vanda, 722, Sami Kanerva, Vanda, 693, Anitta Orpana, Vanda, 682, Lauri Kaira, Vanda, 660, Heli Hakala, Vanda, 601, Terhi Enjala, Kervo, 539, Anniina Pyly, Vanda, 462, Satu Ek, Vanda, 424, Anssi Aura, Vanda, 421, Marja Suomela, Kervo, 363, Susanna Kaiju, Vanda, 346, Markku Pyykkölä, Kervo, 346, Otso Kivimäki, Vanda, 345

■ CENTERN I FINLAND

Pirjo Luukkala, Vanda, 839, Timo Laninen, Kervo, 529, Inna Kallioinen, Kervo, 328

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Olga Gilbert, Vanda, 1032, Eva Tawasoli, Vanda, 945, Laura Tulikorpi, Kervo, 619, Reija Friman, Vanda, 583, Siru Kauppinen, Vanda, 564, Tuire Kaimio, Vanda, 521, Vaula Norrena, Vanda, 478, Tia Seppänen, Vanda, 432, Eve Rämö, Vanda, 413

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Jussi Saramo, Vanda, 1049, Pia Lohikoski, Kervo, 670, Funda Demiri, Vanda, 657, Antero Eerola, Vanda, 517, Minttu Sillanpää, Vanda, 297, Gashaw Kaisa Bibani, Vanda, 287

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Patrik Karlsson, Vanda, 574, Hanna Holmberg-Soto, Vanda, 354

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND (KD)

Tiina Tuomela, Vanda, 1298, Jouko Jääskeläinen, Vanda, 409

■ RÖRELSE.NU

Nina Nummela, Vanda, 941, Marjo Vacker, Vanda, 283

■ VALTA KUULUU KANSALLE

Tiina Keskimäki, Vanda, 608

Egentliga Finland

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Aki Lindén, Åbo, 7701, Saku Nikkanen, Salo, 1239, Niina Alho, S:t Karins, 1061, Janne Sjölund, Nystad, 1041, Simo Paassilta, Salo, 865, Ari Korhonen, Reso, 803, Kristiina Hellsten, Åbo, 797, Heli-Päivikki Laurén, Nystad, 785, Janne Laulumaa, Reso, 695, Mari Lah- ti, Åbo, 685, Piia Elo, Åbo, 657, Mika Maaskola, Åbo, 636, Niina Piippo, Lundo, 602, Sirpa Hagsberg, Nådendal, 600, Marke Tissari, Loimaa, 597, Alas Ali, Åbo, 569

■ SANNFINLÄNDARNA

Alas Tavio, Åbo, 2974, Mikko Lundén, Salo, 1056, Heikki Tamminen, Salo, 668, Sanna Paasikivi, Åbo, 597, Laura Kaarniharju, Åbo, 494, Lauri Heikkilä, S:t Märten, 474, Jyrki Alastalo, Masku, 422, Mikko Taavitsainen, Nousis, 352

■ SAMLINGSPARTIET

Petteri Orpo, Åbo, 3278, Kaija Harttala, Åbo, 2049, Ville Valkonen, Åbo, 2045, Ilkka Kanerva, Åbo, 2000, Toni Forsblom, Nådendal, 1510, Sanna Vauranoja, S:t Karins, 1413, Juhani Nummentalo, Salo, 1220, Sauli Seittenranta, Åbo, 1211, Susanna Majasuo, S:t Karins, 1049, Sini Ruohonen, Åbo, 1013, Anna Jalkanen, Virmo, 972, Hanna Gustafsson, Nådendal, 919, Milla Lahdenperä, Tövsala, 853, Elina Suonio-Peltosalo, Salo, 836, Teija Tiusanen, Åbo, 816, Janika Takatalo, Åbo, 813, Sanna Pitkänen, Pöytyä, 794, Muhis Azizi, Åbo, 772

■ CENTERN I FINLAND

Annika Saarikko, Oripää, 2006, Jari Välimäki, Loimaa, 1064, Jouni Mu-

tanen, Nådendal, 1048, Jani Kurvinen, Somero, 1020, Reetta Tani-la-Järvinen, Nådendal, 1013, Mauri Kontu, Nystad, 995, Olavi Ala-Nis-silä, Loimaa, 921, Esko Kiviranta, Sagu, 841, Päivi Maisila, Virmo, 811, Teija Ek-Marjamäki, Loimaa, 728, Merja Laine, Pemar, 717, Tanja Raisto-Elo, Letala, 712,

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Sofia Virta, S:t Karins, 1747, Eli-na Rantanen, Åbo, 958, Janina Andersson, Åbo, 937, Konsta Nylander, Åbo, 732, Heidi Aaltonen, Reso, 657, Aliisa Wahlsten, Nådendal, 623, Panda Eriksson, Åbo, 551

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Li Andersson, Åbo, 7795, Johannes Yrttiaho, Åbo, 1281, Timo Furuholm, Åbo, 1082, Maarit Koivisto, Loimaa, 951, Pirjo Rinne, Åbo, 693, Nina Söderlund, Pargas, 675, Lotta Laaksonen, Pargas, 632, Jukka Kärkkäinen, Åbo, 471, Jaakko Lindfors, Åbo, 436, Emma Lindqvist, Reso, 428

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Niklas Guseff, Åbo, 2152, Regina Koskinen, Pargas, 1602, Robert Paul, Reso, 1136, Åsa Gustafsson, S:t Karins, 1083, Merja Fredriksson, Pargas, 853

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND

Jukka-Pekka Kuokkanen, Lundo, 671, Jouni Lehikoinen, Pemar, 472

■ RÖRELSE.NU

Jethro Rostedt, Åbo, 1065,

Österbotten

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Kim Berg, Vasa, 1428, Matias Mäky-nen, Vasa, 929, Mervi Rantala, Jakobstad, 566, Arja Miettinen, Vasa, 428, Sari Ala-Heikkilä, Vasa, 385, Maria Tolppanen, Vasa, 328, Jorma Kivimäki, Vasa, 301, Peter Sjökvist, Närpes, 253

■ SANNFINLÄNDARNA

Helinä Sipinen, Jakobstad, 802, Anne Rintamäki, Vasa, 586, Päivi Karppi, Vasa, 577, Jukka Mäkyinen, Vasa, 486

■ SAMLINGSPARTIET

Marko Heinonen, Vasa, 728, Tommi Mäki, Vasa, 647, Henrik Huhta, Kronoby, 494, Petri Pihlajaniemi, Kristinestad, 415, Kai Luoma, Vasa, 397, Antti Tuomela, Laihela, 387

■ CENTERN I FINLAND

Minna Niemi, Laihela, 473, Pasi Keskinen, Vasa, 408

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Lotta Alhonorro, Vasa, 742

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Harri Moisio, Vasa, 540

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Joakim Strand, Vasa, 3069, Mikko Ollikainen, Malax, 1500, Johanna Borg, Närpes, 1471, Hans-ErikLindqvist, Närpes, 1401, Rainer Bystedt, Vörå, 1313, Carola Lithén, Korsholm, 1280, Kenth Vikström, Pedersöre, 1206, Mia West, Malax, 1192, Steven Frostdahl, Nykarleby, 1037, Johanna Holmäng, Pedersöre, 1036, Patrick Ragnäs, Kristinestad, 997, Nina Brännkärr-Friberg, Jakobstad, 943, Anne Salovaara-Kero, Vasa, 868, Sari Somppi, Vasa, 840, Johanna Juthborg, Korsnäs, 771, Gun Kaptens, Larsmo, 732, Annica Haldin, Jakobstad, 719, Joacim Sandbacka, Kronoby, 708, Gösta Willman, Nykarleby, 675, Mikael Gädda, Korsholm, 670, Katarina Näs, Jakobstad, 656, Ann-

Britt Backull, Vörå, 645, Kim Yli-Pelkola, Jakobstad, 594, Niclas Sjöskog, Pedersöre, 571, Maria Tokou, Kronoby, 570, Jenni Ahlbäck, Korsholm, 536, Maria Palm, Nykarleby, 535, Gunilla Jusstin, Vörå, 510, Karl-GustavSvedjebäck, Närpes, 477, Åsa-Britt Forth-Snellman, Korsholm, 469, Ramieza Mahdi, Vasa, 465, Johan Kullas, Vasa, 431, Gun Granlund, Närpes, 404

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND

Peter Östman, Larsmo, 703, Martin Byggmästar, Pedersöre, 572, David Pettersson, Pedersöre, 443, Andreas Hjulfors, Larsmo, 370

Mellersta Österbotten

■ FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI

Tiina Isotalus, Karleby, 438, Emilia Teerikangas, Karleby, 424, Sirpa Orjala, Karleby, 291, Sakari Ruisaho, Karleby, 184, Ulla-Riitta Harju, Toholampi, 158, Emma Haapasaa-ri, Karleby, 154, Pirjo Urpilainen, Karleby, 135, Kristiina Teerikangas, Karleby, 130

■ SANNFINLÄNDARNA

Mauri Peltokangas, Karleby, 715, Timo Sillanpää, Karleby, 189, Tomi Kivelä, Karleby, 145, Matti Kallio- koski, Karleby, 137, Ville Leppälä, Karleby, 136, Ilpo Aivo, Vetil, 136, Pia Sillanpää, Karleby, 129

■ SAMLINGSPARTIET

Janne Jukkola, Karleby, 293, Anna Nurmi-Lehto, Karleby, 259, Pekka Kauppi, Karleby, 193, Sakari Te- limaa, Karleby, 192, Helinä Marja- maa, Karleby, 176, Pentti Haimaka- inen, Karleby, 131

■ CENTERN I FINLAND

Sari Inananen, Karleby, 709, Mi- ka Lintilä, Toholampi, 504, Antti J. Saari, Kaustby, 478, Tapio Pa- junpää, Karleby, 414, Asko Syrjä- lä, Kannus, 341, Pasi Kannianen, Perho, 336, Veikko Laitila, Karle- by, 334, Tapani Hankaniemi, Karle- by, 329, Piia Rautiola, Kannus, 309, Marja Tiala, Lestijärvi, 298, An- ja Törmä, Kannus, 286, Tapio Pel- tokangas, Perho, 278, Timo Pärk- kä, Halsö, 244, Kai-EerikkKänsälä, Kaustby, 216, Arto Alpia, Kaustby, 208, Jussi Torppa, Vetil, 192, Reet- ta Hjelm, Karleby, 187, Emilia Hir- vi, Kannus, 176, Tuija Leivo-Rinta- korpi, Vetil, 169, Anneli Palosaari, Karleby, 169, Reino Herlevi, Karle- by, 165, Toni Korkiala, Karleby, 165, Erkki Huuki, Kannus, 152, Pulkki- nen, Maija-Liisa, Vetil, 152

■ GRÖNA FÖRBUNDET

Hanna Cygnel, Karleby, 274, Faisa Egge, Karleby, 142

■ VÄNSTERFÖRBUNDET

Virpi Karhu, Karleby, 232, Kauko Niemi, Karleby, 221

■ SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

Margita Lukkarinen, Karleby, 476, Marlén Timonen, Karleby, 437, Magnus Björkgren, Karleby, 355, Hans Snellman, Karleby, 259, Mats Brandt, Karleby, 151

■ KRISTDEMOKRATERNA I FINLAND

Mauri Salo, Karleby, 276, Hanna- Lea Ahlskog, Karleby, 237, Vuoko Lahti, Vetil, 134, Hannu Kippo, Karleby, 131

■ VALTA KUULUU KANSALLE

Linda Hagström, Karleby, 164

Medieuppbådet är stort i den exceptionella rättegången mot Päivi Räsänen som hålls på måndagen. – Jag ser anklagelserna som sårande både gentemot mig och homosexuella, sade Räsänen i rätten. FOTO: ANTTI AIMO-KOIVISTO/LEHTIKUVA

Åklagaren: Päivi Räsänen är inte ställd inför inkvisition

Åklagaren vill att riksdagsledamoten Päivi Räsänen döms till 120 dagsböter för hets mot folkgrupp för sina skrivelser och uttalanden om homosexualitet. Räsänen säger att det hon skrivit botten i Bibeln, medan åklagaren betonar att yttrandefriheten inte är mer omfattande för att man talar om religion.

När kan det vara ett brott att citera Bibeln? Hur vägs religionsfrihet och yttrandefrihet mot andra grundrättigheter, som den att inte bli kränkt? Det var frågor som behandlades i Helsingfors tingsrätt på måndagen.

Rättegången mot den kristdemokratiska riksdagsledamoten **Päivi Räsänen**, tidigare inrikesminister och partiordförande, inleddes under ett stort medieuppbåd och med osedvanligt mycket publik på plats.

Medan det ännu var mörkt ute samlades demonstranter utanför tingsrätten i Helsingfors för att uttrycka sitt stöd för henne. Fallet har väckt stor uppmärksamhet inte bara i Finland, utan också i konservativa kristna kretsar internationellt.

– Jag har inte gjort mig skyldig till förolämpningar eller förtal, hot eller hatretorik, sade Räsänen när hon anlände, med en Bibel med sig.

Riktsåklagaren har väckt åtal mot henne på tre punkter: För en pamflett som hon skrev 2004 och delade på sociala medier 2020, samt för en tweet som hon skrev inför Prideparaden 2019 tillsammans med ett ut-

drag ur Romarbrevet i Nya testamentet.

Räsänen åtalas också för uttalanden under en debatt på Yle Puhe, ledd av **Ruben Stiller**, med rubriken "Vad tänkte Jesus om homosexuella?".

Enligt åklagaren har Päivi Räsänen gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp, och vill att hon döms till 120 dagsböter. Dessutom yrkar åklagaren på att Yle tar bort den del från intervjuprogrammet där hon uttalar sin om homosexualitet.

Räsänen säger att hon enbart baserat sig på Bibeln, men medger samtidigt att det sannolikt är möjligt att använda Bibeln som ett redskap för hatbrott – vilket kan ses som kärnan i det som tingsrätten behandlar.

"Inte teologi"

Statsåklagare **Anu Mantila** inledde med en genomgång med syftet att, som hon säger, rätta till en rad missförstånd och för att klargöra vad rättegången handlar om.

Förutom Räsänen åtalas också Lutherstiftelsens ombud och styrel-

seledamot **Juhana Pohjola** eftersom pamfletten publicerats på stiftelsens nätsida. De är inte ställda inför inkvisition, betonar Mantila.

– Det här handlar inte om teologi eller om bibeltolkning.

I stället handlar det enligt åklagaren om att Räsänen har uttryckt sig så att homosexuellas grundrättigheter har kränkts, och att hon har kränkt homosexuella som grupp. Åklagaren säger att det blir uppenbart om man byter ut ordet homosexuella mot till exempel mörkhyade, samer eller finlandssvenskar.

– Enligt oss har Räsänen överskridit gränserna för yttrandefrihet, säger Mantila och fortsätter med att den inte är mer omfattande för att man talar om religion.

Hon konkretiserar med att det inte är ett brott att enbart citera Bibeln, inte heller är en diskussion om hur Bibeln ska tolkas brott. Däremot kan det vara det om någon tolkar Bibeln och publicerar sina egna åsikter, om de är sådana att de bryter mot lagen.

Räsänen har enligt åtalet också överskridit gränserna för religionsfrihet.

I åtalet citeras pamfletten, och åklagaren anser att citaten visar att Räsänen för fram homosexualitet som ett osunt och onaturligt tillstånd, en psykosexuell utvecklingsstörning. Homosexuella stämplas enligt åklagaren som omoraliska och benägna att utnyttja barn och till lösa förhållanden, och att homosexualitet är att ses som mindre värt än heterosexualitet.

– Pamfletten betonar att homosexualitet är syndigt i motsats till heterosexualitet, och att homosexuella är mindre värda, säger Mantila.

Litteratur under studietiden

Päivi Räsänens rättsbiträde **Matti Sankamo** säger att tröskeln att väcka åtal måste vara särskilt stor när en riksdagsledamot tar upp känsliga frågor i sitt arbete. Ett kraftfullt språk ska inte begränsa yttrandefriheten enligt honom.

Sankamo menar också att skriften måste ses i ljuset av att den varit avsedd för en mindre grupp, skriven i utbildningssyfte. Genom att riktsåklagaren bestämde att det skulle inledas en förundersökning av den, fick den klart mer publicitet säger han. Att Räsänen delade den på nytt efter beskedet var hennes sätt, och rätt, att delta i diskussionen.

Tweeten igen handlade, enligt försvaret, om en diskussion mellan kyrkan och henne.

Räsänen skriver i pamfletten att homosexualitet skulle vara en psykosexuell utvecklingsstörning, och till sitt försvar använder hon att uttrycket använts i medicinsk litteratur i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet när hon studerade medicin.

Åklagaren igen anser att påståendet om störning är taget ut luften och är kränkande. Som bevis framför åklagaren ett sakkunnigutlåtande från Institutet för hälsa och välfärd.

"Förstår inte kontexten"

Försvaret anser att åklagaren miss-

FAKTA

Pamflett, tweet och radioprogram

- Päivi Räsänen skrev en pamflett 2004 som senare publicerades på Lutherstiftelsens webbsida. Den delade Räsänen på sociala medier och lade ut på sin webbsida 2019 och 2020. Skriften har en rubrik, i översättning, som lyder "Han skapade dem till man och kvinna. Homoförhållanden utmanar den kristliga människosynen".

- På sina konton på Twitter, Instagram och Facebook skrev Räsänen inför Prideparaden 2019 en uppdatering och delade med den en bild på ett utdrag ur Romarbrevet i Nya testamentet.

- I december 2019 deltog Räsänen i en debatt på Yle Puhe, ledd av Ruben Stiller med rubriken "Vad tänkte Jesus om homosexuella?". Den andra inbjudna gästen var prästen Kai Sadinmaa som vigte samkönade par.

förstått vad som avses med uttrycken synd och skam.

– Jag tror att åtalet där det gäller häftet, beror på att man inte förstår den andliga och religiösa kontext som texten bottenar i, säger Päivi Räsänen.

Hon kallar pamfletten ett litet häfte och säger att hon blev ombedd att skriva den som riksdagsledamot, läkare och kristen.

– Jag medger att det finns mycket i den som är föräldrat, men jag anser att den ändå ska få finnas.

Hon tillägger samtidigt att den grundläggande bibliska läran är tidlös. Hon säger att Bibeln, och hon, talar om sexuella gärningar och inte identitet.

Åklagaren Anu Mantila frågar Räsänen om det går att skilja på homosexuella gärningar och identitet.

– Visst kan man, lyder svaret.

– Gud har skapat människan till man och kvinna och äktenskapet för dem. Homosexuella gärningar går emot det, som allt annat syndigt liv.

I ett tidigt skede av dagen sade Anu Mantila att det i rättssalen handlar om vad Finlands lag säger, inte Bibeln. Ändå blev det en hel del diskussion om teologiska tolkningar, mellan åklagaren och försvaret. Detta så till den grad att domaren såg sig tvungen att avbryta dem.

Rättegången fortsätter måndag 14 februari, då det är dags för slutpläderingar.

Börsen

BÖRSEN I GÅR KL. 18.30

- Valutor ECB och Six
- Räntor ECB och Six
- Råvaror Six
- Grafik & utländska börser Six
- Sammanställning TT och KSF Media.

Helsingforsbörsen

- 1 Aktiens avslutskurs i euro i den kontinuerliga börshandeln klockan 18.30.
- 2 Senaste dygnets kursförändring i procent.
- 3 Senaste månadens kursförändring i procent.
- 4 Senaste årets kursförändring i procent.
- 5 P/E-talet anger förhållandet mellan aktiens kurs och vinsten per aktie utgående från det senaste bokslutet. Ju högre tal, desto högre värdering av bolaget.
- 6 Avkastningsprocenten är förhållandet mellan utdelningen och avslutskursen.
- 7 Lägsta avslutskursen under det pågående kalenderåret.
- 8 Högsta avslutskursen under det pågående kalenderåret.
- 9 Bolagets marknadsvärde i miljoner euro.

Storföretag

Marknadsvärde > 1 miljard euro

Olja och Gas

Neste	39,23	-6,64	-11	-35	0	2	39,18	46,65	32506,86
-------	-------	-------	-----	-----	---	---	-------	-------	----------

Råvaror

Kemira	12,88	-3,95	-4	-10	0	4,5	12,78	13,95	2083,14
Metsä Board Corp. A	8,90	-6,51	-6	-4	0	0	8,90	9,90	312,28
Metsä Board Corp. B	8,90	-2,84	4	-4	0	0	8,59	9,52	2960,87
Outokumpu	5,51	-7,89	-9	37	0	0	5,47	6,54	2736,68
SSAB A	5,04	-7,25	-2	46	0	0	4,94	6,04	1657,80
SSAB B	4,36	-7,20	-2	41	0	0	4,26	5,30	3412,02
Stora Enso A	16,50	-2,08	2	4	0	1,8	16,20	17,55	2969,70
Stora Enso R	16,20	-2,73	-9	3	0	1,9	16,09	17,29	10199,13
UPM-Kymmene	33,89	-1,71	2	10	0	3,8	33,17	35,68	18275,11

Industriverksamhet

Cargotec	42,40	-4,12	-4	15	0	2,5	41,80	48,46	2450,08
Huhtamäki	34,24	-3,98	-11	-19	0	2,7	33,80	39,40	3849,20
Kone	56,20	-4,75	-11	-14	0	3,1	55,88	64,12	26738,04
Konecranes	34,09	-3,59	-4	6	0	6,1	33,51	38,43	2804,46
Metsä Outotec	9,43	-5,27	-1	9	0	2,1	9,17	10,59	8253,25
Neles Corporation	12,09	-3,28	-11	14	0	1,8	11,97	14,02	1880,10
Uponor	18,57	-5,93	-13	-5	0	3,1	18,34	21,58	1447,30
Vaisala A	44,05	-8,13	-18	10	0	1,4	43,50	54,40	1422,90
Valmet	32,70	-3,60	-13	24	0	2,8	32,23	38,59	5083,41
Wärtsilä	11,71	-3,78	-6	39	0	1,7	11,39	13,22	7242,69
YIT-Yhtymä	4,29	-7,22	-2	-11	0	3,3	4,27	4,79	976,13

Konsumentvaror

Fiskars	21,35	-8,37	-7	36	0	2,8	21,05	23,95	1908,39
Nokian Renkaat	28,83	-8,88	-14	-4	0	4,2	28,48	34,90	4395,48

Sjukvård

Orion A	34,00	-3,00	-6	-12	0	4,4	33,90	36,40	1225,42
Orion B	34,20	-3,14	-5	-11	0	4,4	34,07	36,50	3754,20
Revenio Group	42,62	-9,05	-25	-16	0	0,8	42,58	58,70	1252,41
Terveystalo	11,04	-3,33	-6	6	0	2,4	10,94	12,10	1462,18

Konsumenttjänster

Kesko A	23,75	-3,65	-13	15	0	1,6	23,60	27,30	3129,27
Kesko B	26,13	-3,29	-11	19	0	1,4	25,97	29,65	7382,73
Sanoma	12,48	-7,42	-8	-21	0	4,2	12,50	14,06	2204,87

Telekommunikation

Etisa	51,28	-3,06	-5	7	0	3,8	51,18	55,28	8862,07
Qt Group	93,20	-6,43	-34	61	0	0	90,70	137,60	2513,08
Telia	3,37	-3,96	-1	-7	0	0	3,36	3,61	14375,06

Allmännyttiga tjänster

Fortum	23,40	-5,57	-14	11	0	4,8	23,11	27,18	21976,41
--------	-------	-------	-----	----	---	-----	-------	-------	----------

Ekonomi

Citycon	6,86	-2,90	1	-12	0	7,3	6,80	7,23	1186,98
Kojamo	19,48	-3,08	-8	8	0	1,9	19,35	21,78	4967,60
Nordea Bank	9,86	-3,49	-7	44	0	8	9,70	11,45	40448,72
Sampo	41,27	-4,38	-6	16	0	4,1	40,98	45,47	23972,61

Teknik

Ericsson B	9,61	-2,21	1	-4	0	0	9,20	10,13	30327,62
Nokia	4,80	-4,84	-15	25	0	0	4,76	5,77	28524,87
TietoEVRY	25,48	-3,56	-7	-6	0	5,2	25,10	27,90	3128,81

Medelstora företag

Marknadsvärde 150 miljoner - 1 miljard euro

Industriverksamhet

Aspo	10,18	-6,95	-9	18	0	3,4	9,97	11,80	344,36
Caverion	5,84	-6,93	-9	-5	0	3,4	5,83	6,74	874,50
Enento Group	31,10	-0,32	-4	-7	0	7,4	30,20	34,50	749,89
Ettelpan	14,90	-7,45	-15	-3	0	2,3	14,50	17,35	401,91
Lassila & Tikanoja	12,78	-1,99	-4	-20	0	3,1	12,60	13,62	506,71
Ponsse	38,30	-5,43	-6	20	0	1,6	37,80	44,40	1134,00
Scanfil	7,04	-4,35	-8	8	0	2,4	7,02	7,94	478,11
Talenom	9,37	-5,54	-21	-29	0	1,6	9,26	12,00	436,87
Tallink Grupp dr	0,58	-2,36	1	-17	0	0	0,57	0,64	441,68
Tikkurila	-	0,00	-	-	0	0	0,00	0,00	-

Konsumentvaror

Anora Group	10,02	-4,21	-6	-10	0	7,7	9,98	11,04	706,61
Atria	10,92	-3,70	-4	4	0	4,6	10,98	11,66	216,56
Harvia	43,60	-9,26	-25	86	0	0	42,90	60,70	898,26
HKScan A	1,59	-2,33	-1	-25	0	0	1,57	1,71	152,49
Marimekko	66,10	-5,97	-22	35	0	1,4	64,10	88,00	571,53
Musti Group	24,76	-5,06	-19	-9	42	3,3	23,86	31,84	873,93
Olvi A	47,35	-5,21	-9	5	0	2,3	47,20	52,00	856,29
Raisio K	3,14	-1,26	-6	-9	0	0	3,05	3,57	98,35
Raisio V	3,15	-1,56	-6	-9	0	4,1	3,09	3,44	430,18
Rovio	6,62	-1,34	2	-2	0	1,8	6,41	7,04	550,90
Suominen	4,60	-6,79	-11	-16	0	4,3	4,46	5,27	287,51
Verkkokauppa	6,31	-6,52	-13	-14	0	3,6	6,25	7,43	304,64

Sjukvård

Oriola A	2,10	-2,33	6	-8	0	1,4	1,97	2,22	115,56
Oriola B	2,13	-2,29	7	4	0	1,4	1,98	2,23	278,47
Pihlajalinna Plc	11,94	-5,39	-5	17	0	1,7	11,76	13,18	285,47

Konsumenttjänster

Alma Media	9,81	-7,10	-10	4	0	0	9,80	11,80	869,97
Finnair	0,60	-4,47	1	-3	0	0	0,60	0,68	891,17
Kamux	10,26	-4,47	-10	-24	0	2,3	10,05	11,91	430,19
NoHo Partners	7,01	-5,78	-7	-2	0	0	7,00	8,11	144,17
Stockmann B	1,83	-4,99	-16	53	0	0	1,78	2,19	296,52
Stockmann Group	17,54	-4,21	-9	12	0	4,8	17,33	20,26	1080,83
Viking Line	11,35	-1,73	-5	-14	0	0	11,10	12,65	200,45

Ekonomi

Aktia Bank	11,18	-4,93	-9	16	0	4,7	11,04	12,88	848,41
CapMan B	2,70	-6,90	-10	10	0	5,6	2,65	3,19	454,19
eQ	21,25	-8,01	-18	20	0	0	20,75	26,40	915,50
Evli Bank B	22,30	-7,08	-6	40	0	3,3	21,80	26,90	227,55
Oma Savings Bank	15,20	-6,17	-12	42	0	1,3	14,90	17,85	479,47
Taaleri	10,90	-3,54	-2	31	0	0	10,80	11,95	321,78
Ålandsbanken A	32,40	-4,14	3	40	0	2,5	31,40	35,60	218,89
Ålandsbanken B	31,80	-7,02	5	49	0	2,5	31,50	36,00	312,11

Teknik

Basware	26,45	-4,68	-11	-35	0	0	26,25	31,85	401,37
Bittium	4,63	-6,46	-9	-33	0	0,7	4,59	5,47	176,73
F-Secure	4,08	-6,10	-18	7	0	1	4,02	5,07	689,19

Småföretag

Marknadsvärde < 150 miljoner euro

Råvaror

Afarak Group	0,14	3,45	3	-47	0	0	0,12	0,15	32,89
Componenta	3,18	-6,41	-4	3	0	0	3,01	3,65	32,36
Endomines	0,26	-6,83	2	-7	0	0	0,25	0,31	62,77
Sotkamo Silver	0,14	-4,95	-6	-60	0	0	0,14	0,17	29,17

Industriverksamhet

Aspocomp Group	5,64	-8,44	-6	36	0	0	5,38	6,78	42,14
Boreo	53,80	-5,61	-12	82	0	0,7	50,60	62,40	149,19
Consti Group	11,65	-5,67	-5	13	0	3,4	11,65	12,70	97,05
Dovre Group	0,62	-5,78	-3	118	0	0	0,60	0,80	70,99
Eezy	5,54	-5,46	-11	-3	0	2,7	5,50	6,30	146,77
Elecster A	7,74	-3,49	1	-24	0	3,6	7,74	8,66	14,67
Enedo	0,32	-5,69	25	-14	0	0	0,31	0,40	22,89
Exel Composites	6,78	-5,44	-7	-19	0	2,9	6,75	8,20	85,66
Glaston	1,03	-6,76	-11	31	0	0	1,01	1,19	93,56
Incap	62,20	-7,03	-19	233	0	0	60,70	80,80	391,32
Kesla A	5,46	-6,51	-7	33	0	1,8	5,42	6,26	14,62
Lehto Group	0,75	-5,17	-6	-41	0	0	0,73	0,94	69,43
Nurminen Logistics	1,49	-6,90	-26	112	0	0	1,43</		

Därför ska du bry dig om bolagens vinstutdelning

Också den som inte äger en enda aktie påverkas av hur det går för bolagen. En stor del av samhället snurrar nämligen med vinstpengar som börsbolagen delar ut.

Vi befinner oss i den tid på året när börsbolagen börjar presentera sina bokslut för fjolåret och samtidigt berätta hur mycket av sin fjolårsvinst de tänker dela ut till aktieägarna. Det slutgiltiga beslutet fattar bolagsstämman senare, och sedan betalas pengarna ut, oftast någon gång under våren.

Ett givet diskussionsämne så här års är alltså vad utdelningssäsongen har att bjuda på den här gången. Analytiker förutspår ett rekordår, bättre än 2019, som är Helsingforsbörsens bästa hittills. Då betalade bolagen tillsammans ut 13,8 miljarder euro till ägarna.

2020 var man försiktig på grund av coronapandemin, men i fjol var återhämtningen överlag stark och många företag gick bättre än väntat – balansräkningarna är i skick och pengar finns att dela ut.

Antalet aktieplaceringar ökar stadigt i Finland och närmast sig nu en miljon. Sedan det skattemässigt förmånliga aktiesparkontot introducerades för två år sedan har över 250 000 finländare utnyttjat möjligheten. För dem och andra aktieägare är bolagens utdelning förstas av intresse, även om små innehav ger blygsamma utdelningar.

Men också den som inte äger en enda aktie påverkas av hur det går för bolagen. En stor del av vårt samhälle snurrar nämligen med vinstpengar som börsbolagen delar ut. Här några exempel:

Finska staten är storägare på Helsingforsbörsen, vilket betyder årliga vinstutdelningar i miljardklassen, som går rakt in i statskassan. Av sitt ägarbolag Solidium fick staten i höstas 368 miljoner euro i vinstutdelningar från Solidiums aktieportfölj. Dessutom har staten stora direkta innehav i till exempel Fortum (50,8 procent) och Neste (44,2 procent). Av 2020 års vinst delade Fortum ut totalt 995 miljoner euro varav 505 miljoner – alltså över en halv miljard – tillföll staten. Neste delade ut 615 miljoner euro och där fick staten 272 miljoner. Staten har som bekant många budgethål att fylla.

Vårt arbetspensionssystem är i hög grad uppbyggt kring aktieplaceringar och bolagens vinstutdelningar. Pensionsbolagen är tillsammans med staten de största aktieägarna i landet, och den vägen är bolagens vinstutdelningar till nytta för

KOMMENTAR

PATRIK HARALD
Reporter
patrik.harald@hbl.fi

”Ett givet diskussionsämne så här års är alltså vad utdelningssäsongen har att bjuda på den här gången.

alla nuvarande och blivande arbetspensionstagare. I förlängningen påverkar vinstutdelningen bland annat storleken på arbetspensionsavgiften.

Kultur och vetenskap får en betydande del av finansieringen från stiftelser och fonder, vars verksamhet i hög grad bygger på avkastning från aktieplaceringar. De finländska stipendiegivarnas intresseförening Stiftelser och fonder uppger att man år 2020 stödde den finländska vetenskapen, konsten och civilsamhället med 564 miljoner euro. Filmkonst och medicinsk forskning hör till områden som får en stor del av sin finansiering från allmännyttiga stiftelser. Även om utbildningen i Finland överlag är statsfinansierad har till exempel Helsingfors universitet och Aalto-universitetet stora aktieportföljer.

Ett enskilt år med bra eller dålig utdelning från börsbolagen påverkar i regel inte storleken på stipendier och bidrag, eftersom stiftelser och fonder har buffertar för att balansera årliga variationer. Men ibland har man gett extra utdelningar om avkastningen från aktieportföljen varit god.

■ SSAB, Telia och Sampo med styrelseordförande Björn Wahlroos är bolag som ligger högt i OP:s lista över stora vinstutdelare. FOTO: SSAB, SAMPO, PATRIK HARALD

En extraslant till omkring en miljon finländska aktieägare vid vårens utdelningar kan ha en stimulerande effekt på den finländska ekonomin. Många aktiesparare återinvesterar utdelningen i nya aktier, men en del av pengarna går säkert till konsumtion. Oavsett vilket, har vinstutdelningen en psykologisk effekt som får aktieägaren att känna sig lite rikare och kanske unna sig något extra, vilket i sin tur kan gynna den lokala restaurangföretagaren eller butiken.

På Helsingforsbörsen finns en rad bolag som gjort sig kända som pålitliga utdelningsmaskiner, och som varje år ökar sin utdelning. Sådana bolag blir såklart populära bland placerarna.

Därmed inte sagt att maximala vinstutdelningar alltid är av godo. Allt beror på vilka andra alternativ bolagen har för sina pengar. Att bara dela ut allt kan ses som brist på kreativitet. Kanske borde bolaget i stället investera pengarna i den egna verksamheten, till exempel i forskning och utveckling.

Då får aktieägarna på kort sikt nöja sig med mindre, men bolaget bäddar i stället för framtida tillväxt. Vilket gynnar aktieägarna på sikt.

Analytiker tonar ner risken för borskollaps

FAKTA

Största raset sedan våren 2020

● Året har inletts nedåt på Helsingforsbörsen också, om än inte lika kraftigt som i USA. På måndagen noterades det största raset över en dag sedan våren 2020, då borsindex som mest föll med 10,13 procent på en dag.

● Totalt föll börsen med lite på fyra procent under måndagen.

● Sedan årsskiftet ligger OMXH25-indexet med de 25 största bolagen nästan åtta procent på minus. Här är de fem finska bolag som har tappat mest sedan årets början:

1. **Qt Group:** -25,45

2. **Nurminen Logistics:** -18,42

3. **Harvia:** -18,15

4. **Tecnotree:** -17,53

5. **Marimekko:** -17,01

■ Börser runt om i världen – särskilt Nasdaqbörsen på Wall Street – skakas av oro inför snabba amerikanska räntehöjningar, sedan inflationen rusat upp till 7 procent i USA i december. FOTO: ARKIVBILD, COURTNEY CROW/AP-TT

Börserna faller världen över och kända ekonomer varnar för att en monumental börsbubbla är på väg att spricka. Men det är en domedagsprofeta som vi har hört förr, påpekar andra experter.

Då det gäller marknadsbubblor hör den brittiska investeraren **Jeremy Grantham** till eminenserna. Han lyckades på förhand identifiera riskerna bakom såväl den japanska fastighetsbubblan på 80-talet som 90-talets it-bubbla och subprime-krisen i USA på 00-talet, vilket har gett honom ett renommé som innebär att folk lyssnar då han talar.

Då han förra veckan skrev ett blogginlägg om "superbubblan" på den amerikanska börsen fick han också stort utrymme i pressen.

Analysen fångar den generella stämningen på börsen, där de tidigare så haussade teknikbolagen har tagit rejält med stryk sedan årsskiftet.

Årsstarten var den sämsta på 24 år för den amerikanska, tekniktunga Nasdaqbörsen. Amazons kurs har fallit med 16 procent, Teslas med 21 och Netflix med hela 33 procent.

Ser inte bubblan

Trots att vissa vill dra paralleller till it-bubblan för tjugo år sedan gör många börsproffs fortfarande en mer måttfull analys av situationen. En av dem är **Kaisa Kivipelto**, senior strateg på Danske Bank.

I ett Twitter-inlägg delar hon en

artikel från förra vintern, där **Grantham** uttrycker samma farhågor om en tilltagande bubbla. Det är i efterhand en rätt dyr ståndpunkt, påpekar hon – under fjolåret steg till exempel Nasdaq-indexet med 21 procent.

– Vissa teknikbolag har varit övervärderade, och det kan finnas skäl till att deras kurser korrigeras ytterligare. Men det är naturligt och behöver inte innebära att det finns en bred bubbla. Överlag är det ju extremt svårt att förutspå att en bubbla spricker på förhand. Det kräver större ekonomiska problem av ett slag som jag inte ser för tillfället.

Räntefrossa

Orsakerna till kurskorrigeringen är flera. I någon mån menar **Kivipelto** att det handlar om en normal reaktion inför rapportssäsongen i februari och mars.

– Då kan marknaden vara avvaktande i väntan på resultaten. Med tanke på hur börsen har sett ut de senaste åren har man nästan glömt att det är helt normalt att det är nedförsbacke på aktiemarknaden ibland.

Men när det gäller de amerikanska tillväxt-aktierna stavas de stora orsakerna inflation och ränta. I december

Vissa teknikbolag har varit övervärderade, och det kan finnas skäl till att deras kurser korrigeras ytterligare. Men det är naturligt och behöver inte innebära att det finns en bred bubbla.

Kaisa Kivipelto
senior strateg, Danske Bank

uppgick den amerikanska inflationen till sju procent, vilket är den högsta siffran sedan 1982.

Centralbanken **Federal Reserve** har fått göra en kovändning från sina tidigare uttalanden om att inflationen är övergående. I veckan ska banken hålla sitt första policymöte i år, och det finns en förväntan på ytterligare åtstramningar i penningpolitiken och en räntehöjning redan i mars.

Kan inte inflationen och ränteförväntningarna vara det större ekonomiska problemet som får bubblan att brista?

– Det är klart, det är möjligt. Särskilt om inflationen kommer som biverkan till pandemin. Då kan den åtstramade penningpolitiken leda till en recession. Men samtidigt har centralbanken i USA haft en förhållandevis bra känsla för vad som sker. Jag tycker inte att en privatplacerare ska göra några stora förändringar på grund av det.

Förhoppningsbolag

Högre räntor och inflationsförväntningarna innebär generellt sett sämre tider för tillväxtbolagen, eftersom deras attraktionskraft bygger på framtida tillväxt. Ju högre inflationen är, desto mindre är de kommande kassaflödena värda jämfört med dagens läge.

– I en miljö där räntorna stiger brukar bolag som har låga vinster och svaga kassaflöden få det jobbigt. Det är förhoppningsbolag. De har ett koncept, men vinsterna ligger långt in i framtiden, säger **Lars Söderfjell**, aktiechef på Ålandsbanken.

Söderfjell minns it-bubblan 2000 väl, då till exempel e-handelsjätten **Amazon** – då ett relativt nystartat tillväxtbolag – rasade över 90 procent på Nasdaq. Någon upprepning av det tror han inte på nu, men han förutspår ändå fortsatt turbulens ett tag framöver.

– Det finns ett antal mindre bolag som ser mycket högt värderade ut, men det finns inte samma vilda optimism i värderingarna eller vinstprognoserna, säger han.

Smittar av sig

Inflationsproblemet är i första hand amerikanskt. Men effekterna av techaktiernas ras känns också i många finska privatplacers portföljer, även om de inte äger direkta aktier i bolag som Tesla.

De två största inhemska fonderna som placerar i amerikanska bolag, **OP-Amerika Index** och **Nordea North American Enhanced** med nästan 100 000 andelsägare, är till exempel starkt viktade mot tekniksektorn.

Apple, Tesla, Amazon och Microsoft finns med på listan över de fem största innehaven i bägge fonder.

Dessutom avspeglar sig händelser på den amerikanska aktiemarknaden på finska bolag, särskilt på dem som verkar inom samma sektor, säger **Kivipelto**.

Hennes generella råd till privatplacerares följer klassiska principer: håll dig till din plan och försök inte tajma börsens upp- och nedgångar. Det är väldigt få som lyckas med det.

– Det gäller att se över hur bra spridning man har i portföljen. Jag oroar mig inte över börsens svängningar, utan snarare över hur väl investerarnas portföljer tål risk nu då det blåser mer på marknaden.

FREDRIK HÄGGMAN
fredrik.haggman@hbl.fi

TT

■ Utrikesminister Paekka Haavisto träffade Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg tillsammans med sin svenska kollega Ann Linde. FOTO: NATO/PRESSBILD

FORSKARE OM HAAVISTOS OCH LINDES NATOBESÖK:

”Man ska inte förvänta sig att något enormt händer”

I samband med EU:s utrikesministermöte i Bryssel träffade Finlands och Sveriges utrikesministrar Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg. Forskaren Martin Hurt vid den estniska tankesmedjan ICDS säger att man inte ska ha för stora förhoppningar om vad mötet kommer att leda till. – Vi vill öka samarbetet med Sverige och Finland, säger Natos Jens Stoltenberg, efter att ha träffat Haavisto och Linde under måndagen.

Både **Pekka Haavisto** (Gröna) och **Ann Linde** (Socialdemokraterna) poängterade hur viktigt det är för de båda länderna att ha det nära samarbetet med Nato trots att man inte är medlemmar.

– Det är viktigt för oss att veta vad som är på gång och att ingen diskuterar de här frågorna över våra huvuden, konstaterade Haavisto när det gällde informationsutbytet med Nato.

Linde sa att det inte finns rum för att andra stater dikterar vilka säkerhetspolitiska åtgärder länder fattar.

– Vem man samarbetar med, om

man vill gå med i eller stanna i en militärallians. Det här är vad Ryssland vill rulla tillbaka och det är inte acceptabelt, sa den svenska utrikesministern.

Natos generalsekreterare **Jens Stoltenberg** säger att det är mycket viktigt att ha nära konsultationer med Sverige och Finland om både den hotfulla ryska retoriken och truppökning kring Ukraina.

– Vi hoppas på det bästa men förbereder oss för det värsta, sa Stoltenberg under presskonferensen, och påpekade att Nato nu ökar sin

närvaro i den östra delen av militäralliansen.

Kris och alarmerande

Martin Hurt är forskare vid estniska International centre for security and defense, en tankesmedja som specialiserar sig på utrikespolitiska frågor, säkerhets- och försvarspolitik. Han har en lång erfarenhet av arbete vid det estniska försvarsministeriet bland annat som anställd vid den estniska Natodelegationen i Bryssel mellan åren 2016–2019.

– Man ska inte ha stora förvänt-

■ Martin Hurt är forskare vid den estniska tankesmedjan ICDS. Han säger att det inte finns något snabbspår in i Nato om Finland och Sverige skulle ansöka om medlemskap. FOTO: PRESSBILD: ICDS

ningar att något enormt ska ske. Det här är något som har växt fram allt eftersom Finlands och Sveriges partnerskap med Nato har utvecklats och förstärkts ända sedan 90-talet, konstaterar Hurt.

Han säger att Nato har årliga krisövningar där Finland och Sverige har varit med sedan 2016 och speciellt händelseförlopp där norra Europa är med har haft stor betydelse för Sverige och Finland. Då

har det främst varit en fråga om procedurer och informationsutväxling.

Hurt poängterar att det som pågår i Europa är ingen övning.

– Det är en riktig kris och alarmerande, säger han.

Det är också viktigt att komma ihåg att det som har skett mellan Ryssland och USA när den ryske utrikesministern **Sergej Larionov** har träffat sin amerikanska kollega **An-**

■ Sverige förstärkte sitt försvar på Gotland under förra veckan något som Jens Stoltenberg är nöjd med eftersom det gör Östersjön säkrare.

FOTO: RICHARD NORDGREN

thony Blinken har varit en dialog, inte förhandlingar.

– Under det att den här dialogen har ägt rum sedan två veckor tillbaka så har ryska styrkeuppbyggnaden fortsatt. Det finns större ryska styrkor i närheten av Ukraina i dag än för två veckor sedan, konstaterar Hurt och fortsätter.

– Man har presenterat sin syn på situationen för varandra. Det handlar inte om att man är på gång att förhandla ihop sig om något nytt avtal utan nu är vi väldigt långt ifrån att ens inleda förhandlingar om någonting konkret. Ryssland har ju brutit mot ingångna avtal så förutsättningarna för att man ens kan börja förhandla är ju inte de absolut bästa.

Stärkt militär närvaro på Gotland

Sverige har reagerat på den ryska "kravlistan" bland annat genom att förstärka försvaret på Gotland med trupper och materiel.

En åtgärd som får beröm av Jens Stoltenberg eftersom det stärker försvaret i hela Östersjön.

Den svenska försvarsministern Peter Hultqvist (Socialdemokraterna) karakteriserade i en HBL-intervju det ryska hotet mot den europeiska säkerhetsordningen som det värsta sedan kalla kriget.

– Vi gör mycket mer än tidigare med Nato, sa han i intervjun och räknade upp världslandsavtalet med den transatlantiska organisationen, övningsverksamheten och informationsutbytet.

Svenska överbefälhavaren Michael Bydén varnade i sin tur för att det är ett allvarligt säkerhetspolitiskt läge och de ryska kraven på stoppad utvidgning av Nato och nej till samarbete i Östersjön hindrar honom från att sköta sitt arbete.

– En mycket tydlig del i mitt uppdrag är samarbete. Vi bygger säkerhet tillsammans med andra. Får jag inte möjligheten att jobba nära med andra, möjlighet att öva och också operativ verksamhet med andra länder och med Nato så kommer jag inte att kunna fullfölja mitt arbete. Min möjlighet att bidra till den säkerhetspolitiska lösningen raderas. Så allvarligt är det, sa Bydén till HBL för knappt två veckor sedan.

Folkopinionen skiljer sig

Om oron från Sverige och Finland är likadan skiljer sig opinionen när det gäller ett Natomedlemskap. I Sverige har stödet för ett medlemskap i försvarsalliansen aldrig varit så högt som nu. Enligt den senaste opinionsundersökningen var det nästan jämnt

skägg mellan ja- och nejsidan medan nästan lika många svarade vet ej.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet som är en oberoende undersökningsorganisation vid Göteborgs universitet har undersökt Natofrågan sedan 1994 har fått ungefär samma siffror. Trots en ökning för ja-sidan för två år sedan är fortfarande andelen som är emot att Sverige går med i Nato större än gruppen som var för.

Det här kan jämföras med opinionen i Finland där klart fler är emot ett medlemskap (42-28) enligt en undersökning som HS publicerade för en vecka sedan.

I Sverige har frågan om ett medlemskap blivit en politiskt polariserad fråga där de styrande socialdemokraterna med statsminister Magdalena Andersson i spetsen inte vill diskutera frågan. Enligt försvarsminister Peter Hultqvist leder det till att Sveriges säkerhetspolitiska linje blir osäker.

Regeringen fick sig en näpsta av riksdagen när den i december 2020 krävde att Sverige ska "upprätthålla möjligheten att söka medlemskap i Nato". Det blev möjligt när Sverigedemokraterna gjorde en kovändning och ställde sig med den övriga oppositionen. Det har i sin tur lett till att statsministern har kallat till partiledarsamtal om säkerhetspolitiken.

Inget snabbspår in i Nato

Forskaren Martin Hurt anser att det är missvisande att tala om en Natooption. Han säger att presidenten och statsministern i Finland och de högsta politikerna i Sverige uttrycker sig exakt.

– För det finns inget sådant i verkliga livet. Det man pratar om i verkligheten är möjligheten att gå med i Nato. Det är ju som Irland eller Österrike har ju också en möjlighet att gå med i Nato. På det viset är det ingen skillnad mellan länderna utan alla har ju en teoretisk möjlighet att gå med. Frågan är om de vill eller inte.

Dessutom, säger Hurt, är inte medlemskapsprocessen något som man fattar beslut om med kort varsel.

Han konstaterar att under den senaste utvidgningen så tog processen mellan 18 och 20 månader.

– Det finns inget parlament som gillar att bli överkörda, säger Hurt.

– Det räcker med ett av de 30 förhållar eller är lite långsammare, konstaterar han.

– Det är inget som ska överdramatiseras men man ska komma ihåg det, påpekar Martin Hurt.

RICHARD NORDGREN
richard.nordgren@hbl.fi

Nasa: Vulkanutbrottet som hundratala Hiroshima

Krafterna i vulkanutbrottet i Tonga motsvarade hundratala Hiroshimabomber, uppger en forskare vid USA:s rymdstyrelse Nasa.

Undervattensvulkanen Hunga kastade bråte så högt som fyrtio kilometer under utbrottet den 15 januari, enligt Nasas observatorium. Utbrottet ledde till stora tsunamivågor.

"Vi tror att mängden energi som frigjordes av utbrottet motsvarade någonstans mellan 5 till 30 megaton (5–30 miljoner ton) TNT", säger Nasa-forskaren Jim Garvin i ett pressmeddelande.

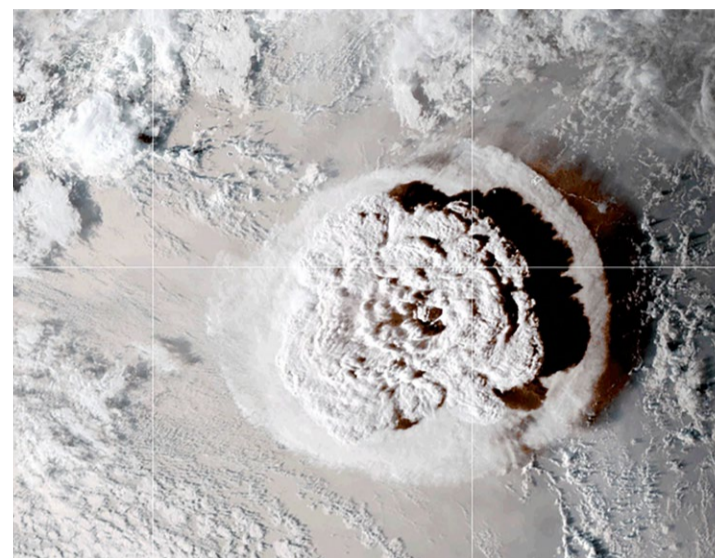
Enligt Nasa var utbrottet hundratala gånger kraftigare än den amerikanska atombomb som släpptes över den japanska staden Hiroshima i augusti 1945. Enligt Nasa "utplånades" vulkanöns drygt 60 kilometer norr om Tongas huvudstad Nukualofa.

Flera döda

Öriket täcktes med ett lager av giftig aska, dricksvatten förgiftades och skördar förstördes. Åtminstone två byar har helt utplånats.

Minst tre personer har omkommit i samband med utbrottet och två personer i Peru drunknade sedan vågor som orsakats av utbrottet nådde ända dit.

En oljetanker nära Lima träffades också av vågorna och skada-

■ Satellitbild av vulkanutbrottet. FOTO: NASA/LEHTIKUVA-AFP

des, vilket har lett till en enorm oljeläcka längs kusten.

Mycket är fortfarande oklart då kommunikationerna till öriket har varit trasiga.

"Hamnar överallt"

Journalisten Mary Lyn Fonua i Nukualofa säger att invånarna fortfarande försöker förlika sig med katastrofens omfattning.

– Det är bortom vad någon här någonsin har upplevt, säger hon.

Hon säger att lagret av finkornig smuts som täcker allt har lett till farhågor om långsiktiga hälsoföljder.

– Det hamnar överallt. Det irriterar ögonen, man får sår i mun- giporna, alla har svarta naglar – vi ser ut som ett smutsigt gäng.

Australien, Japan och Nya Zeeland har börjat leverera förnödigheter till Tonga, framför allt vatten. Samtidigt gäller det att hjälpsatserna följer strikta coronarestriktioner för att Tonga ska kunna behålla sin status som virusfritt.

Enligt FN:s beräkningar har omkring 84 000 människor, det vill säga över 80 procent av Tongas befolkning, påverkats av vulkanutbrottet och tsunamin. TT-AFP

Norge: Taliban på besök polisanmäld

En av de talibaner som ingår i delegationen som nu befinner sig i Norge har polisanmälts. Det rör sig om Anas Haqqani – som ingår i det brutala Haqqani-nätverket.

Det är den norsk-afghanske medieexperten Zahir Athari som har polisanmält Anas Haqqani.

– Vi har polisanmält honom för krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. Han och nätverket har stått bakom de mest dödliga angreppen mot civilbefolkningen i Afghanistan sedan 2001, säger Athari.

Att Anas Haqqani ingår i den omstridda talibandlegationen är särskilt känsligt bland normmännen. Haqqani-nätverket låg bak-

om terrorattacken mot Hotel Serena i Afghanistans huvudstad Kabul 2008 då den norske journalisten Carsten Thomassen dödades.

Norges nuvarande statsminister Jonas Gahr Støre (Arbeiderpartiet) var på samma hotell i Kabul när den dödliga attacken ägde rum. Han var då Norges utrikesminister.

Nu säger Gahr Støre till tidningen Dagbladet att han inte visste att Anas Haqqani ingick i delegationen förrän han läste det i medierna.

– Namnen på några av dem i delegationen läste jag i medierna när de kom till Norge, sade Gahr Støre till tidningen på söndagskvällen i New York, där han för närvarande befinner sig.

Efterlyst av FBI

Det brutala nätverket leds av Anas Haqqanis äldre bror Sirajuddin Haqqani som nu är "inrikesminister" i talibanstyret.

Sirajuddin Haqqani är efterlyst av FBI, som erbjuder upp till 10 miljoner dollar för information som kan leda till hans gripande.

Det är den norska regeringen som tagit initiativ till talibanernas omstridda besök i Norge. Det är talibanstyrets första resa till väst sedan maktövertagandet i somras. Syftet är att diskutera situationen i landet, som enligt FN står inför en humanitär katastrof. FN uppskattar att över halva befolkningen, runt 23 miljoner människor, hotas av svält. TT-NTB

TYSKLAND

Skottlossning på tyskt universitet – minst en död

Fyra personer träffades och skadades svårt vid en skottlossning i Heidelberg. En av dem, en ung kvinna, har avlidit av sina skador, enligt tyska medier.

Gärningsmannen är också död efter att ha tagit sitt eget liv. Han uppges själv ha varit studerande.

Så vitt känt hade han inget politiskt eller religiöst motiv och polisen avråder folk från att spekuleras.

Polisen har uppmanat människor att hålla sig borta från campusområdet, som ligger i stadsdelen Neuenheimer Feld. Där har ett stort område spärrats av runt den byggnad där brottet ägde rum.

Heidelberg ligger söder om Frankfurt och har runt 160 000 invånare. Stadens universitet, med samma namn, är ett av Tysklands

äldsta och mest välrenommerade.

– Vi är oändligt chockade. Det här är en katastrof bortom allt man kan tänka sig mellan föreläsningar, tentor och campusliv, säger studentkårens ordförande Peter Abelmann till Rhein-Neckar-Zeitung.

Tysklands förbundskansler Olaf Scholz uttrycker också sitt medlidande i situationen:

– Mina tankar går till offren, deras anhöriga och såklart studenterna vid Heidelbergs universitet, säger han. TT-AP

system
ner allt
ituation

LEDARE

LEDARAVDELNINGEN
Susanna Ginman
susanna.ginman@hbl.fi

Lågt valdeltagande kan vara kritik mot systemet

Vi kan inte vara nöjda med en situation där mindre än hälften av alla finländare röstar. Det är också problematiskt ur demokratisk synvinkel att samma människor sitter på flera stolar som kan vara sinsemellan motstridiga.

Det blev som väntat ett regionval med ett beklagligt lågt valdeltagande. Även om många valkommentatorer var snabba med att påpeka det, var många lika snabba med att säga att det är ett valdeltagande man kan leva med "med tanke på omständigheterna".

Men när under 50 procent av finländarna använde sin rösträtt är läget bekymmersamt för den representativa demokratin, och det borde inte viftas bort med snabba förklaringar om omständigheterna.

Visserligen stämmer det att just det här valet var utmanande för väljarna på många sätt. Relativt få finländare begriper sig på de nya fullmäktige som valdes, och många har bara vaga idéer om vad de ska fatta beslut om i framtiden. Pandemin påverkade säkert också valkampanjerna; någon "valfeber" blev det inte. Från den synvinkeln kunde valdeltagandet faktiskt ha varit ännu lägre.

Men om man nöjer sig med en situation där majoriteten av befolkningen inte alls röstar, bortser vi från de systemproblem som kan vara en viktig delförklaring till att folk väljer att stanna hemma. Man kan inte avfärda det hela med "kansa on puhunut, pulinat pois" ("slutsnackat, folket har talat") som några finskspråkiga politiker uttryckt det.

Ett varnande exempel som vi borde ta lärdom av är EU-valet. År 2019 röstade bara drygt 42 procent av alla finländare i det valet som beklagligt nog har blivit ett slags pliktval. Det gäller inte bara i Finland utan också på många andra håll i Europa. Risken med det är att makthavarna i Bryssel tappar den legitimitet de borde ha. Det är illa eftersom

ERJA YLÄJÄRVI
erja.ylajarvi@hbl.fi

EU-parlamentet fattar ytterst stora beslut som påverkar oss alla.

Det har visat sig vara ytterst svårt att föra en djupare diskussion om huruvida det är ett tecken på något som inte fungerar i EU – på ett strukturellt plan – när folket inte alls engagerar sig. Att föra en sådan diskussion betyder inte per automatik att man är emot själva idén med europeiskt samarbete och EU.

Valdeltagandet i andra val har också gått ner under de senaste åren men inte till lika låga nivåer som i välfärdsområdesvalet. Där ligger den grundläggande utmaningen. Betyder det att själva reformen lett till att medborgare aktivt väljer att inte använda sin rösträtt? Att de helt

enkelt inte uppskattar den nya modellen?

Det är en fråga Finland måste våga analysera och debattera, också efter valet.

Den nya reformen väckte särskilt mycket kritik i huvudsadsregionen, och i Vanda var valdeltagandet sorgligt nog bara 38 procent.

Bara för att man organiserar ett nytt val och ger alla en möjlighet att rösta betyder det inte att det nya systemet är färdigt eller ens i allas intresse. Det går inte heller att vifta bort det låga valdeltagandet med argumentet att var och en måste ta ansvar för om de använder sin rösträtt eller inte.

Vi måste ha tålamod och upprätthålla diskussionen om de nya välfärdsområdena. Hur ska de utvecklas i framtiden? Risken är nämligen att en sådan debatt glöms bort när verkligheten tränger sig på och att den politiska tankekraften flyttas till mer pragmatiska vardagsfrågor, som i sig också är viktiga.

Utmanade är också trenden med politiker som sitter med i flera forum samtidigt. Över 100 riksdagsledamöter sitter nu både i regionala och kommunala fullmäktige. Många ministrar, inklusive röstmagneten Li Andersson, hinner dessutom jobba som minister på heltid.

Förutom att ingen i ett sådant upplägg kan ha den tid som behövs för att bekanta sig med allt som hamnar på deras bord, så leder det också till en situation där samma människor bestämmer om allt, på olika nivåer i samhället.

När den här trenden kombineras med lågt valdeltagande kan man inte ens med bästa vilja påstå att den finländska demokratin tog några steg framåt på söndagen.

"Jag kan definitivt säga att jag inte har någon traditionell balans mellan arbete och fritid, men jag har börjat omdefiniera balans för mig själv."

HENRIKKA FRANCK
är prorektor för Arcada och docent vid Åbo Akademi.

IDAG

Balans i arbetslivet

Två veckor tog det för mig att bli frisk från coronan. Jag har två vacciner, är annars frisk och trots det var sjukdomen seg. Jag var ändå inte så sjuk att jag skulle ha varit sängliggande hela tiden, min hjärna fungerade och jag fick kraft av att jobba mellan tupplurarna. Jag gick energi av att träffa mina kollegor online och av att skriva.

I princip var det fel. Om man är sjuk så är man, och då ska man inte jobba. Jag förstår också det problematiska i det här, eftersom jag har chefsansvar och mina handlingar implicit kan uppfattas som rekommendationer eller krav. Därför vill jag tydligt säga att jag aldrig skulle förvänta mig något sådant här av mina medarbetare, utan kraftigt uppmuntrar till vila och återhämtning vid sjukdom. Men för mig personligen var det så här; i en onlinevärld och med ett arbete där allt jag inte gör nu finns framför mig senare, och när jag hellre umgås med mina kollegor än tittar på Netflix, upplevde jag att jobbandet var en frihet och en källa till energi.

Är detta balans i arbetslivet? För några årtionden sedan blev det så kallade work-life-balance något man talade mycket om och strävade efter. Hur skulle man balansera sitt arbete med familjen och fritiden? Det blev ett sätt att förebygga utmattning och att lära sig återhämtning, att sätta gränser och stänga datorn i tid. Allt detta är mycket bra, och jag har också försökt mig på det – att bara jobba under arbetstid och att aktivt återhämta mig på fritiden, att jobba åtta timmar och göra annat 16. Tills jag insåg att den här typen av balans egentligen är obalanserat för mig. För mig är både arbete och det som klassas att vara utanför arbetet något jag helst gör för fullt. Närvarande, men inte särskilt balanserat och behärskat. Antingen jobbar jag eller så jobbar jag inte. Jag jobbar bäst i sprinter, men inte enbart eller alltid under en tidsperiod på en vardag mellan 8 och 16. Söndag morgon är bästa sprinttiden, jag måste bara minnas att inte skicka e-post till mina kollegor då.

Jag förstår att det finns många jobb där detta inte kan tillämpas, jobb där man måste vara fysiskt närvarande vissa tider, och jag har mycket stor respekt för alla sådana jobb. Men många av oss behöver inte nödvändigtvis jobba "kontorstid" för att uppnå våra mål. I Finland har vi stora utmaningar med utmattning i arbetslivet, och jag har ingen allmängiltig lösning på det, det finns säkert många, och varierande lösningar.

När jag själv insåg och accepterade att jag bäst jobbar så här – jag sprintar och jag vilar – började jag må bättre. Jag unnar mig själv att vara långsam en tisdag mitt på dagen och inte få något gjort på jobbet, då gör jag något helt annat; jag läser en bok, går på promenad, lagar mat. Men sedan kan jag vara enormt effektiv en tid på dygnet när jag egentligen borde vara "ledig".

Jag kan definitivt säga att jag inte har någon traditionell balans mellan arbete och fritid, men jag har börjat omdefiniera balans för mig själv. Jag ger efter för ytterligheterna och strävar efter att vara närvarande i alla de delar av livet som är viktiga för mig, både jobb och fritid. Det är min balans.

DEBATTREDAKTÖR

Kim Isaksson, debatt@hbl.fi
må-fre kl. 8-15: 044 783 5824
HBL/Debatt, PB 217, 00101 Helsingfors

INSÄNDARE

Kunnande i arbetsliv, ekonomi och företagsamhet erbjuds alla årskurser

SKOLA Det har sagts att lågkonjunktrens barn och coronatidens unga har utsiktslösheten gemensamt, eftersom framtiden inte kan planeras särskilt långt. Många har frågat sig hur vi kan hjälpa unga att tro på framtiden och hitta sin egen plats. Det har vi på Ekonomi och ungdom TAT också funderat på.

Från början av det här året erbjuder TAT Företagsbyns avtalskommuner lektionsinnehåll i företagsamhetsfostran enligt läroplanen för alla årskurser, utan tilläggsavgift.

Företagsamhetsfostran, alltså undervisning i arbetslivs-, ekonomi- och företagsamhetskunskap har varit en del av läroplanen i skolorna redan under många år. Ekonomi och ungdom TAT:s lärandehelhet Företagsbyn – alltså lektioner i skolan och en dag i ett miniatyrsamhälle – har även på det här området varit ett betydande medel för att ge färdigheter som är viktiga med tanke på framtiden för barn och unga. Företagsbyn är en helhet som är internationellt belönad, håller en hög pedagogisk kvalitet och älskad av barnen. Nästan 100 000 sjätte- och niondeklassare får uppleva denna helhet årligen.

TAT har också utbildat sjätte- och niondeklassarnas lärare i att hålla Företagsbyn-lektioner och samtidigt erbjudit fortbildning om arbetslivet, ekonomi eller företagsamhetsfostran.

Utöver de elever som är i Företagsby-ålder erbjuds tjänsterna nu avgiftsfritt för alla årskurser i grundskolan samt gymnasier och yrkesskolor. Till helheten hör också bland annat den digitala läromiljön Cashhjärte, Duunikone, instruktioner för att ta i bruk tjänsterna och fortbildning för lärare, våra experters stöd och olika evenemang.

Att uppleva Företagsbyn ökar enligt undersökningar på ett jämlikt sätt bland annat ungas ekonomi- och arbetslivskunskaper, förståelse för företagets samhällsliga betydelse, lika-behandling och iver att söka sommarjobb. Vårt kunnande på det här området hämtar vi i fortsättningen till hela skolstigen, från grundskolan till andra stadiet.

Ekonomi och ungdom TAT:s helhet försäkrar med en hög pedagogisk kvalitet att varje ungdom blir inspirerad av arbetslivet, lär sig hantera sin ekonomi och vill fungera som en företagsam medlem av samhället. Det här skapar förutsättningar för olika regioners livskraft, men ger framför allt varje ung person en möjlighet att hitta sin egen plats i ett föränderligt samhälle.

JENNI JÄRVELÄ

vd, Ekonomi och ungdom TAT

Allvarlig återvändsgränd

KÄRNKRAFT Finland har gjort sig beroende av kärnkraft utan att säkerställa ett strålsäkert slutförvar. Vi riskerar att hamna i en energipolitisk återvändsgränd till följd av ett ensidigt fokus på kärnkraft. Vi har lierat oss i EU med länder som ligger efter när det gäller förnybara energikällor. I stället för att ha ett paradigmskifte för hela energiproduktionen som mål försöker vi få EU-kommissionen att erkänna kärnkraft som grön energikälla. Vi ser slutförvaret som en isolerad fråga trots att forskare varnar för att kopparkapseln inte är tillräckligt motståndskraftig mot korrosion.

Hedi Bil Habib står för en välformulerad och saklig insändare (HBL Debatt 19.1).

Läget blir skrämmande när man läser Jarl Ahlbäck i samma tidning. Han anser att vi med ytterligare ett ryskt kärnkraftverk ska förbättra vårt "bedrövliga effektunderskott" och hoppas att det inte blir krig i Ukraina så att Fennovoimas reaktorkärl ska kunna levereras från verkstadsfabriken norr om Donetsk.

Slutsatsen av de två insändarna blir med andra ord att vi befinner oss i både en energipolitisk och en säkerhetspolitisk återvändsgränd. Illavarslande. Hur hamnade vi där, kan vi ta oss ut?

CHRISTIAN SUNDGREN

Helsingfors

Antalet dödsoffer är känt

DRESDEN Merete Mazzarella skriver (Hbl Kultur 21.1) att uppskattningarna av antalet dödsoffer vid bombningen av Dresden 1945 varierar mellan 25 000 och 253 000. Numera behöver man inte hålla sig till uppskattningar. Staden Dresden gav 2005 en historikerkommission i uppdrag att utreda antalet dödsoffer, och den fastslog efter grundligt arbete 2010 att mellan 22 700 och 25 000 personer dog i bombningarna.

RISTO NURMELA

Pargas

KRÖNIKA KAJ KORKEA-AHO

Den här pandemin är som att gå i högstadiet: man vill festa men får inte gå på krog.

Vi börjar nu på nian i pandemins högstadium

Den här pandemin har rätt långt följt högstadiets dramaturgi. Första året var man livrädd och försiktig. Andra året var man anpassad och van, men började odla tvivel mot reglerna. Nu börjar vi på nian och det finns en påtaglig stämning av fuck it i luften.

Tänk att det är två år sen vi började sjuan! Hur ställda och vilslna vi var inför allt det nya! Framtiden var plötsligt så osäker och omöjlig att förutse. Jag minns det som i går, jag var verkligen rädd för allt, det räckte att nån hostade bakom mig på gården så ryckte jag till. Men mest satt jag framför datorn, för mig själv, och gjorde som jag blev tillsagd. Det var bäst så – med ens fanns det så många sätt att grundligt och oåterkalleligt göra bort sig. Att råka gå för nära någon i korridoren eller att tappa masken under morgonsamlingen, det var fasansfullt, det kändes som att man skulle dö.

Den här pandemin har fått folk att bete sig som i högstadiet: plötsligt pratar alla bara om hur mycket de vill gå på gym.

Det andra året, på åttan, var vi betydligt varmare i kläderna och vågade börja tro att vi ändå skulle överleva det här. Visserligen kände vi en allt större längtan efter frihet och var otåliga inför att livet skulle börja. Gruppen höll ännu samman men våra olikheter blev tydligare, och allt fler intresserade sig för sina egna sanningar, tröttnade på de vuxnas prat och på att göra som alla andra. På nätet var det lätt att

hitta alternativa gemenskaper och identiteter som passade vem som helst. Att tänka på egen hand blev ett honnörsord och en protest.

Liksom högstadietiden har pandemin ändå varit mestadels monoton vardag. Vi har uthärdat tristess och ångest så gott vi kunnat och sjunkit in i sociala medier där vi både avundats och irriterats över hur olika folks liv ser ut. De vackra och framgångsrika verkar ha det så mycket roligare än man själv, som om de lever i en parallell verklighet utan regler och begränsningar, och i smyg hoppas man att de jävlarna skall bli sjuka, eller åtminstone känna av bördan av osäkerhet och ansvar som man själv gör.

Den här pandemin är som att gå i högstadiet: man vill festa men får inte gå på krog. Så man rangordnar vänner och bjuder i smyg hem några coola och utvalda för att dricka sprit på helgerna.

Efter två långa år förväntas vi ännu orka gå nian. Stämmorna har djupnat och självförtroendet blåsts upp, bråkstakarnas hormoner löper amok, adhd:n är på full effekt och vi tror att vi är odödliga. Allt fler tycker sig veta allt man behö-

ver veta och har slutat lyssna. Reglerna är idiotiska! Säg inte åt en niondeklassare vad han ska göra, behandla honom inte som ett barn!

På många sätt just som att gå i högstadiet. Överraskande många tappar till sist lusten och tycks inte bry sig alls.

Och samtidigt liknar den här pandemin förstås inget annat. Människor är svårt sjuka, människor dör. Gemenskaper splittras och de flesta av oss far illa av ensamhet, restriktioner och rädsla. Jag vill inte förminska något i hela röran, bara leta ord för den allt större frustrationen, och för rädslan att vi som samhälle visserligen kommer att besegra viruset, men oundvikligen samtidigt förlora något väsentligt och oersättligt.

Ifall slutet på den här pandemin är som att sluta högstadiet och vi verkligen klarar oss fram till skolavslutningen, lär det markera början på något nytt och okänt. Slutpunkten för mycket av den gemenskap och enhet vi tidigare haft har vi redan passerat.

KAJ KORKEA-AHO

är författare med rötter i Österbotten men nu förankrad i Helsingfors.

Här är hela OS-truppen – ”sex medaljer minimimålet”

■ Tero Seppälä har klivit fram som en medaljkandidat i OS i Peking.
FOTO: JONATHAN NACKSTRAND/LEHTIKUVA

Finlands OS-trupp är spikad – men vem tar medaljerna?

– Vi har de största chanserna i längdskidor, ishockey och snowboard – och nordisk kombination, säger toppidrottschefen Mika Lehtimäki.

Olympiska kommittén presenterade det slutliga laget till OS i Peking – 95 idrottare ingår i laget. Det är 51 män och 44 kvinnor i OS-truppen.

– Det var lätta val. Vi var helt överens med grentränarna. Laget blev lite större än väntat, säger toppidrottschefen Mika Lehtimäki.

– De dåliga nyheterna är att vi bara deltar i nio grenar, då vi var med i elva grenar i Pyeongchang-OS. Curling och hastighetsåkning saknas.

Prognosen: 5,3 medaljer

De största medaljfavoriterna utsågs redan tidigare – bland dem Iivo Niskanen i längdåkning och Rene Rinnekangas i snowboard. Ishockeytrupperna presenterades förra veckan.

– Vi har ett slagkraftigt lag. Medaljsiktningarna är ungefär på samma nivå som inför OS i Pyeongchang, då vi tog sex medaljer. Förra året tog vi sex medaljer i VM i OS-grenarna, säger Lehtimäki.

Toppidrottsenheten räknar med jämna mellanrum ut en medaljprognos, som grundar sig på finländarnas placeringar i världscupen och stora mästerskap. Den senaste prognosen är 5,3 medaljer.

– Vårt mål för vinter-OS i Peking 2022 och sommar-OS i Paris 2024 är sammanlagt tio medaljer. Utgående från det är minimimålet i Peking sex medaljer, fast det är i sommar-OS som vi har mest rum för förbättring.

Frågetecken kring Herola

I OS i Pyeongchang var det Iivo Niskanen och Krista Pärmäkoski (längdåkning), Enni Rukajärvi (snowboard) samt damernas ishockeylag som tog

hem Finlands medaljer. Pärmäkoski tog ensam hälften av Finlands medaljer, medan Niskanen tog Finlands enda guldmedalj. Det är delvis samma namn som igen får axla de största förväntningarna.

– Vi har våra största medaljchanser i längdskidor, ishockey och snowboard – och nordisk kombination. Vi räknar fortfarande med Ilu (Ilkka Herola) fast hans form är ett stort frågetecken efter en lång tävlingspaus.

VM-silvermedaljören Ilkka Herola hann ta en pallplacering i världscupen i vinter innan han blev smittad av covid-19. Han har varit symptomfri, men inte tillåtit tävla i världscupen sedan före jul.

Iivo Niskanen är en stor guldfavorit. Krista Pärmäkoski har bara en pallplacering i världscupen under de två senaste säsongerna, men i damernas lagsprint är Finland en medaljfavorit.

Rinnekangas färsk medaljör

Rene Rinnekangas är kanske det största medaljhoppet i snowboard. Efter en femte plats och ett brons i ansedda X-games senaste helg är han definitivt rykande het.

– Rene kan ta medalj både i slopestyle och big air, men det är betydligt fler medaljkandidater i Peking än i Pyeongchang för fyra år sedan.

Tero Seppälä har glimtat till i skidskytte, fast han inte ännu har en podiumplacering i världscupen. I helgen var han nära en fullträff i världscupen i Anterselva.

– Tero har tagit ett jättekliv framåt. Han är en bra kandidat för en po-

ängplacering och om allt klaffar kan han ta medalj.

OS-truppen i skidskytte kompletterades med fem idrottare, fast alla inte uppfyller de individuella OS-kriterierna. Finland vill dock ställa upp i såväl i damernas och herrarnas stafett som i mixedstafetten.

– Damerna gav ett starkt formbesked med nionde plats i helgen. Herrarna var tre gånger bland de tio bästa förra vintern.

Inget lag i backhoppning

I den traditionella blåvita grenen backhoppning har Finland dock inte tillräckligt många idrottare som uppfyller kriterierna för att kunna delta i herrarnas eller damernas lagbacke. Enligt olympiska kommitténs kriterier ska en idrottare ha en realistisk chans att vara bland de sexton bästa individuellt för att kvalificera sig för OS. Ett lag ska ha en chans att vara bland de åtta bästa.

Samtidigt begränsas antalet idrottare i en viss gren av Finlands kvot. Därför var det betydligt högre krav att slå sig in i längdtruppen än i skidskyttruppen i OS. Exempelvis Riitta-Liisa Roponen, som spelade en nyckelroll då Finland tog VM-brons i stafett förra vintern, rymdes inte i Finlands längdtrupp.

Toppidrottsenheten kan också ta ut unga idrottsutövare som anses ha potential att nå världstoppen. Sådana idrottare är bland annat Simo Peltola, 21, i freestyle samt Riikka Honkanen, 23, och Erika Pykäläinen, 20, i alpint.

MARCUS LINDQVIST
marcus.lindqvist@hbl.fi

FAKTA

Finlands lag i OS i Peking

ALPINT

● **Damer:** Riikka Honkanen, Rosa Pohjolainen, Erika Pykäläinen

● **Herrar:** Samu Torsti

SKIDSKYTTE

● **Damer:** Mari Eder, Erika Jänkä, Nastassia Kinnunen, Suvi Minkinen

● **Herrar:** Tuomas Harjula, Olli Hiidensalo, Heikki Laitinen, Tero Seppälä

FREESTYLE

● **Damer:** Anni Kärävä (slopestyle & big air)

● **Herrar:** Simo Peltola (slopestyle & big air), Olli Penttala (puckelpist), Jon Sallinen (halfpipe), Jimi Salonen (puckelpist), Severi Vierelä (puckelpist)

ISHOCKEY

DAMER

● **Målvakter:** Anni Keisala, Meeri Räisänen ja Eveliina Mäkinen.

● **Backar:** Jenni Hiirikoski, Ronja Savolainen, Minnamari Tuominen, Sini Karjalainen, Nelli Laitinen, Sanni Rantala, Ella Viitasuo.

● **Anfallare:** Michelle Karvinen, Petra Nieminen, Susanna Tapani, Viivi Vainikka, Noora Tulus, Elisa Holopainen, Julia Liikala, Tanja Niskanen, Jenniina Nylund, Emilia Vesa, Sanni Vanhanen, Sofiana Sundelin ja Sanni Hakala.

HERRAR

● **Målvakter:** Harri Säteri, Frans Tuohimaa, Jussi Olkinuora.

● **Backar:** Mikko Lehtonen, Ville Pokka, Atte Ohtamaa, Sami Vatanen, Niklas Friman, Valtteri Kemiläinen, Petteri Lindbohm, Juuso Hietanen.

● **Anfallare:** Teemu Hartikainen, Sakari Manninen, Markus Granlund, Valtteri Filppula, Miro Aaltonen, Niko Ojamäki, Leo Komarov, Joonas Kemppainen, Harri Pesonen, Saku Mäenalanen, Hannes Björninen, Iiro Pakarinen, Toni Rajala, Marko Anttila

SNOWBOARD

● **Damer:** Carola Niemelä, Enni Rukajärvi

● **Herrar:** Kalle Järvilehto, Rene Rinnekangas

LÄNGDÅKNING

● **Damer:** Jasmi Joensuu, Anne Kyllönen, Jasmin Kähärä, Katri Lylynperä, Johanna Matintalo, Kerttu Niskanen, Krista Pärmäkoski

● **Herrar:** Ristomatti Hakola, Perttu Hyvärinen, Remi Lindholm, Joni Mäki, Iivo Niskanen, Lauri Vuorinen

BACKHOPPNING

● **Damer:** Julia Kykkänen, Jenny Rautionaho

● **Herrar:** Antti Aalto, Niko Kytösaho

KONSTÅKNING

● Jenni Saarinen (singelåkning), Juulia Turkki (isdans). Matthias Versluis (isdans)

NORDISK KOMBINATION

● Ilkka Herola, Eero Hirvonen, Arttu Mäkiäho, Otto Niittykoski, Perttu Reponen

Jänkä testade positivt för corona – är OS kört för hennes del?

Skidskytten Erika Jänkä är i karantän i Italien efter att ha testat positivt för covid-19.

Erika Jänkä var en av idrottsutövarna som blev uttagna då olympiska kommittén kompletterade OS-laget under måndagen. Hon har dock testat positivt för covid-19 i ett PCR-test i italienska Anterselva.

Jänkä har inte några symptom. Hon tränade normalt innan hon fick det positiva testresultatet.

Finlands lag har följt coronadirektiven noggrant, så det positiva resultatet kom som en överraskning. För tillfället är Jänkä i karantän i Italien, i enlighet med internationella skidskytteförbundet IBU:s och de italienska myndigheternas direktiv.

Enligt landslagsläkaren Katja Mjøsund överväger man från fall till fall när det går att återvända till träning och tävling efter att karantänen är över för en idrottare som inte har symptom. Resten av lagmedlemmarna är under extra noggrann observation.

En idrottare måste ge flera negativa PCR-test för att kunna åka till OS i Peking. Det blir komplicerat av att också en symptomfri person kan testa positivt i flera veckor efter att ha blivit smittad, som till exempel Ilkka Herola. Förra veckan sade toppidrottschefen Mika Lehtimäki att det i praktiken är omöjligt att komma till OS om man blir sjuk i det här skedet. OS kör i gång 4 februari.

MARCUS LINDQVIST

NYHETSCHEF
Filip Saxén
filip.saxen@hbl.fi

Facebook: HBL Sport
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

Rådet till idrottarna inför OS: "Tävla, kom hem – och tala sen"

De kommer att övervakas och riskerar att bryta mot lagen om de kritiserar värdlandet. Nu uppmanas alla OS-aktiva som ska till Peking att helt enkelt hålla tyst.

– Tävla, kom hem och tala sen, säger Global Athletes generaldirektör Rob Koehler.

Uppmärksamheten blev stor när det tidigare i veckan framkom att människorättsorganisationer uppmanar alla OS-aktiva att undvika att kritisera Kina. Annars riskerar de att åtalas.

Organisationen Global Athletes generaldirektör Rob Koehler utvecklade resonemanget för TT:

– De vi har talat med har fått ett väldigt tydligt råd: Att i grund och botten vara tysta, säger han.

Politiska protester är förbjudna vid medaljceremonier, enligt IOK:s regelverk. Dessutom måste värdlandets allmänna lagar följas, något som knappast ger utrymme för protester och allmänna åsiktsyttringar, konstaterar Rob Koehler.

– Om man tittar på Kinas lagar så existerar inte yttrandefrihet. Så det finns helt enkelt ingen möjlighet att yttra sig.

En representant för värdlandets organisationskommitté gick i veckan också ut och varnade aktiva som uttrycker sig negativt om den olympiska andan eller kinesiska lagar att de riskerar att straffas, rapporterar flera medier.

Hur påverkas då aktiva som är vana vid yttrandefrihet?

Oklart – organisationen som utbildat den svenska OS-truppen på väg till Peking vill inte säga vad utbildningen konkret faktiskt innehåller.

– Det vi pratar om är det generella människorättsläget i landet och även situationen för mänskliga rättigheter-försvare, säger Gabrielle Gunneberg, som är global programchef på Civil Rights Defenders.

Enligt organisationen har man

■ OS i Peking invigs den 4 februari, men de första tävlingarna startar redan den 2 februari. FOTO: DAVID J. PHILLIP/AP PHOTO-TT

FAKTA:

Människorättsorganisationer kräver bojkott

● Över 180 människorättsorganisationer uppmanade i ett brev i februari förra året länder att bojkotta OS i Peking, som invigs den 4 februari. Anledningen är upprepade rapporter om hur den kinesiska regimen kränker de mänskliga rättigheterna för flera minoritetsgrupper.

● I brevet skrev de att man uppmanar till bojkott för att säkerställa att vinterspelen inte används för att rättfärdiga Kinas övergrepp och brott mot de mänskliga rättigheterna.

● Enligt människorättsgrupperna har landet bland annat gradvis avskaffat rättigheterna för den muslimska minoritetsgruppen uigurerna.

● IOK svarade med att en bojkott inte var rätt väg att gå. Ordförande Thomas Bach sade att en bojkott aldrig har lett till någonting, utan bara går ut över idrottarna.

● En talesperson för Kinas utrikesdepartement sade att OS i Peking kommer att bli "utmärkt". Han uttryckte också att det var oansvarigt av vissa parter att försöka "störa och sabotera" förberedelserna för att "tjäna sina egna politiska syften".

FAKTA

Kina och mänskliga rättigheter

● Kritiken har på senare år haglat mot Kinas försök att stävja självständighetsrörelsen bland de muslimska uigurerna och andra turkiska folkgrupper i Xinjiangprovinsen i landets nordvästliga hörn. Kampanjen som inleddes 2014 har hittills inneburit att minst en miljon människor har frihetsberövats och satts i så kallade politiska omskolningsläger, häkten och fängelser, enligt Human Rights Watch (HRW).

● Kina kritiseras även för att man kränker mänskliga rättigheter för tibetaner samt försvagningen av demokratin i Hongkong.

inte givit några instruktioner till svenska aktiva rörande hur de bör agera på plats i Peking.

– Vi har ingen åsikt om hur de aktiva ska agera. Det vi tycker är att de som tar beslut om var den här typen av evenemang läggs ska undvika att

lägga dem i auktoritära stater, säger Gunneberg och fortsätter:

– Ett råd till IOK i det här läget.

"Extremt sorgligt"

Ett svar som går i linje med Global Athletes uppmaning. För de tusen-

tals aktiva som tävlar finns också bara ett råd att ge, enligt Rob Koehler som berättar att organisationen är i kontakt med många idrottare som uttryckt oro inför deras avresa till Vinterspelen.

– Det finns en oro vad gäller allt

från yttrandefrihet till att åka till spelen, när de aktiva vet hur situationen med mänskliga rättigheter ser ut i Kina – till övervakningen som de kommer att vara under när de är där.

Global Athletes har pratat med många aktiva om deras oro, enligt Rob Koehler.

– Men de har ju egentligen inget val – antingen tävlar de eller inte. Det finns ett alternativ: att backa och inte åka. Men om du tränat i tio år, hur skulle du kunna göra det?

Det var sommaren 2015 som valet återigen föll på Kina som värdland – denna gång i vintersammanhang. Peking, som arrangerade sommar-OS 2008, vann nu omröstningen mot Almaty i Kazakstan. Ett val som Global Athletes, en organisation som vill driva på förändring, är mycket kritisk mot.

Internationella olympiska kommittén (IOK) bär ansvar – men tar det inte. Idrottsutövarna lämnas i sticket, enligt Rob Koehler.

– Det är extremt sorgligt, och det är en situation som IOK satt de aktiva i.

Peng Shuai ett exempel

Hur kommer frispråkiga aktiva att skyddas? Flera organisationer har bett IOK att klargöra hur kinesiska lagar kan komma att tillämpas under vinterspelen som startar den 4 februari, men har inte fått något svar.

Vilka skulle konsekvenserna kunna bli för de aktiva som uttrycker sina åsikter i Kina?

– Vi vet inte vad som kan hända de aktiva. Så var ganska försiktig, övervakning pågår överallt. Tävla, kom hem och tala sen, säger Rob Koehler som drar en parallell till vad som hänt den kinesiska tennisstjärnan Peng Shuai.

Den tidigare världsettan i dubbel publicerade i höstas ett inlägg på sociala medier där hon anklagade Kinas tidigare vice premiärminister Zhang Gaoli för sexuella övergrepp.

Kort därefter togs inlägget bort – och sedan hörde ingen från henne på 19 dagar. Hur Peng Shuais situation ser ut i Kina nu är det fortfarande ingen som egentligen vet, understryker Rob Koehler.

– Om de behandlar en idrottare där på det sättet, så visar det också hur de kan behandla en aktiv som eventuell talar ut i Kina.

HBL-TT

Matchen kan ses på C More

HEMSOFFAN

KALLAR!

IFK-JYP

Onsdag 26.1, kl. 18:30 i ishallen

Matchvärd:

SKECHERS

■ Meri Anna Hulkkonen, konstnärlig ledare vid Unga teatern i Esbo säger att de har hållit sina föreställningar varma under speluppehållet. FOTO: PRESSBILD

■ Teater Viirus teaterchef Jussi Sorjanen är tjänstledig och på väg till jobbet på Östgötateatern i Norrköping när HBL ringer upp. Där gör han sin regidebut i Sverige med pjäsen "Expedition kyla". FOTO: PRESSBILD/TEATER VIIRUS

■ Klockriketeaterns chef Dan Henriksson är orolig inför framtiden: tror människor att det är farligt att gå på teater? FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

Också små teatrar lider av restriktionerna

Både Svenska Teatern och Helsingfors stadsteater samarbetsförhandlar med anledning av restriktionspolitiken under coronapandemin. Andra teatrar i Helsingforsregionen närmar sig också bristningsgränsen – men de räddas av sina låga utgifter, visar HBL:s rundringning.

Strax innan årsskiftet tvingades Helsingfors stadsteater inleda samarbetsförhandlingar efter Regionförvaltningsverkets beslut om att stänga teatrarna till och med den 17 januari i år. De rådande restriktionerna som förlängdes till och med mitten av februari tvingade även Svenska Teatern att för en vecka sedan inleda samarbetsförhandlingar, samtidigt som man ställde in samtliga föreställningar i februari.

På barn- och ungdomsteatern Unga Teatern i Esbo har man fram tills nu spelat föreställningar av pjäsen *Fem mål mat*, utan publik.

– Vi har träffats för att hålla våra föreställningar varma. Men nu möjliggör Esbo stad att skolklasser får komma och titta på våra föreställningar, säger **Meri Anna Hulkkonen**, konstnärlig ledare för Unga Teatern.

Hon säger att Unga Teatern inte har behövt fundera på samarbetsförhandlingar eftersom teaterns ekonomiska förluster är lägre än i större organisationer: personalen är redan liten och barnteaterbiljetter betydligt billigare.

– All personal behövs så klart

överallt, men vi är redan på gränsen att få personalen att räcka till med våra resurser. Därför kan vi inte ens börja fundera på samarbetsförhandlingar, säger Hulkkonen.

"Vi kommer lida länge i framtiden"
Inte heller på Klockriketeatern i Helsingfors har man behövt inleda samarbetsförhandlingar med den fastanställda personalen. Teaterchefen **Dan Henriksson** säger att det är frilansarna som lider mest just nu.

– Vår solidaritet är med de stora teatrarna, men framför allt med frilansarna, säger han.

Klockriketeatern har inte behövt avbryta frilansares kontrakt. Men Henriksson berättar att problemen uppstår när föreställningar skjuts fram hela tiden, för då behöver också utbetalningen av löner skjutas fram.

Precis som Unga Teatern räddas också Klockriketeatern av att deras utgifter är relativt små, bland annat för att man inte har en egen scen. Henriksson säger att den akuta situationen är värre för de som har regelbunden föreställningsverksamhet med publik, såsom Svenska Te-

atern, Åbo Svenska Teater och Wasa Teater.

Den stora frågan för Klockriketeatern – som kallar sig själva för "Finlands internationella nomadteater" – blir i stället vem som kommer att kunna bjuda in dem i framtiden? När större teatrar återupptar sin verksamhet igen kommer de ha fullt sjå med att spela sina egna föreställningar.

– Vi kommer lida länge i framtiden av att våra samarbetsprojekt hamnar längst ner på listan. Det kommer bli svårare att få speltid på andras scener, säger Henriksson.

Klarar sig inte många månader till
På Teater Viirus skulle man ha haft sin första premiär för året den åttonde februari, men föreställningar har nu skjutits upp.

– Vi har gjort ändringar i kalendern och väntar och ser vad som händer med restriktionerna. Men samarbetsförhandlingar är inte en lösning vi ska ta till nu, säger Viirus teaterchef **Jussi Sorjanen**.

Har ni behövt överväga samarbetsförhandlingar?

– Samarbetsförhandlingar har inte varit på bordet ännu, nej.

Hur länge klarar av ni att hålla ut?
– Det är svårt att säga, men många månader är det inte, det är ett faktum. Om det dröjer till mitten av mars innan vi kan spela igen så har vi stora problem, säger Sorjanen.

Också Hulkkonen vid Unga teatern säger att ingen kan stå ut hur länge som helst:

– Det är omöjligt. Men jag försöker se positivt på det här: de kan inte hålla teatrarna stängda längre än till februari. Jag hoppas att vi redan i mitten av februari kan öppna dörrarna till alla teatrar, säger Hulkkonen.

Har skapat en rädsla för teater
Dan Henriksson påpekar att teatrar kommer ha det tufft i framtiden även efter att de får tillåtelse att öppna dörrarna igen.

– När den offentliga politiken har varit att stänga alla teatrar så har signalen varit att det är farligt att gå på teater. När kommer någon våga leda en grupp på 50 personer till teater igen? undrar Henriksson.

Han säger att regeringen och regionförvaltningsverket måste tala klarspråk.

– Singalen nu borde vara att vi mår bra av att träffas och att vi behöver den sociala händelse som teatern är. Vi behöver se och uppleva saker tillsammans.

JONAS FORSBACKA
jonas.forsbacka@hbl.fi

” Vi har gjort ändringar i kalendern och väntar och ser vad som händer med restriktionerna. Men samarbetsförhandlingar är inte en lösning vi ska ta till nu.

Jussi Sorjanen, Teater Viirus

” All personal behövs så klart överallt, men vi är redan på gränsen att få personalen att räcka till med våra resurser. Därför kan vi inte ens börja fundera på samarbetsförhandlingar.

Meri Anna Hulkkonen, Unga teatern

” Vi kommer lida länge i framtiden av att våra samarbetsprojekt hamnar längst ner på listan. Det kommer bli svårare att få speltid på andras scener.

Dan Henriksson, Klockriketeatern

NYHETSCHEF
Fredrik Sonck
fredrik.sonck@hbl.fi

Facebook: HBL Kultur
Twitter: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

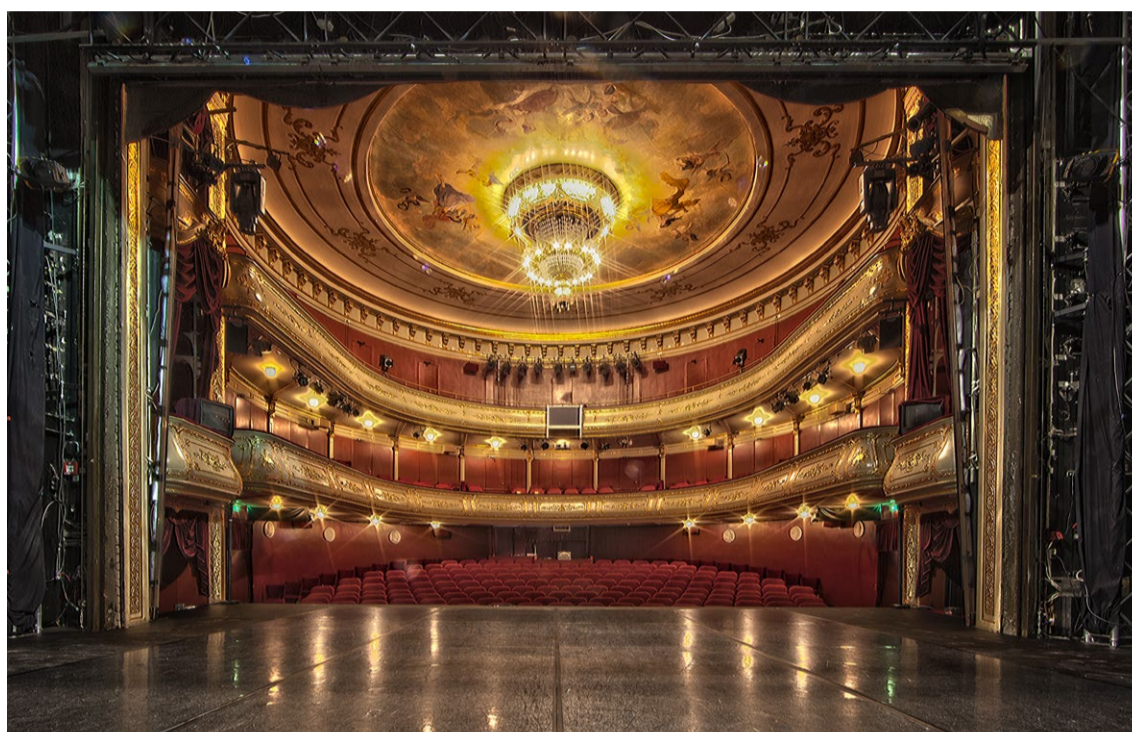
Finlands äldsta teaterhus fick virtuell rundtur med toppmodern teknologi

Åbo Svenska Teater har skapat en mångsidig virtuell presentation av sitt teaterhus. Genom den kan vem som helst ta sig en titt i husets gömda vrår – också bakom kulisserna.

– Många teatrar har 360-bilder på sin salong och hur scenen ser ut från olika platser. Men det är rätt sällsynt att man också får komma in i utrymmen där magin skapas, och där vardagligt arbete pågår, säger teaterns informator **Maria Olin** som ansvarar för planeringen av presentationen.

– Vi presenterar hela huset, alla avdelningar. Vi är inget museum, utan här jobbar folk.

Den virtuella presentationen finns sedan i fredags på teaterns webbplats. Den börjar utanför teaterhuset, där besökarna får välja på vilket språk de vill få presentationen – svenska, finska eller engelska. Vita cirklar visar vägen vidare in i huset, där rundvandringen går via foajén till teatercaféet, scenerna och hela vägen till scentornet, syateljén och verkstaden. Vid varje vy kan man se sig om i rummet 360 grader åt alla håll, och

■ I den nya virtuella guidningen får besökaren bekanta sig med Åbo Svenska Teater både framför och bakom kulisserna på stora scenen. FOTO: ÅBO SVENSKA TEATER/PETTE RISSANEN

få information om det man ser i både textform och som ljud. Presentationerna är upplästa av Åbo Svenska Teaters egna skådespelare **Daniela Franzell** och **Jerry Wahlfors**. De medverkar också som skådespelare i klipp som finns med i presentationen. Franzell gestaltar teaterspöket Vita

Damen. Flera av elementen är unika.

– Vi har i ett antal vyer gjort så kallade nedbäddade videoklipp. Till exempel scenerna med teaterns eget spöke, Vita Damen, blir minnesvärda för mig. Vi fick också en chans att göra en vy, där åskådaren finns med mitt i repetitionerna av en pjäs. Arbetet har varit inspirerande, roligt och krävande, säger **Mika Kurkilahti**, konstnärlig chef för Media A1 som förverkligat presentationen.

Planering, fotografering, videofilmning, editering, textarbete och sammanställning av presentationen har tagit ett år.

Planering, fotografering, videofilmning, editering, textarbete och sammanställning av presentationen har tagit ett år.

– Vi har länge drömt om att göra en presentation men det är alltid svårt att hitta tid för projekt som kräver mycket arbete vid sidan av det vanliga. Nu fanns den tiden, säger Olin.

Viktigt för kulturhistorian

Den virtuella rundvandringen är också ett sätt att öppna teaterhuset för allmänheten under en tid då fysiska besök inte är möjliga.

– Våra guidade rundturer i teaterhuset har varit omätligt populära. Vi har haft allt från dagisbarn till pensionärer på våra rundturer, som vi får så mycket tack för. Nu har vi kopierat den schablonen och gjort den virtuell, så den är tillgänglig för vem som helst.

En annan ledstjärna har varit att öppna upp teaterns historia i Åbo och Finland.

– Vi har ju faktiskt Finlands äldsta teaterhus, och teatern har börjat i Åbo långt före det byggdes. Det här är framför allt en kulturhistorisk gärning. Och jag tycker det är så fint att vi har presentationen på tre språk.

Teaterhuset i Åbo ägs av Stiftelsen för Åbo Akademi. Det här är den första av stiftelsens byggnader som får en virtuell presentation.

MIRA STRANDBERG

mira.strandberg@vastranyland.fi

Ken Follett: Vi lever i en farlig tid

Med sina historiska romaner har **Ken Follett** blivit en av världens mest framgångsrika författare. I nya romanen **Aldrig vänder han blicken mot en framtid ingen vill uppleva – där små händelser leder till vad som kan bli ett tredje världskrig.**

När **Ken Follett** skrev boken började han gradvis känna att ett krigsbrott faktiskt var möjligt.

– Ju längre jag kom, desto mer kände jag mig övertygad om att vi lever i en mycket farlig tid, säger den brittiske författaren till TT.

Han gör intervjun via Zoom från familjens hus på den engelska landsbygden. Follett har visserligen en lägenhet i London, men pandemin har gjort att han och hustrun **Barbara** inte har varit där mycket de senaste åren.

I **Aldrig** utlöser en liten händelse i Tchad en kedja av händelser som leder till en alltmer upptrappad situation runtom i världen. En handfull personer inser vad som kan hända och kämpar mot klockan för att förhindra ett förödande kärnvapenkrig.

Ken Follett fick idén när han gjorde

de research om första världskriget för boken **Giganternas fall**.

– Det har skrivits mycket om vad som orsakade det, men det fanns egentligen ingen orsak, inga ideologier som stod mot varandra som när det gällde andra världskriget. Det var i stället olika händelser som ledde till att man i olika länder reagerade på ett sätt som ur deras synvinkel var logiskt och detta utlöste kriget, konstaterar han.

"Skulle kunna eskalera"

Så Follett började fundera – skulle det kunna hända igen? Han gjorde massor av research, bland annat i form av intervjuer.

– Jag presenterade projektet och frågade "om det skulle hända igen, vilken liten incident skulle vara utlösaren?". Man nämnde Indien-Pakistan, Kina-Taiwan, Ryssland-Ukraina, det finns en rad platser runtom i världen där det finns spänningar och där det lätt skulle kunna eskalera.

Under arbetets gång läste han också mycket böcker – och "reste" i världen med hjälp av Google Earth. Det blev ett hyfsat substitut för det verkliga resandet, som pandemin satt stopp för.

■ Ken Follett är aktuell med nya romanen "Aldrig". Här under ett besök i Stockholm 2018. Arkivbild.

FOTO: MARC FEMENIA / TT

Händelserna i Kina har stor betydelse för bokens händelseutveckling.

– Jag hade inte insett att det fortfarande är gammelkommunisterna som bestämmer. Det finns många unga progressiva kineser, men det är gammelkommunisterna som styr. För dem är det viktigaste att behålla makten. Det är därför **Xi Jinping** har vridit klockan tillbaka, till ett för-

tryck som det som rådde under **Mao**, hävdar Ken Follett.

"Tror det blir problem"

Han tror inte att **Aldrig** kommer att publiceras i kinesisk översättning.

– Mina böcker går bra i Kina, men mina förläggare tror det blir problem med **Aldrig**. Fast den kommer nog att finna sin väg in i landet i den engelska originalutgåvan.

Follett berättar att han under arbetet kunde känna förtvivlan – men paradoxalt också upprymdhet.

– Det gör man när arbetet med att skriva en bok går bra. Det gick fort att skriva den, och jag kände att det kunde bli en av de bästa jag har skrivit. Jag önskar att det som händer i den inte skulle kännas så möjligt. Men jag ville att den skulle vara skrämmande.

Och skrämmande är **Aldrig**, inte minst med tanke på världsläget just nu, med det alltmer eskalerande hotet från Ryssland vid gränsen till Ukraina.

– Jag tror ju inte att Putin vill ha ett stort krig med USA. Han skulle inte kunna vinna det. Han vill ha små skärmytslingar som ska se till att USA inte dominerar världen.

Men om man startar en liten konflikt är det så oerhört lätt att man tappar kontrollen. Och har det en gång börjat är det svårt att sätta stopp.

"Länderna är splittrade"

Hur ska man göra för att undvika konflikt? Framför allt borde vi försöka få våra politiker att agera smart och inte tufft, menar han,

– Vi borde kunna undvika krig, men samtidigt är ju länderna i Europa så splittrade. Tyskland är ju inte så pigga på sanktioner till exempel.

Det finns stora möjligheter att **Aldrig** blir tv-serie – Follett ser gärna att hans tegelstenar till böcker hellre görs som tv-serier än som långfilmer. Person- och händelseregistren är så stora att det är svårt att skära i dem.

Han är redan i gång med nästa bok, men den kommer inte att publiceras förrän 2024. Handling?

– Tyvärr, jag avslöjar ingenting om den, inte ens huruvida det är en ny historisk roman eller inte, säger han.

GUNNAR REHLIN/TT

KONTAKT
dagbok@ksfmedia.fiFÖDELSEDAGSANNONSER
Bokning via
annons@ksfmedia.fi

Snart slipper skidåkarna möta hundrastare i skidspåret i norra Centralparken

Helsingfors stad planerar flytta två skidspår bort från friluftslederna i norra Centralparken. Det här skulle öppna upp området vintertid också för fotgängare.

Centralparken i Helsingfors kan få två nya skidspår. Det ena skidspåret planeras parallellt längs Kungseksvägen nära Vanda å medan det andra spåret skulle dras upp norr om Svedängens friluftstuga. De båda skidspåren blir ungefär 600 meter var.

– Orsaken till de nya skidspåren är egentligen att vi vill öppna upp området för motion året om. Det har inte tidigare varit helt möjligt, säger Petri Angelvuo som är chef för Helsingfors friluftstjänster.

I nuläget är det nämligen så att skidspåren på området gått på själva vägen, som vintertid varit avstängd för andra än skidåkarna. Det här har ändå lett till att hurtiga skidåkare fått dela på skidspåret tillsammans med andra som inte åker skidor, fastän det inte borde vara så.

– Vi har haft problem med personer som går på skidspåren. De är

■ I en pressbild visar Helsingfors stad hur de nya skidspåren skulle gå bredvid de nuvarande friluftslederna i området. FOTO: PRESSFOTO/WSP

till exempel vana att rasta hundarna längs vägen på sommaren, och på vintern vill de gå samma rutt med hunden, säger Angelvuo.

– Men vi hoppas att det här blir en lösning på det problemet.

Helsingfors stad hoppas nu få feedback på de nya skidspårspla-

nerna. Den som vill kan kommentera de nya spåren på stadens "Säg din åsikt"-sajt fram till mitten av februari.

Enligt staden är de nya skidspåren planerade så att så få träd som möjligt måste fällas. Under planeringen har man också beaktat att

trädfällningen inte ska påverka flygekorrar negativt.

– Ifall allt går enligt planerna kommer de nya skidspåren att öppna nästa vinter, säger Angelvuo.

HARALD GRÖNSTRAND
harald.gronstrand@hbl.fi

HBL:s pappers-tidning får ett ansiktslyft

Hufvudstadsbladets pappers-tidning får ett fräschare utseende från och med onsdag.

HBL övergick från broadsheet till tabloid år 2004. Sedan dess har papperstidningen fräschats upp med jämna mellanrum för att hänga med sin tid.

Nu är det dags för nästa förändring, som främst handlar om att fräscha upp layouten och lyfta fram större nya satsningar.

– Med förnyelsen vill vi visa att HBL fortfarande satsar på papperstidningen och dess innehåll, säger HBL:s chefredaktör Erja Yläjärvi.

HBL:s ekonomibevakning har förstärks i och med ett nytt team som jobbar enbart med ekonomifrågor. Det materialet får nu en egen avdelning i tidningen.

Den andra synliga förändringen är en större satsning på helgläsningen, där tidningen både på lördag

och söndag får en ny helgingång.

– Vi vill satsa på extra bra läsning till helgen då folk har tid att läsa oss i printformat. Det är också då vi har flest läsare på papperssidan, säger printchefen Maria Björkqvist.

Kommer läsarna att känna igen sig i den nya tidningen?

– Det kommer de absolut att göra, det mesta är bekant sedan tidigare. Det vi har gjort är att ge tidningen ett fräscht ansiktslyft.

Enligt Björkqvist kommer läsarna att känna igen sig. Maten publiceras fortsättningsvis på torsdagar, och spalten "Juristen svarar" som nyligen gjort comeback finns på lördagar.

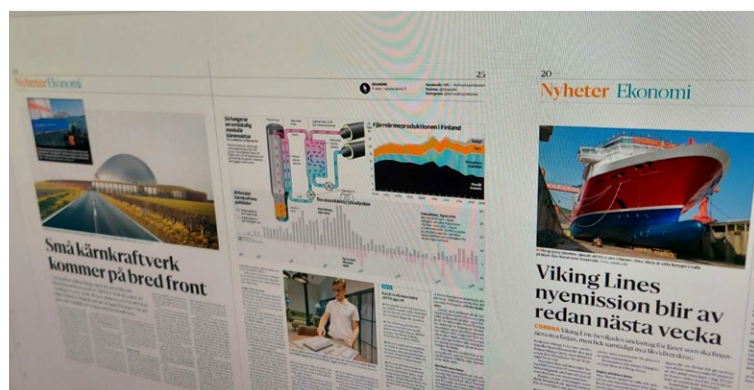
Ledare och debatt hittas efter kultursidorna.

Och versen?

– Versen är ett av de äldsta innehållen vi har, den håller vi fortfarande kvar, nu på lördagar och söndagar, försäkras hon. JOHANNA HÄGGBLUM

■ Papperstidningen är sig lik, men lyfter nu fram större egna satsningar på ett nytt fräscht sätt. Helgmaterialet får en ny ingång mitt i tidningen på lördag och söndag. FOTO: HBL

■ Nyheter kring näringsliv och ekonomi får en egen avdelning i papperstidningen. FOTO: HBL

FLAGGDAG

Ny flaggdag på Alvar Aaltos födelsedag

Inrikesministeriet har gått in för att rekommendera den 3 februari som en ny allmän flaggdag. Dagen firar Alvar och Aino Aalto samt den finska arkitekturen och formgivningen. Dagen är Alvar Aaltos födelsedag, och sedan 2012 är dagen också arkitektens dag.

"Arkitektur och formgivning är en viktig del av det finländska kunnandet. I finländsk design förenas de värden som har samband med välfärd, bildning och vårt förhållande till naturen. Design och funktionalism är begrepp som har skapat en bild av Finland ute i världen med Alvar och Aino Aalto som viktigaste banbrytare. Inrikesministeriet rekommenderar flaggning för att hylla deras gärning. Den finska arkitekturen och formgivningen är värda en flaggdag.", säger inrikesminister Krista Mikkonen (Gröna) i ett pressmeddelande.

Flaggningen börjar klockan 8 och slutar vid solnedgången. I år infaller dagen på en torsdag. HBL

EVENEMANG

Observera: Enligt myndighetsbeslut om nya restriktioner har många evenemang och händelser blivit inhiherade fram tills den 24.1.2022.

Evenemang: Uppgifter om evenemang öppna för allmänheten finns i på Kulturforum.fi senast fem dagar innan publicering. Arrangören ansvarar för uppgifterna. Luckan sköter redigeringen. Info: kulturforum@luckan.fi / +358 50 307 89 37.

Föreningar: Information till måndagens föreningsspalt skickas in till foreningar@hbl.fi senast på torsdag kl. 12. Inte årsmöten.

DIVERSE

Vinterträff med Gamelikören. Gamelikören inleder terminen med en Vinterträff! Nya sångare är välkomna att bekanta sig med kören. Berghyddans trädgård, Gammelstads v. 3. Kl. 12.

Stödchatten Ärligt talat. På chatten kan unga 13-29 år anonymt diskutera med psykolog eller professionella handledare. På adressen: Arligtalat.fi

Föräldrachatten. Barnavårdsförningens chatt ger snabb hjälp. Experter erbjuder stöd och råd i föräldraskap. Kontakta oss om smått och stort, oberoende av livssituation. Chatten är öppen må 16-18 och fr 12-14 på: Bvif.fi

Barn- och ungdomstelefonen. Berätta om det som intresserar eller tynger dig, gratis och anonymt. Ring 0800 96 116 må-on 14-17, to 17-20. eller skriv ett nät-brev på adressen: Skriv.mll.fi

Kyrkans samtalsjänst, för dig i förtroende. Telefon 0400 22 11 90 varje dag kl. 20-23. Chat måtors kl. 19-21. Nätjour svarar inom 1-2 dagar. Besök via webben: Evt. fi/kyrkassamtalstjanst

DIGITALA EVENEMANG

Nordiskt språkcafé. Börja dina kunskaper i nordiska språk vara rostiga? Öva upp dem tillsammans med personer som pratar något av språken som modersmål. Den 17.2 kl. 18 på nätet: www.nordiskkulturkontakt.org

Informationstillfälle om det nya EU-programmet för 2021-2027. Ett förnybart och kompetent Finland. Stödprogram och tyngdpunkter. Arrangeras den 3.2 kl. 9-11.30. Mer info i länken: www.rakennerahastot.fi/uuutiset

Årshögtid med prisutdelning. SLS årshögtid online. Vi direkt-sänder programmet den 5.2 kl. 18-20 på webben: www.sls.fi/Runeberg2022

Förbön och Tack - förböns-gudstjänst. Den tvåspråkiga gudstjänsten streamas från Munksnäs kyrka på Petrus församlings FB fram till 25.1. Besök via webben: Petrusforsamling.net

CircOpera virtuellt. När två konstformer av stora mått, opera och cirkus, möter varandra, då blir det ett spektakel som tändar publiken. Visas till 25.2. Mer info på webben: oopperabaletti.fi/sv/stage24/circopera-inspelning/

Prinsessan Törnrosa virtuellt. En balett för prinsar och prinsessor, en av alla tiders mest älskade baletter. Om prinsessan Aurora, de goda och onda feerna och om äventyrsprinsen. Åldersrek från 5 år uppåt. Visas till 18.2: Oopperabaletti.fi/sv/stage24

Rhenguldet virtuellt. Alberich stjal rhenguldet och smider en ring. Den ringen ger herraväldet över världen. Men även huvudguden Wotan är ute efter absolut makt. Åldersrek. 12 år. Oopperabaletti.fi/sv/stage24

Utopi nu - 3D rundtur. En berättelse om finländsk formgivning. Digitala applikationer gör det möjligt att presentera aldrig tidigare skådade material och en mångfaldig datamängd. Internet: www.designmuseum.fi

Förändring i luften, 360°-rundvandringen. Klimatet och de förhållanden man lever i har förändrats under årtusendenas lopp. Utställningen gläntar på dörren till jordens förflutna och för dig på en tidsresa genom olika tidsperioder. Webben: www.luomus.fi/sv/virtuella-utstillinger

UTSTÄLLNINGAR

Björn Weckström - Människa, maskin och smycke. I utställningen ingår skulpturer och smycken av Björn Weckström från 1960-talet till idag. Till 30.1. Didrichsens konstmuseum, Gränviken 1. Kl. 11.

Tidsmaskiner och utopier: Längtan bort. Utställningen i Gallen-Kallela Museet. Till

30.1. Gallen-Kallela Museet, Gallen-Kallelas v. 27. Kl. 11:25

Kaija Poijula: Winterreise & Sirkka Tapio: Dikter från arbetsrummet (Studio). Kaija Poijula: Winterreise, tredimensionella dikter och collage. Sirkka Tapio: Dikter från arbetsrummet (Studio) Till 6.2. Galleria A2, Anneg. 12. Kl. 12. Fritt inträde.

Pasi Autio - Feel the Heat. Videoverket av ett enmansdisco i en nattlig skog. Stämningen är på topp. Fritt inträde. Till 1.2. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Sanna Karlsson-Sutisna - Skulpturer och målningar. Konstens botande element och överensstämmelsen mellan människa och natur. Fritt inträde. Till 30.1. Galleria Duetto, Kalevag. 15. Öppet ti-fr kl. 11-17, lö-sö kl. 12-16.

Värdös många ansikten. Kollektiv fotoutställning om Värdö, ett av stadens vackraste utflyktsmål. Till 30.1. Emmaus loppmarknads fönstergalleri, Backasg. 54. Kan ses alla dagar kl. 6-24.

Bill Viola - Inner Journey. Amos Rex och Bill Viola Studio presenterar en bred utställning över den banbrytande videokonstnären. Till 27.2. Amos Rex, Mannerheimv. 22-24. Öppet må 11-20, on, to, fr 11-20. lö-sö 11-17.

Leena Luostarinen & Lars-Gunnar Nordström. Luostarinen presenterar vårt lands postmoderna banbrytare. Nordströms målningar fokuserar på formens, färgens och streckets allmän-giltiga egenskaper. Fritt inträde. Till 6.2. Galerie Forsblom, Ge-

KONTAKT
dagbok@ksfmedia.fi

FÖDELSEDAGSANNONSER
Bokning via
annons@ksfmedia.fi

I SAMARBETE MED

KULTURFORUM

orgsg. 12. Öppet ti-fr kl. 11-18, lö-sö kl. 12-16.

Greta Hällfors-Sipilä & Sulho Sipilä. Konstnärsparet från 1910- till 1950-talet med verk från olika samlingar. Till 14.8. HAM, Södra Järnvägsg. 8. Öppet ti 10-17.30, on-sökl. 11.30-19.

Lyckostänk. En jurybedömd riksomfattande akvarellutställning. Fritt inträde. Till 30.1. Galleri Akvart, Hummelg. 1. Öppet ti, to, fr kl. 11-17, on kl. 11-18, lö-sö kl. 12-16.

Kalle Mustonen - Monkey and a machine. En installation, en automat, ett klockspel. Ett soundsystem och ett meditativt tillstånd. Fritt inträde. Till 30.1. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Gunzi Holmström - I himlen och på jorden. En förhöjd verklighet, där himmelen och jorden är ett, och separationen bara en illusion. Oljemålningar. Fritt inträde. Till 30.1. tm-galleriet, Skillnadsg. 9. Öppet ti, to, fr kl. 11-17, on kl. 11-18, lö 11-16, sö 12-16.

Anna Uschanov - Spår. Människan gör olika sorters besök av olika längd i skogen. Avsikten är oftast att skörda. Fritt inträde. Till 30.1. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Antti Keitilä - Sotteckningar. Slumpen, och att acceptera den som en del av verket. Fritt inträde. Till 1.2. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Kära Tallinn - anekdoter om

grannen. Resorna till Tallinn från 1980-talet till idag. Fritt inträde. Till 27.2. Helsingfors stadsmuseum, Alexandersg. 16. Öppet må-fr kl. 11-19, lö-sö kl. 11-17.

Människan och naturen. Utställning som skildrar förhållandet mellan människa och natur samt hur uppfattningen om naturen utvecklas ur fyra perspektiv; de klassiska elementen land, vatten, luft och eld. Fritt inträde. Till 31.5. Nationalbiblioteket, Unionsg. 36. Öppet må-fr kl. 9-18.

Laura Ukkonen - Självporträtt. Jag har både beordrat och gett mig själv tillåtelse att betrakta och teckna mig själv: ansiktet, händerna, hudvecken, magen och fötterna. Fritt inträde. Till 30.1. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Pe Lang & Marianthi Papalexandri-Alexandri. Med sina ljud- och rörelsebaserade skulpturer och installationer skapar de en lika inbjudande som entusiastiserande upplevelse i galleriet. Fritt inträde. Till 30.1. Galerie Anha-va, Fredriksg. 43. Öppet ti-fr kl. 11-17, lö-sö kl. 12-16.

Matilda Enegren - Stay Put. Porträtt och målningar baserade på observationer ur min omgivning, det specifika men samtidigt vardagliga. Fritt inträde. Till 30.1. Galleria Huuto, Kalevag. 43. Öppet ti-sö kl. 12-17.

Eeva-Riitta Eerola - Locus. Te-man kring det empiriskt upplevda, kroppslighet och rumslig varseblivning. Till 30.1. Helsinki Contemporary, Bulevarden 10. Öppet ti-fr kl. 12-18, lö-sö kl. 12-16. Fritt inträde.

På HBL:s annonsmarknad kan offentliga och privata intressegrupper dagligen annonsera!

Kontakta vår annonsavdelning under kontorstid 8.00-12.00 och 13.00-16.00: tfn 09-125 35 58, e-post annons@hbl.fi

Annonsmarknaden

HBL

Byråer

VARJE TISDAG OCH TORSDAG

Pris per rad: 220 euro/6 mån, 356 euro/12 mån. (Moms 24 % tillkommer)

ADVOKATER

ADVOKAT
är i advokatregistret införd jurist, som har stadgad skicklighet och praktisk erfarenhet. Advokatverksamhet övervakas av justitieministeriet och Finlands Advokattförbund. Även ärenden varvid fri rättegång beviljas handhas av advokatbyråerna.

Rehn & Co Ab
Tempelgatan 3-5 A 5, tel. 668 9650

Sumelius Tom, tel. 050 584 1509

C. M. von Wendt
Kronbergsgatan 3, tel. 0500 402 177

Göran Wörlund
Södra Kajen 2 A 7, tel. 633 007

Mikael Damstén Advokatbyrå Ab
Södra kajen 6 A 5
tfn 0400 503 268

HELSINGFORS

Procopé & Hornborg
Harriet Rydberg, tel. 050 554 4565

ÅBO

Schultz & Köhler Ab
Tom Gustafsson
Köpmang. 12 A, tel. 02 231 1713

JURIDISKA BYRÅER

HELSINGFORS

Jannika Enegren - www.enegren.fi
Norra Magasinsg. 7 A, tel. 4247 4422

Markelin & Somppi
Brändövägen 4-8 A 9 00570
Helsingfors
tel. 0400 464 899

Anna-Karin Mickwitz,
tel. 040 5411 586 www.akmickwitz.com

SIBBO

VH Roger Wickholm, tel. 0500 434 717

VANDA

Elmer Sulonen, tel. 0400 828472.

BOKFÖRINGS- OCH KONSULTBYRÅER

www.audirek.fi tel 050 0496961

ARKITEKTER

MEDLEMMAR AV FINLANDS ARKITEKTFÖRBUND SAFA

Johannes v Martens, tel. 040 702 0373
- Råd i bygg- och inredningsfrågor

AUKTIONER

HAGELSTAM & CO

Månadsauktion
idag och imorgon
kl. 13.00

Fabriksgatan 36
och LIVE:
www.hagelstam.fi

Modersmålet är ett känslospråk.

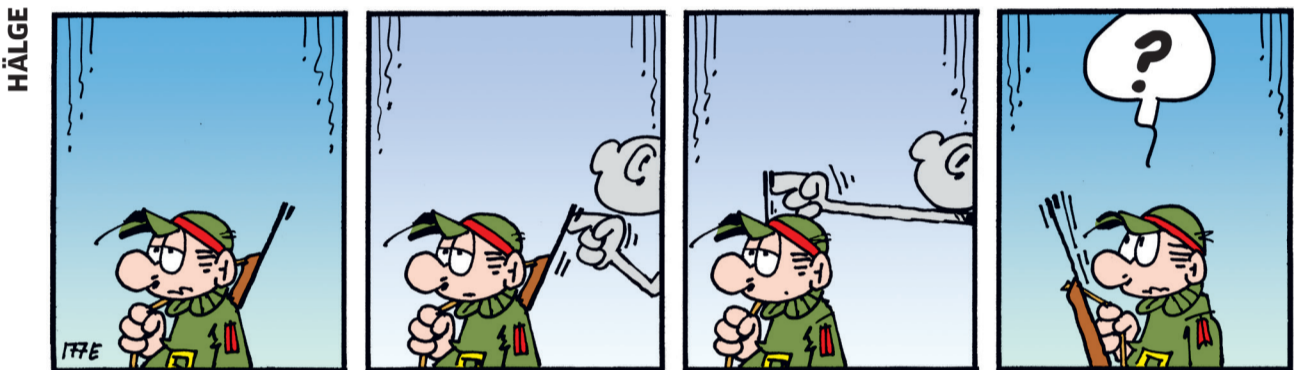
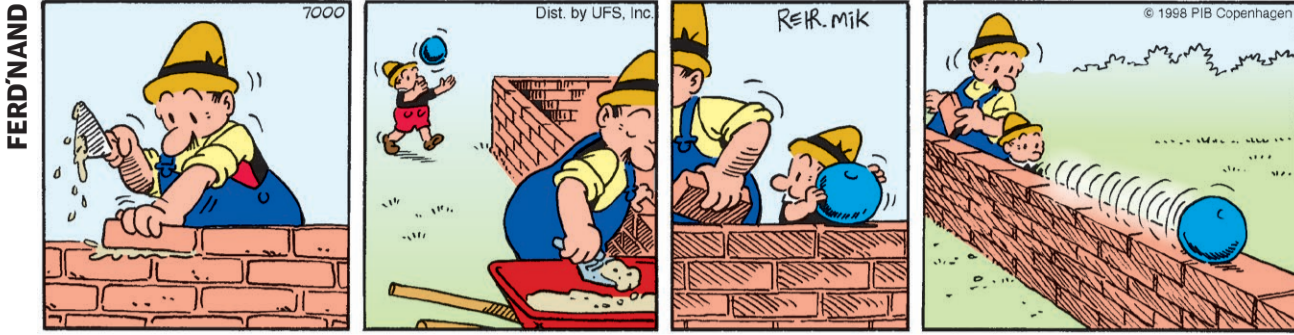
hbl.fi/media

HBL

I HBL när du en köpkraftig målgrupp.

hbl.fi/media

HBL

SUDOKU MEDEL

		5			3			
9		2	6			1		
1	7				9		6	5
4						7		2
	9						5	4
	5		4		7	6	1	
								6
6			7	2				
5			3			9	4	

SUDOKU SVÅR

				7					4
							6	9	
				2		1	7		
				1	3				
	6		9					4	
		2					7		
8		6			1				2
		3		4					
	2	4		8					3

4	7	9	6	8	3	1	2	5	8
5	2	1	3	8	6	9	7	4	5
8	1	3	9	7	2	4	5	1	6
6	7	8	6	3	9	1	4	5	2
1	5	2	4	6	8	7	3	9	6
3	6	8	9	5	7	2	4	1	8
7	4	9	2	1	3	5	8	6	4
4	3	5	6	2	9	1	7	8	3
2	8	7	1	3	4	6	9	5	8
8	6	5	2	1	3	4	7	9	6

Pryltorget

Första lördagen i månaden. Du som har en fortlöpande prenumeration får en annons (5 rader) införd gratis per månad.

Du kan lätt skapa din egen annons i Annonskiosken på adressen hbl.fi/annonskiosken

ÖVRIG TV

AVA FI

6.00 MTV Uutiset Live. 6.30 Valitut Palat Collection. 7.00 Supernanny Suomi. 10.00 Kenen kotona? 11.00 Emmerdale. 11.30 Koko Britannia leipoo. 12.30 Valitut Palat Collection. 13.00 Koko Suomi leipoo. 13.55 Jamie Oliver: Helpot arkiruokat. 14.25 Nigella: Kokataan ja nautitaan. 15.00 Unelma-asunto auringon alta. 16.00 Lemmen viemää. 17.00 Ensitreffit alttarilla USA. 18.00 Grand Designs - unelma-asunnot. 19.00 Unelma-asunto auringon alta. 20.00 Salatut elämät. Del 4131. 20.30 Unelma-asunto auringon alta. Del 17 av 20. 21.05 Aarrepaja UK. Del 9 av 10. 22.05 Kirppiksen Kingi. Del 7 av 10. 23.05 Botched: Mokatut kauneusleikkaukset. 0.05 Kova laki. 1.00 Takapihalle haudatut. 1.55 Remontilla rahoiksi. 2.55 NCIS: New Orleans. 3.50 Ensitreffit alttarilla USA. 4.45 Unelma-asunto auringon alta. 5.05 MTV Uutiset Live.

FOX FI

6.00 Bless the Harts. 6.40 Simpsonit. 7.45 Moderni perhe. 8.05 Bless the Harts. 8.30 Miehen puolikkaat. 8.50 Moderni perhe. 9.40 Ensimmäisellä. 10.05 Simpsonit. 10.55 Family Guy. 11.45 Simpsonit. 12.35 Miehen puolikkaat. 13.00 Ensimmäisellä. 13.50 Moderni perhe. 14.40 Ihmemies MacGyver. 15.35 Miehen puolikkaat. 16.00 Simpsonit. 17.30 Family Guy. 18.30 Simpsonit. 20.00 Melkein MENSA. 21.00 CSI: Miami. 22.00 Criminal Minds. Del 9 av 15. 23.00 Elokuva: Ladykillers. 1.15 Family Guy. 2.05 Simpsonit. 2.55 CSI: Miami. 4.25 Criminal Minds. 5.05 Family Guy. 5.50 ToosaTV.

KANAL 5

6.00 Good bones. 7.00 Sofias änglar. 7.50 House hunters international. 8.35 Good bones. 9.20 Masterchef Australia. 10.10 Sofias änglar. 11.10 Grey's anatomy. 12.10 Över Atlanten. 13.20 House hunters international. 13.50 Paddington 2. Brittisk familjefilm från 2017. 16.00 The big bang theory. 17.00 Masterchef Australia. 18.50 Vägens hjältar. Svensk dokumentärserie från 2020. 19.55 The big bang theory. Amerikansk komediserie från 2008. 20.55 Vem tror du att du är? Svensk släktforskningsserie från 2021. 22.00 Shakespeare in love. Brittisk-amerikansk dramakomed från 1998. 0.10 The big bang theory. 1.05 Sommaren med släkten. 1.40 Helt perfekt. 2.10 Vägens hjältar. 3.20 House hunters international. 4.15 Södertäljepolisens. 5.20 Highway cops. 5.50 Good bones.

DISCOVERY

7.00 How do they do it? Brittisk dokumentärserie från 2016. Del 1 av 20. 7.25 Ice Lake Rebels. Del 3. 8.10 Twin Turbos. Del 3. 9.05 Salvage Dawgs. Del 5. 10.10 Salvage hunters: Classic cars. Del 5. 11.15 Overhauled. Amerikansk underhållning från 2019. Del 7. 12.20 Deadliest catch. Amerikansk dokumentärserie från 2019. Del 19 av 22. 13.25 Gold divers. Amerikansk underhållning från 2018. Del 10. 13.55 Salvage Dawgs. Del 7. 16.45 Salvage hunters. Brittisk realityserie från 2016. Del 7 av 15. 19.00 Salvage hunters: Classic cars. Del 2. 21.00 Gold rush. Del 11. 23.00 Gold Rush The Dirt: The Hoffman Story. Del 1. 0.00 The last Alaskans. Del 7. 1.00 Naked and afraid. Del 2. 2.15 Gold rush. Del 12. 3.30 Gold Rush The Dirt: The Hoffman Story. Del 1. 4.40 Blowing up history. Del 5. 5.50 Overhauled. Amerikansk underhållning från 2019. Del 7.

TV5 MONDE

6.28 Les Maternelles D'afrique. 6.58 Le 6h00 Info. 7.24 Météo. 7.29 Télématin. 7.55 Sans Faute(s) ? Del 12. 7.57 Hôtel Inspiration. 8.00 Télématin. 8.26 Ouh Là l'art ! 8.30 Télématin. 8.55 La Minute Urbaine. Del 5. 9.00 Le Journal De Radio-canada. 9.26 Tv5monde, Le Journal. 9.38 Bonne Santé ! Del 8. 10.09 Épicerie Fine. Del 17. 10.36 Nos Amis Sauvages. Del 4. 11.02 Le Jardin Extraordinaire. 11.33 Le Goût Des Rencontres. Del 17. 12.00 Tv5monde, Le Journal. 12.14 Météo. 12.18 Plus Belle La Vie. Del 3801. 12.44 Tout Le Monde Veut Prendre Sa Place. 13.29 Le Temps Des Nababs. Del 4. 14.22 Tendence Xxi Express. 14.30 Le Journal De La Rtfb. 14.59 Il A Déjà Tes Yeux. 15.43 Il A Déjà Tes Yeux. 16.35 Restons Nature. Del 4. 16.49 Maestro ! Del 5. 16.58 Sans Faute(s) ? Del 12. 17.00 Un Si Grand Soleil. Del 795. 17.23 Vestiaires. Del 19. 17.28 Questions Pour Un Champion. 18.01 Temps Présent. Del 14. 18.53 L'écologie En Action. 19.00 64' Le Monde En Français - 1re Partie. 19.23 Le Journal De L'économie. 19.26 Météo. 19.30 L'invité. 19.39 Polynésie, La Quête Des Profondeurs. 20.32 Marques, Des Îles Au Bord Du Ciel. 21.25 Superpapa. Del 1. 21.30 Le Journal De France 2. 22.15 Météo. 22.19 Opj. Del 7. 0.03 Le Journal De La Rts. 0.29 Météo. 0.33 La Grande Librairie. Del 18. 2.03 Tv5monde, Le Journal Afrique. 2.29 Météo. 2.32 Le Point. Del 3. 3.22 Les Canadiens Errants. Del 2. 4.15 Un Si Grand Soleil. Del 29. 5.00 Voyage De Rêve. Del 18. 5.26 C Dans l'air.

ANIMAL PLANET

6.15 Lone Star law. Del 6 av 21. 7.00 My cat from hell. Amerikansk dokumentärserie från 2012. Del 9. 7.48 Nature's strangest mysteries: Solved. Del 25. 8.36 Animal cops Houston. Del 12. 9.25 Lone Star law. Amerikansk dokumentärserie från 2018. Del 2 av 21. 10.15 Dr Jeff: Rocky Mountain vet. Del 12. 11.05 The vet life. Del 12. 11.55 Nature's strangest mysteries: Solved. Del 5. 12.50 Meet the penguiins. Del 7. 13.45 Vet on the loose. Del 5. 14.40 Animal cops Houston. Del 2. 15.35 Lone Star law. Del 7 av 21. 16.30 My cat from hell. Amerikansk dokumentärserie från 2012. Del 9. 17.25 Dr Jeff: Rocky Mountain vet. Del 4. 18.20 The vet life. Del 1. 19.15 Alaska: Surviving the Last Frontier. Del 3. 20.10 How the earth works. Del 5. 21.05 The zoo. Del 10. 22.00 Cat vs dog. Del 3. 22.55 Monsters inside me. Amerikansk dokumentärserie från 2015. Del 7. 23.50 Alaskan bush people. Amerikansk dokumentärserie från 2015. Del 1. 0.45 Expedition mungo. Del 2. 1.40 How the earth works. Del 5. 2.30 Animal cops Houston. Del 2. 3.15 Lone Star law. Del 7 av 21. 4.00 Dr Jeff: Rocky Mountain vet. Del 4. 4.45 The vet life. Del 1. 5.30 Animal cops Houston. Del 2.

NATIONAL GEOGRAPHIC FI

6.00 Vankilassa ulkomailla. Del 1 av 10. 6.45 Tonnikalan saalistajat. Del 2 av 15. 7.30 Äärimäinen selviytyjä. Del 2 av 3. 8.15 Food Factory. Del 9 av 26. 9.00 Autonradot rahaksi. Del 7 av 10. 9.50 Meret ilman vettä. Del 4 av 8. 10.40 Australian rajalla. Del 19 av 20. 11.35 Uskoton eläinlääkäri Pol. Del 15 av 16. 12.25 Yukonin eläinlääkäri. Del 5 av 6. 13.20 Tonnikalan saalistajat: Parhaat palat. Del 10 av 20. 14.15 Äärimäiset pelastustarinat. Del 3 av 6. 15.10 Food Factory USA. Del 15 av 26. 16.05 Egyptin kadonneet aarteet. Del 2 av 8. 17.00 Autojen ensiapu: 7 päivän haaste. Del 2 av 3. 18.00 Yukonin kultamaat. Del 3 av 11. 19.00 Australian rajalla. Del 29 av 30. 20.00 Lentoturmatutkinta. Del 3 av 13. Jako 3/13. Arrow Airin lentoturma on Kanadan tuhoisin lento-onnettomuus. 21.00 Äärimäiset pelastustarinat. Del 2 av 6. 22.00 Elämää ääriajoilla: Alaska. Del 5 av 14. 23.00 Huumebisnes Oy. Del 4 av 10. 0.00 Myrskyn jäljillä. Del 5 av 5. 0.55 Äärimäiset pelastustarinat. Del 2 av 6. 1.45 Elämää ääriajoilla: Alaska. Del 5 av 14. 2.35 Australian rajalla. Del 5 av 20. 3.00 Lentoturmatutkinta. Del 2 av 13. 3.45 Food Factory. Del 23 av 27. 4.30 Saari ilman lakeja. Del 1 av 10. 5.15 Vaarallisen valtatie pelastajat. Del 9 av 13.

C MORE MAX FI

6.00 MTV Uutiset Live. 12.30 Jääkiekko: HPK-KalPa. Liiga. 14.25 Jääkiekko: Ässät-Lukko. Liiga. 16.25 Jalkapallo: Torino-Sassuolo. Serie A. 18.15 La Liga Chronicles. Del 46 av 105. 18.30 Ravit: Ravit. 22.30 Jääkiekko: Sport-Jukurit. Liiga. 0.30 Hockey Night tien päällä. Del 16 av 24. 0.55 La Liga Chronicles. Del 24 av 105. 1.00 MTV Uutiset Live.

C MORE SPORT 1 FI

6.00 MTV Uutiset Live. 16.00 Motorsport Mundial. Del 1 av 52. 16.26 Motorsport Mundial. Del 2 av 52. 16.50 Motorsport Mundial. Del 3 av 52. 17.15 Motorsport Mundial. Del 4 av 52. 17.55 Jääkiekko: Jukurit-HPK. Liiga. 19.55 Jääkiekko: Frölunda-Leksand. SHL. 22.25 Jalkapallo: Alavés-Barcelona. La Liga. 0.15 Voimailulajit: Strongman Champions League. Strongman Champions League. 1.00 MTV Uutiset Live.

FARVÅL TILL FAR: DEMENS I FAMILJEN

FOTO: DR

Journalist följer sin pappa med demens

Under mer än fyra år har Kasper följt sin far, som blivit alltmer dement. Sjukdomen förändrar det mesta och tar hela familjen med på en resa som hela tiden tar oväntade vändningar. Under tiden håller de stadigt fast vid kärleken och varandra. YLE FEM 18.30

HISTORIA: MUHAMMAD ALI

FOTO: FLORENTINE FILMS/PBS/YLE

Världens främsta boxare i närbild

I serien bekantar vi oss med boxaren Muhammad Alis skiftesrika liv och karriär. Muhammad Ali var en amerikansk boxare i tungviktsklassen och trefaldig världsmästare. Serien innehåller ett rikt arkivmateriel och personer som stod Muhammad Ali nära intervjuas. YLE TEEMA 21.00

FÖRSTÅ DIN HUND - VEM BOR I DITT HEM

FOTO: YLE

Skygga Lumina har svårt för nya saker

Rescuehunden Lumina är rädd för nya situationer och människor. Nu ska test visa vad som döljer sig bakom skyggheten. Hur kan träning göra vardagen lättare? YLE TV1 20.00

DOX: EN BEDRAGARES BEKÄNNELSER

FOTO: CARL MARTIN NORDBY/MOTLYS

Unge bedragarens uppgång och fall

Unge Waleed Ahmed hyllades som begåvad entreprenör och bjöds in av kungligheter. Nu avtjänar han ett elvaårigt fängelsestraff. Den norska dokumentären av Emil Trier berättar om den karismatiska Waleed Ahmed vars karriär gick spikrakt uppåt - innan bluffen avslöjades. SVT1 23.00

SPORT I TV

YLE TV 1

20.55 Sporttrutan. 21.49 Sporttrutan.

YLE TV 2

11.25 Alpint: Världscupen. DIREKT. Storslalom, damer, åk 1. 14.25 Alpint: Världscupen. DIREKT. Storslalom, damer, åk 2. 18.44 Alpint: Världscupen. DIREKT. Slalom, herrar, åk 1. 21.30 Sportliv. 21.40 Alpint: Världscupen. DIREKT. Slalom, herrar, åk 2. 22.45 Bowling: Kroatien-Ryssland. DIREKT. EM. Gruppspel.

MTV3

19.25 Tulosruutu. 22.25 Tulosruutu.

TV5

20.00 Leijonat kohti Pekingiä 2022. 20.30 Leijonat kohti Pekingiä 2022.

SVT1

18.40 Alpint: Världscupen. DIREKT. Slalom, åk 1, herrar. 19.28 Sportnytt.

SVT2

19.00 Alpint: Världscupen. DIREKT. Herrarnas slalom, första åket. 22.45 Sportnytt. 2.45 Sportnytt.

TV4

20.15 Sporten. 23.40 Sporten.

EUROSPORT 1

6.00 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian-tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 6.02 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 9.47 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 12.02 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 15.15 Ratsastusmakasiini Global Champions Tour. 16.06 Alppihiihto: maailmancup. Pujot- telu. 1. kierros. Miehet. 16.57 Alppihiihto: maailmancup. Pujot- telu. 2. kierros. Miehet. 17.45 Mäkihiihto: Maailmancup Bis- chofshofen. Miehet. 18.33 Alppihiihto: maailmancup. DIREKT. Pujottelu. 1. kierros. Miehet. Selostajana Sami Uotila. 19.45 Moottoriturheilun vakioautot: Maailmancup Most. 20.16 Essential Olympic Stories. 20.26 Olympialaiset. 20.40 Ampumahiihto: Maailmancup. Naiset. Henkilökohtainen kilpailu. Uu- sinta. Selostus: Henry Järvinen. 21.06 Moottoriturheilun EM-kisat. 21.33 Alppihiihto: maailmancup. DIREKT. Pujottelu. 2. kierros. Miehet. Selostajana Sami Uotila. 22.58 Spirit of Yachting. 23.28 Formula E. 2.00 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 4.00 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi. 4.02 Tennis: Australian avoimet. DIREKT. Puolivälierät.Selostajina turnauksessa Arne Six ja Arno Seiro. Asian- tuntijana Jarkko Nieminen. Osassa otte- luista selostus englanniksi.

EUROSPORT 2

16.03 Motorsport: Offroadrally Dakar. Saudiarabien Etapp 10. 17.05 Motorsport: Offroadrally Dakar. Saudiarabien Etapp 11. 18.09 Motorsport: Offroadrally Dakar. Saudiarabien Etapp 12. 19.13 Tennis: Grand Slam Australian

Open. Grand Slam Kvartsfinal Herrar Singel. 21.11 Tennis: Grand Slam Australian Open. Grand Slam Kvartsfinal Herrar Singel. 23.09 Motorsport: Offroadrally Dakar. Saudiarabien Etapp 9.

C MORE MAX

16.25 Jalkapallo: Torino-Sassuolo. Serie A. 18.15 La Liga Chronicles. 18.30 Ravit. DIREKT. 22.30 Jääkiekko: Sport-Jukurit. Liiga.

C MORE SPORT 1

16.00 Motorsport Mundial. 16.26 Motorsport Mundial. 16.50 Motorsport Mundial. 17.15 Motorsport Mundial. 17.55 Jääkiekko: Jukurit-HPK. Liiga. 19.55 Jääkiekko: Frölunda-Leksand. DIREKT. SHL. 22.25 Jalkapallo: Alavés-Barcelona. La Liga.

C MORE SPORT 2

16.00 Jalkapallo: Levante-Cádiz. La Liga. 17.47 La Liga World. 18.20 Jääkiekko: Mestis. DIREKT. Mestis. 21.00 30 for 30 Series. 22.10 Jääkiekko: HPK-KooKoo. Liiga.

V SPORT GOLF

16.00 Golf: LPGA Tour. Tournament of Champions - Final Round. 19.00 Golf: Asian Tour. SMBC Singapore Open - Final Round. 23.00 Golf central.

V SPORT VINTER

11.20 Alpint: Storslalom-Åk 1. DIREKT. 14.20 Alpint: Storslalom-Åk 2. DIREKT. 16.00 NHL On The Fly. 17.00 Ishockey: Washington Capitals-Vegas Golden Knights. NHL. 19.00 Ishockey: New York Rangers-Los Angeles Kings. NHL. 21.00 Ishockey: Calgary Flames-St. Louis Blues. NHL. 23.00 NHL On The Fly. 2.05 Ishockey: Pittsburgh Penguins-Arizona Coyotes. DIREKT. NHL. 5.00 Ishockey: Seattle Kraken-Nashville Predators. DIREKT. NHL.

V SPORT JÄÄKIEKKO

15.45 Jääkiekko. 16.45 Jääkiekko: Philadelphia Flyers-Dallas Stars. NHL. 18.45 Jääkiekko. 19.45 Jääkiekko: Boston Bruins-Anaheim Ducks. NHL. 21.40 Koripallo: Real Madrid-Unics Kazan. DIREKT. Koripallon Euroliiga. 23.45 Jääkiekko: Washington Capitals-Vegas Golden Knights. NHL. 2.05 Jääkiekko: New Jersey Devils-Dallas Stars. DIREKT. NHL. 5.05 Jääkiekko: Vancouver Canucks-Edmonton Oilers. DIREKT. NHL.

V SPORT JALKAPALLO

16.30 Jalkapallo: Crystal Palace-Liverpool. Valioliiga. 18.25 Jalkapallo: Kamerun-Komorit. African Cup of Nations. 20.25 Jalkapallo: Valioliiga. 20.55 Jalkapallo: Marokko-Malawi. DIREKT. African Cup of Nations. 23.00 Jalkapallo: Manchester United-West Ham. Valioliiga. 3.05 Jääkiekko: Winnipeg Jets-Florida Panthers. DIREKT. NHL.

V SPORT URHEILU

11.20 Alppihiihdon maailmancup. DIREKT. 14.20 Alppihiihdon maailmancup. DIREKT. 15.25 Amerikkalainen jalkapallo: Kansas City Chiefs-Buffalo Bills. NFL play-offs. 17.55 Jalkapallo: Senegal-Kap Verde. DIREKT. African Cup of Nations. 20.00 Muita urheilulajeja: EFL Championship. 20.30 Trans World Sport. 21.40 Jalkapallo: QPR-Swansea. DIREKT. EFL Championship. 2.05 Jääkiekko: Ottawa Senators-Buffalo Sabres. DIREKT. NHL.

"TIDNINGEN FÖLJER MED MIG ÖVERALLT, LÄSREDSKAPET BARA ÄNDRAS."

NYHETS-MEDIERNAS FÖRBUND

Fästingbussen® i farten!
Alla vaccineringar bekvämt och förmånligt.

Fästingsäsongen närmar sig!
Hela tidtabellen:
www.saaristolaakarit.fi

Även PNEUMO-KOCK-vaccin!

Ti 25.1 Esbo, Köpcentret Iso-Omena, mittmot övre ing. kl. 14-18.30
On 26.1 Hfors, Drumsö HSK, bredvid rest. Blue Peter kl. 12-13.30
On 26.1 Hfors, Munkhöjdens Köpcenter, innergård kl. 14-17
To 27.1 Esbo, Köpcentret Iso-Omena, mittmot övre ing. kl. 12-14
To 27.1 Grankulla, Stadshusets P-plats kl. 14-17.30
To 27.1 Hfors, Drumsö S-Market, Österviksgatan kl. 15-18
Lö 29.1 Kyrkslätt, Prisma kl. 10.30-13.30
Lö 29.1 Esbo, Köpcentret Iso-Omena, mittmot övre ing. kl. 14-15.30

TISDAG 25 JANUARI 2022

VÄDRET

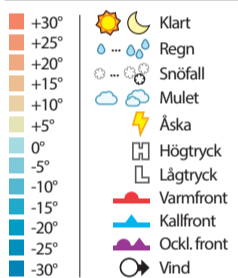
Kall och torr luft sprider sig in i Finland från nordväst. Det blir uppehåll och klart på de flesta håll.

RAPPORT FÖR SJÖFARANDE

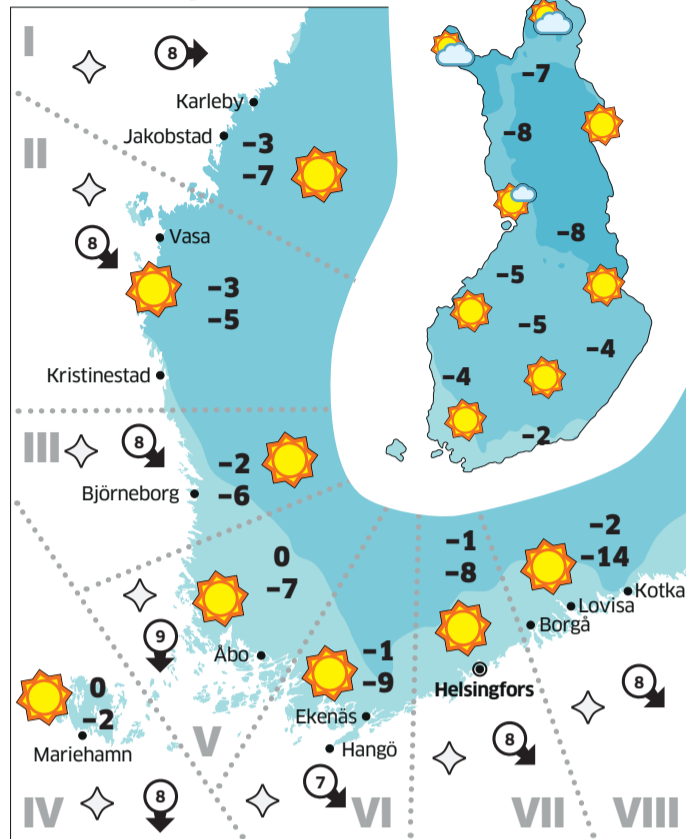
Finska viken, norra Östersjön, Ålands hav, Skärgårdshavet och södra Bottenhavet: Nordlig till nordvästlig vind 7-10 m/s. God sikt.

Norra Bottenhavet, Kvarken och Bottenviken: Västlig till nordvästlig vind 6-10 m/s. God sikt.

FORECA

FINLAND I DAG

KUSTVÄDRET OMRÅDESVIS

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I morgon	-2	-1	-1	+2	+1	+1	-1	-2
Torsdag	-2	-1	-2	+1	+1	+2	0	-1
Fredag	-3	-3	-2	0	-1	-1	-3	-4
Lördag	-4	-2	-1	+1	+1	+1	-2	-4

FINLAND I GÅR

Vädret (temperatur)

Björneborg	+3	Mulet
Borgå	+2	Mulet
Esbo Hagalund	+3	Duggregn
Hfors Kajaniemi	+3	Tidvis regn
Ilomants	-1	
Ivalo	+1	Någon skur
Joensuu	0	Duggregn
Jyväskylä	+1	
Kilpisjärvi	-5	Lätt snö
Kronoby	+3	Mulet
Kuopio	+1	
Kuusamo	0	Lätt snö
Lahtis	+1	Duggregn
Mariehamn	+4	Klart
Nyslott	+1	Duggregn
Rovaniemi	0	
S:t Michel	+1	Mulet
Sodankylä	+2	Klart
Suomussalmi	0	Mulet
Tammerfors	+1	
Uleåborg	+2	Mulet
Utsjoki	-1	
Vanda flygplats	+2	Duggregn
Vasa	+3	Mulet
Villmanstrand	+1	Duggregn
Åbo	+3	Mulet

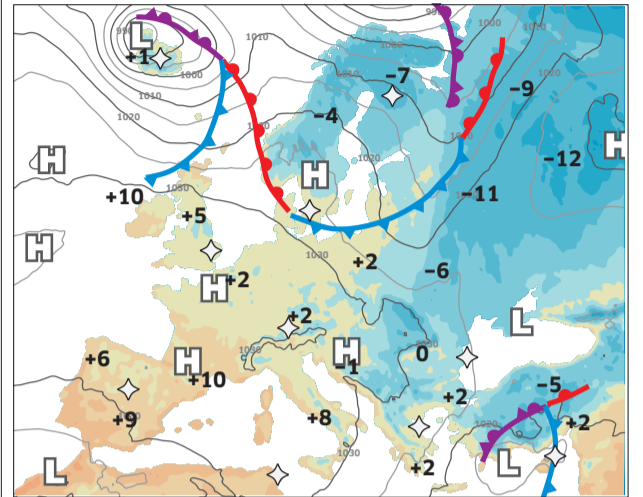
Kustvädret (temperatur & vind)

Kotka	+1	sydväst	9 m/s
Kallbadagr.		sydväst	13 m/s
Bågakär	+2	väst	11 m/s
Russarö	+3	väst	13 m/s
Utö	+3	sydväst	9 m/s
Kumlinge	+3	sydväst	8 m/s
Nyhamn	+4	sydväst	10 m/s
Strömmingsb.	+2	sydväst	9 m/s
Ulkokalla	+1	sydväst	13 m/s
Kemi	+2	sydväst	12 m/s

Vattenståndet (cm)

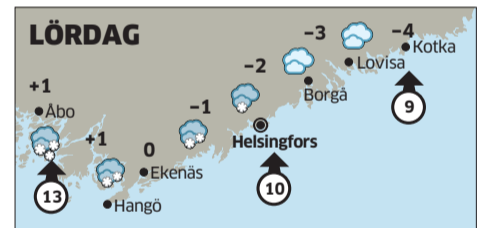
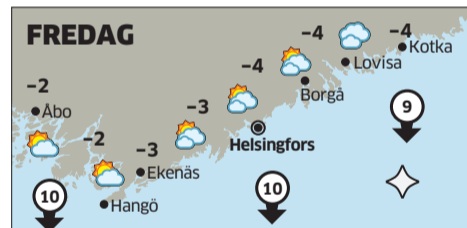
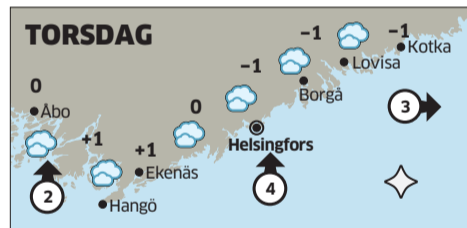
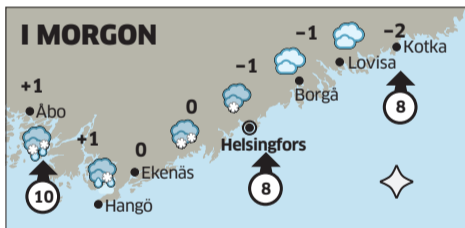
Fredriksh.	+37	Kaskö	+41
Helsingfors	+28	Vasa	+39
Hangö	+23	Jakobstad	+42
Föglö	+19	Brahestad	+47
Åbo	+28	Uleåborg	+58
Raumo	+35	Kemi	+68
Mäntyluoto	+36		

EUROPA I DAG

VÄRLDEN i dag

	i dag	i morgon		i dag	i morgon
Acapulco	+31	+31	Madrid	+7	+9
Antalya	+6	+7	Malaga	+15	+15
Amsterdam	+4	+6	Mallorca	+15	+15
Aten	+5	+7	Moskva	-8	-5
Bangkok	+33	+33	Nice	+11	+11
Barcelona	+12	+13	New York	+5	-4
Berlin	+5	+4	Oslo	-1	+2
Bryssel	+2	+4	Paris	+4	+3
Budapest	+2	+4	Prag	+4	+3
Cypern	+10	+9	Reykjavik	0	-4
Dublin	+6	+7	Rio de Jan.	+32	+32
Goa	+28	+28	Rom	+9	+11
Istanbul	0	+1	Shanghai	+7	+8
Kairo	+15	+11	S:t Petersb.	-1	-5
Kreta	+8	+7	Stockholm	0	+1
Köpenhamn	+6	+5	Sydney	+25	+25
Las Palmas	+19	+19	Tallinn	0	-1
Lissabon	+10	+11	Tokyo	+8	+9
London	+5	+6	Tunis	+12	+13
Madeira	+15	+15	Wien	+4	+5

Behöver du göra en tillfällig adressändring eller ett uppehåll för tidningen under sportlovet?

Gör det behändigt via Mitt Konto

konto.ksfmedia.fi

